

FRONTIERA

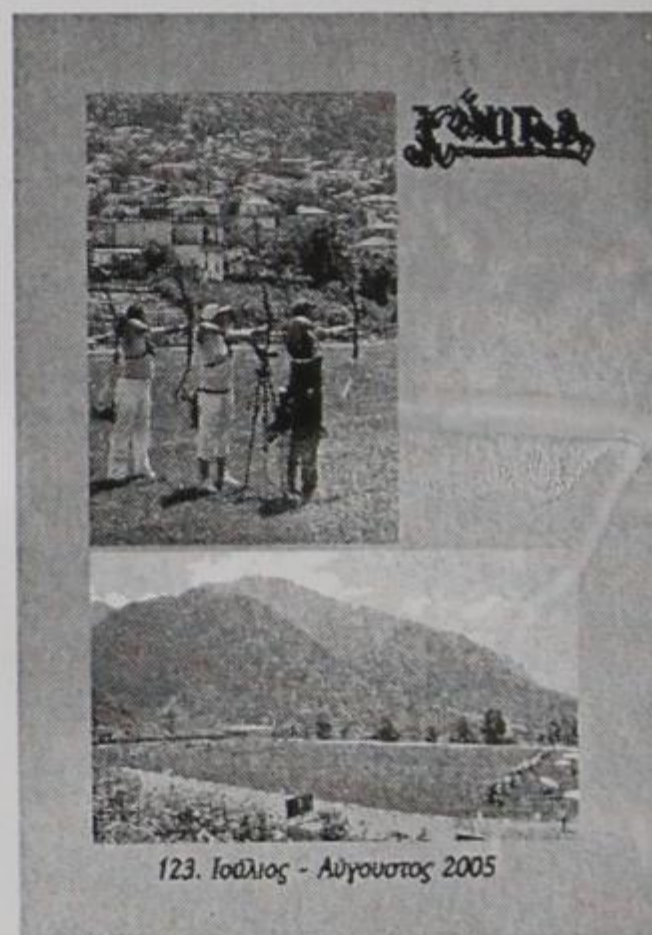
123. Ιούλιος - Αύγουστος 2005

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ - ΤΕΥΧΟΣ 123 - EURO 2

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Πρόσκαιρες αναλαμπές, Σ.Τ.	233
Εξήντα έργα από το Νομαρχ. πρόγραμμα	234
Το στοιχειό του Κάστρου, Χ. Ρεμπέλη	238
Ταμάμ δουλειά κάνετε!., Ν. Ρεμπέλη	239
Μπράβο στους Μακεδόνες, Σ.Τ.	244
Για το γιοφύρι της Άρτας, Ι. Λυμπερόπουλου	245
Ειδήσεις από την Κόνιτσα το 1906, Χ. Γκούτου	249
Η επαρχία μας το 1913, Β. Τζαλόπουλου	252
Η διαχρονική συμπεριφορά του ανθρώπου προς το σκύλο, Α. Πολίτη	255
Παραδοσιακός γάμος στο Κεφαλοχώρι, Κ. Φασούλη	258
Φυσικές ιστορίες, Ειρ. Κίτσιου	263
Στη γιορτή της Φούρκας, Μ. Ζυγούρη	268
... για να φας ψάρι, Σ.Τ.	271
Οι ίδιοι τότε και τώρα, Β.Ν.	273
Επικαιρότητες, Ευ. Ευαγγελίδη	275
Νεανικά φτερουγίσματα (ποίημα), Σ. Ράγγα	277
Ένας άγγελος (ποίημα), Ε. Κίτσιου	278
Βιβλιοπαρουσίαση, Σωκ. Οικονόμου	279
Εγκαίνια πλατείας "Δαβάκη", Ι. Δάφνη	280
Εκδηλώσεις στη Μολυβδοσκεπάστη, Απ. Ριστάνη	281
Μουσικό και ποιητικό αφιέρωμα στην Ξενιτιά	284
Στην Εορτή του Προφήτη Ηλία, Σ.Ξ.	286
Το τελευταίο Μαστοροχώρι, Α. Ζιώγα	287
Νέα από το Δίστρατο, Β. Καραγιάννη	289
Ο Σεβ. Μητροπολίτης στην Οξυιά, Στ. Μαργαρίτη	291
Γράμμα από την Ουγγαρία, Μ. Στ.	293
Ανοικτή επιστολή, Λαμπρινή Μαργαρίτη	294
Σχόλια, Η.Α.	295
Ειδήσεις-Κοινωνικά-Νεκρολογίες	298

123. Ιούλιος - Αύγουστος 2005

Φωτ. εξωφ. Π. Τσιγκούλη. (Από τους αγώνες
τοξοβολίας στην Κόνιτσα 3-4/6/2005)

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλία
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:
Σωτ. Τουφίδης**

**Κόνιτσα 44.100
Τηλ. 26550 22464-22212
Fax: 26550 22464**

Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού 8 €

Εξωτερικού, 30 €

**Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιδικού Σ. Τουφίδη**

Πρόσκαιρες αναλαμπές...

Ιούλιος-Αύγουστος, δυο μήνες ζωντανίας για τα χωριά μας.

Στην αρχή ήρθαν από τις πόλεις οι συνταξιούχοι που ξεχειμώνιασαν εκεί με τα παιδιά τους. Ήρθαν ανυπόμονοι να δουν τα σπίτια τους αν άντεξαν ή έπαθαν ζημιές από το φετινό άγριο χειμώνα, να φροντίσουν τα κηπάρια τους, ώστε αργότερα να βρουν τα παιδιά και τα εγγόνια τους φρέσκα και οικολογικά ζαρζαβατικά.

Σιγά σιγά τα χωριά άρχισαν να ζωντανεύουν. Τα βράδια γέμιζαν τα καφενεία από τους λίγους μόνιμους χωριανούς και τους πολλούς που επέστρεψαν στην πατρική γη.

Στις αυλές των σχολείων ακούστηκαν αγαπημένες παιδικές φωνές που θύμισαν στους μεγάλους παλιές καλές εποχές, τότε που τα χωριά ήταν ζωντανά και τα σχολεία γεμάτα παιδιά...

Με κέφι γιορτάστηκαν τα πανηγύρια σε όλα τα χωριά από χωριανούς, ξενοχωρίτες και επισκέπτες από άλλα μέρη.

Έγιναν και κάποιοι γάμοι, βαπτίσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις σε αρκετά χωριά γεμίζοντας χαρά τους μόνιμους κατοίκους, αλλά και μελαγχολία γι' αυτό που θα ακολουθήσει.

Έζησαν για μερικές βδομάδες ένα όνειρο. Μια αναλαμπή στην πολύμηνη καταχνιά της μοναξιάς.

Δυστυχώς τα όνειρα τελειώνουν πολύ γρήγορα και μετά το 15/αύγου-

στο άρχισε η αντίστροφη μέτρηση για την "κάθοδο των μυρίων" προς τις πόλεις.

Οι συνθήκες ζωής μετά τους πολέμους άλλαξαν. Οι άνθρωποι της υπαίθρου κυνηγώντας το μεροκάματο αναγκάστηκαν να εκπατριστούν.

Άλλοι στο εξωτερικό και άλλοι... πρόσφυγες στην ίδια την πατρίδα τους. Η γενέθλια γη δεν μπόρεσε να τους κρατήσει.

Κρίμα τώρα που τα χωριά μας έγιναν πιο όμορφα, με ασφαλτοστρωμένους δρόμους, φως, νερό τηλεφώνο κι όλες τις ευκολίες, τώρα να μην μπορούν οι άνθρωποι να τα χαρούν όλο το χρόνο. Θα περιμένουν το Πάσχα να ξανάρθουν για λίγες μέρες και μετά το επόμενο καλοκαίρι...

Με τον ερχομό του Φθινοπώρου η συχία θα επικρατήσει στα χωριά μας και οι λιγοστοί κάτοικοι (μεγάλης ηλικίας οι πολλοί) θα επικοινωνούν τηλεφωνικά με τους δικούς τους και θα ζουν με την προσμονή να τους ξαναδούν το καλοκαίρι, αν θέλει ο Θεός.

Και όσο υπάρχουν οι λίγοι που μένουν στη γενέθλια γη τους, καλά.

Τι θα γίνει όμως όταν και οι τελευταίοι αυτοί Ακρίτες εκλείψουν βιολογικά;

Ποιοί σοφοί ιθύνοντες της ελληνικής Πολιτείας μπορούν να μας απαντήσουν;

Σ.Τ.

ΕΞΗΝΤΑ ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Εξήντα νέα έργα, συνολικού προϋπολογισμού 12.245.712 ευρώ, ενέταξε το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

στο Νομαρχιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το οποίο αφορά επανέναρξη και επέκταση του ειδικού προγράμματος σεισμόπληκτων της Επαρχίας Κόνιτσας, δεδομένου ότι το αρχικά εγκριθέν ποσό είχε ήδη εξαντληθεί.

Τη σχετική Συλλογική Απόφαση Έργων (Σ.Α.Ε.), υπέγραψαν στις 8 Αυγούστου 2005 ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης και ο υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρήστος Φώλιας, αποδεχόμενοι το σχετικό αίτημα που είχε υποβάλει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων μέσω της Γενικής Γραμματείας Περιφέρειας Ηπείρου.

"Πρόκειται για μια πολύ σημαντική απόφαση η οποία είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας που υπήρξε με τους Ο.Τ.Α της περιοχής και των παρεμ-

βάσεων της Νομαρχιακής Αρχής. Η απόφαση αυτή δίνει τη δυνατότητα να βελτιωθούν οι υποδομές στην επαρχία Κόνιτσας, να προστατευθούν μνημεία και να αντιμετωπιστούν προβλήματα που ταλαιπωρούν τους κατοίκους τους. Θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον υπουργό Οικονομίας κ. Γεώργιο Αλογοσκούφη και ειδικά στον Υφυπουργό κ. Χρήστο Φώλια που για μια ακόμη φορά, στάθηκε αρωγός στις προσπάθειες που καταβάλλουμε. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, σε συνεργασία με την Περιφέρεια και τους Ο.Τ.Α. θα προχωρήσει άμεσα στις διαδικασίες δημοπράτησης των έργων, ώστε να αξιοποιηθεί απόλυτα ο χρόνος και τα χρήματα". Τη δήλωση αυτή έκανε ο Νομάρχης κ. Αλέξανδρος Κακριμάνης, αμέσως μετά την κοινοποίηση Υπουργικής απόφασης, / προσθέτοντας ότι καταβάλλονται ανάλογες προσπάθειες, ώστε να συνεχιστεί και να μετεξελιχθεί σε αναπτυξιακό και το ειδικό πρόγραμμα της Επαρχίας Πωγωνίου.

Τα έργα που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα για την Κόνιτσα είναι τα εξής:

- ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 15000

• ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΑΣΦ/ΣΗ ΕΠΑΡΧ. ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΗΜΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ, προϋπολογισμού: 1900000

• ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΡΟΣΒΑΣΕΩΝ) ΣΤΗ ΓΕΦΥΡΑ ΦΟΥΡΚΑΣ, προϋπολογισμού: 7000000

• ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΑΣΦ/ΣΗ 37ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ (ΠΡΟΣ ΠΥΞΑΡΙΑ-ΑΜΑΡΑΝΤΟ) ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΕΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ-ΚΟΖΑΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (Α΄ ΦΑΣΗ), προϋπολογισμού: 7000000

• ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ 37ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟ, προϋπολογισμού: 7000000

• ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ 38ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΣΤΟ Δ΄ ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ προϋπολογισμού: 650000

• ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΛΟΥΤΡΩΝ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ, προϋπολογισμού: 1 87000

• ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ ΠΗΓΩΝ ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ, προϋπολογισμού: 53000

• ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΑΣΦ/ΣΗ ΑΠΟ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ 35ης ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΒΑΣΙΛΑ-ΛΟΥΤΡΑ, προϋπολογισμού: 500000

• ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΑΣΦ/ΣΗ ΟΔΟΥ ΑΠΟ ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΙ ΠΡΟΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΜΟΝΗ ΓΚΟΥΡΑΣ - ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ, προϋπολογισμού: 550000

• ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΟ-

ΖΑΝΗΣ ΠΡΟΣ ΑΠΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Α΄ ΦΑΣΗ), προϋπολογισμού: 300000

• ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΟ Δ.Δ. ΠΟΥΡΝΙΑΣ, προϋπολογισμού: 500000

• ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΩΝ Ι.Ν. ΑΠΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗΣ, προϋπολογισμού: 70000

• ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 400000

• ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ - ΥΔΡΟΜΑΣΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΩΝ Δ.Δ. ΠΟΥΡΝΙΑΣ-ΠΥΡΓΟΥ-ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ, προϋπολογισμού: 45000

• ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΟΙΚΙΑΣ ΧΑΜΚΩΣ, προϋπολογισμού: 355000

• ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΤΡΙΝΟΥ ΓΕΦΥΡΙΟΥ ΜΑΥΡΟΠΕΤΡΑΣ Δ.Δ. ΠΟΥΡΝΙΑΣ, προϋπολογισμού 87000

• ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟ - ΚΤΕΛ, προϋπολογισμού: 148000

• ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΕΩΣ ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ, προϋπολογισμού: 100000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΟΛΙΣΤΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ, προϋπολογισμού: 137000

• ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΔΡΟΜΟΥ Δ.Δ. ΠΑΔΩΝ: προϋπολογισμού: 70000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙ-

ΟΥ ΠΗΓΗΣ, προϋπολογισμού: 245000

• ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΧΛΟΟΚΟΠΤΗΚΟΥ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΟΣ, προϋπολογισμού: 63012

• ΑΣΦΑΛΤΡΩΣΕΘΣ ΙΔΩΝ Δ.Δ. ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, προϋπολογισμού: 1 00000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ- ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΑ ΣΤΟ Δ.Δ. ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ προϋπολογισμού: 100000

• ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΕΓΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΥ Δ.Δ. ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ, προϋπολογισμού: 70000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Δ.Δ. ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ, προϋπολογισμού: 150000

• ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΩΚΡΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ-ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ Δ.Δ. ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΟΥ, προϋπολογισμού: 150000

• ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ-ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΑ ΛΑΓΚΑΔΑΣ, προϋπολογισμού: 100000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ-ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ Δ.Δ. ΠΛΗΚΑΤΙΟΥ προϋπολογισμού 100000

• ΣΤΕΡΕΩΣΗ- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ.Δ. ΠΥΡΣΟΠΑΝΗΣ, προϋπολογισμού: 200000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ - ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΖΕΡΜΑΣ, προϋπολογισμού: 550000

• ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΓΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΟΥ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ, προϋπολογισμού:

• ΣΤΕΡΕΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ-Α-

ΝΑΔΕΙΞΗ ΠΕΤΡΙΝΩΝ ΓΕΦΥΡΙΩΝ Δ.Δ. ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ προϋποσμού: 200000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΗΜΙΩΝ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ.Δ. ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ, προϋπολογισμού: 150000

• ΕΠΙΣΚΕΥΗ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΒΡΥΣΗΣ ΖΕΡΜΑΣ Δ.Δ. ΠΛΑΓΙΑΣ, προϋπολογισμού: 150000

• ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

• ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΑΤΡΕΙΟΥ - ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΣΤΟ Δ.Δ. ΠΛΑΓΙΑΣ, προϋπολογισμού: 150000

• ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΕΓΗΣ Ι.Ν. ΑΠΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ.Δ. ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ, προϋπολογισμού 80000

• ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΧΕΙΜΑΡΡΟΥ "ΛΑΚΟΥΤΣΙΚΟ" Δ.Δ. ΧΙΟΝΑΔΩΝ, προϋπολογισμού: 97800

• ΣΤΕΡΕΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Ι.Ν. ΑΠΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ.Δ. ΟΞΥΑΣ, προϋπολογισμού: 150000

• ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ, προϋπολογισμού: 60000

• ΕΠΕΚΤΑΣΗ-ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 60000

• ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ - ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΣΕΙΣ - ΤΟΙΧΙΑ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 80000

- ΠΑΡΚΙΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 20000
- ΑΝΤΙΔΙΑΒΡΩΤΙΚΗ-ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 120000
- ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 60000
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ-ΧΑΛΙΚΟΣΤΡΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΓΚΟΥΡΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 6900
- ΔΙΑΝΟΙΞΗ ΔΡΟΜΟΥ "ΣΧΙΣΜΕΝΗ ΠΕΤΡΑ-ΜΗΛΙΑ" ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ (2 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ), προϋπολογισμού: 30000
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΣΤΟ ΑΣΠΡΟ ΡΕΜΑ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 6500
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΡΟΜΩΝ ΠΡΟΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥΣ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 6500
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΡΟΜΩΝ ΠΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 6500
- ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΓΗΠΕΔΟΥ ΜΠΑΣΚΕΤ - ΒΟΛΕΪ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΑΣ, προϋπολογισμού: 6500

- ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ (Γ' ΦΑΣΗ), προϋπολογισμού: 200000
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΑΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΩΝ - ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ, προϋπολογισμού: 100000
- ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΕΓΗΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ, προϋπολογισμού: 50000
- ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΦΟΥΡΚΑΣ, προϋπολογισμού: 50000
- ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΤΩΝ-ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΦΟΥΡΚΑΣ, προϋπολογισμού: 100000
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟΣΤΡΑΓΠΣΤΙΚΗΣ ΤΑΦΡΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΗ "ΤΖΑΝΑ" ΦΟΥΡΚΑΣ, προϋπολογισμού: 30000
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΥΟ (2) ΣΤΕΓΑΣΤΡΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΟΥΡΚΑΣ, προϋπολογισμού: 60000
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟ ΦΟΥΡΚΑ ΠΡΟΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ, προϋπολογισμού: 110000.

ΕΡΜΙΟΝΗ Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ασκληπιού 6-8
1ος όροφος
106 79 Αθήνα

Τηλ.: 210-3633310-11-12
Fax: 210-3637894
Κιν.: 6976112904

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ

(Κατά Μήτρο Προφύρην από Σέλτση)

Απο το Νικ. Χ. Ρεμπέλη, Φιλολόγο, Πρώην Λυκειάρχη

Οχπάν' από το μύλο το βακούφ'κο τ'ς Βούρμπιανης, οχπέρ' από το πέτρινο γιοφύρ', είναι μιά πέτρα μεγάλ' και τσουρτσουλωτή, που την λεν *Κάστρο*. Αυτή η πέτρα απλώνεται από την οχπίσω τη μεριά κι είν' απάτ'τη, μόν' οι ντραγαταραίοι το καλοκαίρ' γραπατσώνονται κι' ανεβαίν'ν στην κορφή στον τσούρτσουλα και φειάν'ουν με κλαριά τη ντραγατησιά για να κάθονται στον ήσιο και να φ'λάν τ' αμπέλια που είναι καρσί στη Μπιζωνιά, στου Τόσ', στις Λόντσες και στο Γιατίκ', γιατί είναι καραούλ' το Κάστρο κι' αγνάντιο.

Στη ρίζα αυτ'νής τ'ς πέτρας, εκεί που περνάει ο δρόμος για τον Πετσιγκάζο, βαθειά στη γης, ζούσ' εδώ και σαράντα πενήντα χρόνια ένα στοιχειό και φύλαε ένα κακαβούλ' γιομάτο φλωριά που τάχαν θάψ' εκεί μέσα οι κλέφτες.

Αυτό το στοιχειό, όπως μου μολογούσε ο Μήτρο Προφύρ'ς από τη Σέλτσ', που'χε κάνει χρόνια ντραγάτ'ς στη Βούρμπιαν' και τό'χε 'δει, ήταν ένα μεγάλο φίδ' ίσια με τρείς-τέσσερ'ς οργυιές και χοντρό σα λουμάκ', είχε ένα κεφάλ' σαν από μός' χρονιάρ'κο με κατ' μάτια σαν πεντόλιρα και κάθε νύχτα το βάχτ' τα μεσάν'χτα έβγαιν' από τη σπηλιά και κατέβαινε παρακατίσα στο ποτάμ' για να πιή νερό, μόν' δέμ πείραζε άνθρωπο, μαναχά μαυλούσε κάποτες καμμιά γίδα και καμμιά προβατίνα και τ'ν έτρωε.

Τόσες βολές οι μυλωνάδες απ' το μύλο το βακούφ'κο, που πήγαιναν νύχτα στη δέσ' για να μάζ'ν το νερό, τόμπλαξαν που ροβολούσε στο ποτάμ' να πιή νερό, άκ'σαν τ'ς πέτρες και τα χαλίκια, που τα μάζωνε, όπως έρουνταν, κι' είδαν τα μάτια του που γκάλιζαν σαν αναμμένα κάρβουνα... για... εδώ και κείγιαγια, γκουτζιάμ θερίο με κέρατα.

Ένα βράδ' ο Κώτα Μπουρέκας ο μυλωνάς παραμόνεψε οχπάν' από τ' αυλάκ' του μύλου με μια τσιάγγρα, για να το σκοτώσ' και να του πάρ' το παντζέρ' πούειν' ιλιάτς για πολλές αρρώστιες και το βάνουν σε μαντζούνια, και το λαμπυκαρισμένο χρυσαφ'κό πόχ' μέσα στ' άντερα, μόν' άμα το είδε αρχίν'σε να τρέμ' και τόπεσε το ντουφέκ' από τα χέρια κι' απόμ'νε ο κάψο Κώτας έτσ' αραγμένος απ' το φόβο του, ώσπου πάει ο σύντροφός του ο Κήτο Παπαδήμος και τον ανέφερε...

Τώρα έχ' πολλά χρόνια που δεν ματαφάν'κε αυτό το σ'χειό. Τί γίνκε... κένας δεν ξέρ'. Ο μακαρίτ'ς ο Λάμπρο Μπούσ'ς μου λεγε πως έφ'γε 'πό το Κάστρο και πάει ψλότερα στη σπλιά τ'ς Μελισσόπετρας.

(Παράδοση από το βιβλίο "Κονιτσιώτικα" του Χαρ. Ρεμπέλη, που πρόσφατα επανεκδόθηκε (σελ. 156).

Ταμάμ δουλειά κάνετε!...

ΑΠΟ ΤΟ ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟ, ΠΡΩΗΝ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

Κάθε φορά που πηγαίνω στο χωριό μου, τη Βούρμπιανη, και κάθομαι στο μπαλκόνι του σπιτιού μου να πιώ τον καφέ, χίλιες δυό αναμνήσεις ξετυλίγονται στο μυαλό μου από το παρελθόν, από τα παιδικά μου χρόνια, τότε που το χωριό έσφυζε από ζωή και βούιζε από κόσμο.

Τα καλοκαίρια, ιδιαίτερα, κάθε γειτονιά, κάθε μαχαλάς έπαιρνε άλλη όψη, άλλη εικόνα: παντού κίνηση, φωνές, θόρυβοι, ξεφωνητά.

Γυναίκες στα σελιά πότιζαν τα καλαμπόκια και τα σπαρτά, άλλες κουβαλούσαν ξύλα και οξυά από το δάσος και τα παιδιά, πλήθος παιδιά, χαλούσαν τον κόσμο με τα παιχνίδια τους.

Κι ήταν η φύση τότε, προπολεμικά εννοώ, ένα θαύμα, μιά μαγεία, ένα πραγματικό "χάρμα οφθαλμών". Πλούσια η βλάστηση την άνοιξη και το καλοκαίρι με λογής λογιών οπωροφόρα δέντρα: κερασιές, μουριές, μηλιές, γκορτσιές, κουμπλιές, δαμασκηνιές, κраниές, κι ό,τι άλλο βάλει ο νους σου. Και τα νερά, κρύα και καθαρία, έτρεχαν από τις βρύσες και τους λάκκους κι έσμιγαν το σιγανό κελάρυσμά τους με τις θεσπέσιες συναυλίες των πουλιών, που γέμιζαν τη φύση με αρμονικές μελωδίες.

Κι είχε τότε το χωριό πλήθος από φτερωτούς επισκέπτες, που φιλόξενα οι μουριές τους πρόσφερναν γλυκιά τροφή να τσιμπήσουν.

Σήμερα, όμως, τα πράγματα στα χωριά άλλαξαν. Τα σχολεία έκλεισαν κι η καμπάνα σε πολλά χωριά δεν χτυπάει κάθε Κυριακή. Ο κόσμος έφυγε και φεύγει, γέροι και γριές μένουν το χειμώνα και τα χωράφια όλα σχεδόν μπαϊρια. Κυριολεκτικά, τα χωριά ερήμωσαν και σιγά σιγά θα σβήσουν. Όσο ζουν τα γερόντια, έρχονται τα παιδιά τους και τα εγγόνια λίγες μέρες το Πάσχα και το 15/Αύγουστο, γιατί τα βρίσκουν όλα έτοιμα, αλλά από τις 16 κιόλας Αυγούστου αρχίζουν πάλι να φεύγουν και μένουν οι ηλικιωμένοι να βγάλουν το βαρύ χειμώνα στα χωριά. Αυτή, δυστυχώς είναι η σκληρή πραγματικότητα και τέτοιες δυσάρεστες σκέψεις αναδεύουν και κλωθογυρίζουν στο μυαλό μου, όταν πάω στο χωριό. Δυσάρεστες, βέβαια, προβλέψεις, αλλ' όμως αληθινές.

* * *

Μπροστά μου, λίγα μέτρα από το σπίτι μου, βρίσκεται το Πελιαύρι, ένας ίσιος τόπος από την αυλή (περιαύλιο-πελιαύρι) του παλιού σαραγιού του Κώστα Γραμματικού, που ερ-

γάστηκε ως Γραμματέας στο παλάτι του Αλή πασά. Αυτού παίζαμε κάποτε λομάδα, σκλέτζα, λαμπάρζα και γκουτζιουνίδα, που για να χτυπήσουμε το κονσερβοκούτι, ξεκαρφώναμε τα πέταυρα από το διπλανό φράχτη της θειάκως της Τσαντούλας, η οποία, όταν μας έβλεπε, άρχιζε τις κατάρες (και δικαιολογημένα, βέβαια): “αχ, μώρ’ αδούρτα¹, μωρέ κοψοκέφαλα, μου ανοιζέταν ρούγες² στο χωράφι!”.

Αλλά εμείς, παιδιά τότε, το χαβά μας.

* * *

Ρεμβάζοντας από το μπαλκόνι κι αγναντεύοντας τριγύρω τις βουνοπλαγιές, τα πεύκα, που μέσα σε πενήντα χρόνια έφτασαν μέχρι το χωριό, τα σπίτια, όσα έμειναν όρθια, άλλα ακατοίκητα και άλλα γκρεμισμένα κι ερειπωμένα, αυτά και πολλά άλλα κοιτάζοντας κι αναπολώντας τα περασμένα, θυμήθηκα τα προπολεμικά εκείνα καλοκαίρια, που αναστατώναμε το μαχαλά με τις φωνές μας, κι ακόμα τις ζημιές που προξενούσαμε στα κηπάρια και τα δέντρα. Πότε ανεβαίναμε κρυφά στις κερασιές, μόλις άρχιζαν τον Ιούνιο να παρδαλιάζουν³ τα κεράσια, πότε χαλούσαμε φράχτες ν’ αρπάξουμε μήλα και γκόρτσα, και δεν υπήρχε μέρα που να μην ακούγαμε φριχτές κατάρες και φοβέρες από τις

γριές:

“Μώρ’ ανάφαντα⁴, χαλασέταν τις σταβαρωσιές και τους φράχτες, παπασέταν τα καλαμπόκια, πότε ν’ ανοιξ’ το σκολειό να σας μάζ’ ο δάσκαλος, να ψυχάσ’ ο τόπος από τ’ εσάς”.

Ιδιαίτερα δύστροπη, καβγατζού και γκρινιάρια ήταν η Γιώργαινα του Γιάντσιου, που δεν της ξέφευγε τίποτε απ’ όσα συνέβαιναν στο μαχαλά των Αγίων Αποστόλων.

Δεν μας συγχωρούσε καμιά παιδική αταξία. Έτσι και να μας έβλεπε να κάνομε κάτι, άρχιζε το γνωστό σε μας τροπάριο:

“Μπράβο, γομάρια χαντακωμένα, ταμάμ⁵ δουλειά κάνετε!”.

Πάντοτε στο περπάτημα στηριζόταν σ’ ένα δεκανίκι από ξύλο κρανιάς, μόνο που, όταν την έπιανε η αγκούσα, σταματούσε λίγο κι έπαιρνε βαθιές ανάσες για να ξαλαφρώσει από τη δύσπνοια. Θυμάμαι στην Κατοχή (1941) κάποιος Ιταλός στρατιώτης της είχε αρπάξει μπροστά στα μάτια της μιά κότα κι έφυγε τρέχοντας, και τότε εκείνη έξαλλη και οργισμένη πήρε τον κατήφορο για την αγορά φωνάζοντας: “Θα πάω στον Κουνέλο, στον Κουνέλο». (Ήθελε να πει: στον Κολονέλο-Colonnello=Συνταγματάρχη).

Το παρατσούκλι της ήταν “Ρόκα” (στα νιάτα της έφερνε γύρα τις στράτες γνέθοντας με τη ρόκα) και της

το είχε βγάλει ο συμπέθερός της Αλέξης Ντόντης, ο επονομαζόμενος “Τουρκοτσιόλας”, γιατί ο πατέρας του Νικόλας-Τσιόλας είχε κάνει μουχτάρης του χωριού επί Τουρκοκρατίας. Ο Αλέξης Ντόντης, λοιπόν, που εμείς τα παιδιά τον φωνάζαμε “πάππο”, ήταν ο ελεγκτής και επόπτης και τοποτηρητής του μαχαλά, ο οποίος, καθισμένος τ’ απογεύματα στο μπαλκόνι του σπιτιού του και έχοντας δίπλα του κάτι μεγάλα κιάλια (διόπτρες) του Πυροβολικού, που τα είχε φέρει από την Αθησυνία, παρατηρούσε προσεκτικά όλα κι ήταν πάντοτε ενήμερος για ό,τι συνέβαινε στο μαχαλά και το χωριό. Για τα κιάλια, ο γιος του Νικόλας (μιγάς) μας έλεγε με περηφάνεια και υπερβολές, βέβαια, ότι τάχα είδε... ποντίκι στο απέναντι χωριό Οξυά (Σέλτσι!).

* * *

Τα καλοκαίρια, εμείς τα παιδιά βρίσκαμε ευχάριστη απασχόληση να σκοτώνουμε στις μουριές πουλιά: σινίτσες, τζίβια, τσιοντίδια, κοισύφια, ζιέλινες (συκοφάπδες) κίσσες κ.λ. Τα μουτεύαμε, τα πλέναμε, κάποιο παιδί τ’ αλάτιζε σπίτι του κι όταν μαζεύονταν πολλά τα τηζανίζαμε με αβγά και τα τρώγαμε όλοι μαζί.

Θυμάμαι κάποιο 15/Αύγουστο, που δεν αρταινόμασταν, είχαμε σκοτώσει αρκετά κι ο Νίκος Τσούκας, λόγω ζέστης, έριχνε πολύ αλάτι στο

μαστραπά για να κρατήσουν. Όταν, όμως, παραμονή της Παναγιάς, πήγαμε να τα ξαρμυρίσουμε για να τα φάμε την άλλη μέρα, με έκπληξη είδαμε να κολυμπάνε στην αρμύρα κάτι μεγάλα άσπρα σκουλήκια. Κάποια μύγα είχε κάνει το θαύμα της.

Αηδιάσαμε κι εκεί που θέλαμε να τα πετάξουμε, πέρασε ο Λάμπρος ο γελαδάρης. Τα πήρε, τα έπλυνε και μοσκόφαγε, όπως μας είπε, τη μέρα της Παναγιάς!...

Κάποια άλλη Κυριακή του Αυγούστου του 1939, είπαμε να τα ψήσουμε στα κάρβουνα σ’ ένα μπαϊρι κοντά στη Βρυσούλα, κάπως ανάμερα από τα μάτια του αγροφύλακα, ο οποίος πάντοτε καιροφυλακτούσε να μας “αμαχέψει”⁶, όταν μπαίναμε σε ξένα κτήματα. Ανάψαμε φωτιά, περάσαμε τα πουλιά σε ξύλινα σουβλιά και άρχισε το ψήσιμο. Είχαμε πάρει, καθένας από το σπίτι του, βούτυρο, δυό αβγά κι ό,τι άλλο χρειαζόταν: τηγάνι, πιάτα, ψωμί κ.λ. Ήμασταν αρκετοί: εγώ, ο Τάκης Μάνος, αρχηγός του μαχαλά, Γιάννης Κίσκας, Σπύρος Μπάρκης, Λάμπρος Γιάντσιος (εγγονός της Ρόκας), Νίκος Τσούκας και Χρήστος Λιόλης.

Όλα πήγαιναν καλά, τα πουλιά άρχισαν να ροδοκοκκινίζουν και μοσκοβολούσε ο τόπος, γιατί συχνά πυκνά τ’ αλείφαμε με βούτυρο για να μην “αρπάξουν” και καούν.

* * *

Συμβαίνουν, όμως, και τ' απρόοπα. Ντραγάτης τότε ήταν ο Σωκράτης Τέρτσος, νέος άνθρωπος, σβέλτος και πανταχού παρών. Είχε βάλει ζάπ⁷ στις ζημιές, που γίνονταν στα χωράφια και τ' αμπέλια.

Τώρα τον έβλεπες στον Αϊ Θανάση και σε λίγο εμφανιζόταν στα Σκορβάλια και τα Καραπούλια. Με ιδιαίτερη μανία κυνηγούσε τα παιδιά, που έκαναν με τα λάστιχα ζημιές στα κηπάρια. Ο Σωκράτης, στον οποίο είχαμε κολλήσει το παρατσούκλι "Πατέζας", γιατί στο βάδισμα δεν πατούσε καλά όλο το πέλμα του ενός ποδιού, αλλά σήκωνε λιγάκι τη φτέρνα, ο Σωκράτης, λοιπόν, αγροφύλακας, εκείνο το πρωινό, που εμείς ψέναμε τα πουλιά, έτυχε να περάσει έξω από το σπίτι της κάκως της Γιώργαινας, η οποία, μόλις τον είδε άρχισε τα παράπονα: "Ντε, μωρέ Σωκράτη, πέρνα καμιά βολά κι απ' εδώ. Δυό μήνες έχω να σε δω. Ξειόρνιασαν τα παιδιά, τσάκ'σαν τα ήπωρα⁸ του κόσμου. Δεν άφ'καν κεράσι για κεράσι, μήλο για μήλο. Έλα εδώ, του λέει. Τώρα ψένουν πουλιά στη Βρυσούλα. Εγώ δε λαγαρίζω⁹ καλά τον καπνό απ' τη φωτιά, εσύ θα τον γλιέπ'ς καλύτερα. Άιντε μην κάθεις, τράβα και ζαρλάπισέ¹⁰ τα".

Αυτό ήθελε ν' ακούσει ο Πατέζας. Σε λίγο κατέφθασε. Με το "Ε, σας έπιασα" που μας έκανε, εμείς σκορπίσαμε στις γύρω λεφτοκαρυές. "Α,

λέει, καλό μεζέ βρήκα".

Τη στιγμή εκείνη μιά πέτρα από το λάστιχο σφύριξε πάνω από το κεφάλι του, ύστερα άλλη κι άλλη. Τά'χασε ο Σωκράτης. "Βρε μαγκαφάδες¹¹, μας λέει νισιάν¹² με βάλεται;

Ελάτε εδώ να τα φάμε μαζί, δεν σας αμαχεύω". Εμείς δεν τον πιστεύαμε. Από τα πολλά τα παρακάλια πήραμε θάρρος και πλησιάσαμε διστακτικά. Σε λίγο τα πουλιά ήταν έτοιμα. Βάλαμε το τηγάνι στη φωτιά με μπόλιο βούτυρο και ρίξαμε τα αβγά. Μοσχοβόλησε ο τόπος. Κάτσε τώρα, λέει ο Σ. να τα φάμε. Δεν προλάβουμε, όμως, να βάλουμε στο στόμα την πρώτη χαψιά και να σου ξεμυτάει στην άκρη στο μπαϊρι ποιός άλλος; η θειάκω η Γιώργαινα. "Ωχ, λέμε, η Ρόκα".

Κρατούσε στο αριστερό χέρι ένα μικρό γκιούμι (τάχατες πως ήρθε να πάρει νερό) και στο δεξί το δεκανίκι. Σαν πλησίασε, σταμάτησε, έσκυψε το κεφάλι, γιατί την είχε σφίξει η αγκούσα, πήρε δυό τρεις ανάσες κι ύστερα άρχισε:

"Μπράβο, γομάρια χαντακωμένα, ταμάμ δουλειά κάνετε. Αμ και συ μώρ' Σωκράτη, τρως πουλιά με τα παιδιά;". "Θειάκω, της λέει κάποιος, πάρε ένα μεζέ".

"Όχι, απαντάει εκείνη με θυμό, δε θέλω, αφήστε τις αγλειψιές¹³. Ρωτάτε αν έχω δόντια να το φάω;". "Τότε θα πάρεις μια φέτα ψωμί με τηγανισμένο

αβγό· είναι μαλακό”. Όλο και το λιγουρεύτηκε. “Αϊντε, λέει, δόμιτε μου τζικάλα, μου τσάκ’σε τη μύτη η μοσκοβολιά. Έχω και μιά δείλια¹⁴ απ’ το πρωί εδώ στο στομάχι”.

Το πήρε, το χλαπάκιασε λαίμαργα και τράβηξε για τη βρύση. Όταν γύρισε κοντοστάθηκε, κοίταξε αγριεμένη το Σωκράτη κι έβγαλε φωνή φωνάρα: “Πού ακούσ’κε αυτό! Ο ντραγάτης περιδρομιάζ’ πουλιά με τα παιδιά. Αυτό είναι για μολόημα”. Προχώρησε δυό βήματα και πάλι σταμάτησε. “Έννοια σου, του λέει, θα το πω στον Πρόεδρο, να ιδώ τί τζιουβάπ’¹⁵ θα του δώκ’ς. Ταμάμ δουλειά!...”.

Κι όταν απομακρύνθηκε, καθένας μας, προσπαθώντας να μιμηθεί τη βραχνή φωνή της θειάκως έλεγε και ξανάλεγε: “Μπράβο, γομάρια χαντακωμένα· ταμάμ δουλειά κάνετε”.

Και το γέλιο δεν είχε τελειωμό.

1. αδούρ’τος (αδούρητος) από ρ. δουρώ = αντέχω, βαστώ. Η λ. ως κατάρα: αυτό που να μην αντέξει στην πρώτη αρρώστια.

2. ρούγα = άνοιγμα σε φράχτη, δρομάκι, τμήμα μαχαλά. Πρβλ. “... στην πέρα ρούγα μη διαβώ όσο να γένω νύφη” (δημ. τραγ.).

3. παρδαλιάζω (για κεράσια) = μισοκοκκινίζω.

4. ανάφαντος: αυτός που να γίνει άφαντος, να χαθεί (Η λ. ως επίπληξη).

5. ταμάμ (λ. τουρκ.): ακριβώς Πρβλ. “δυό κιλά ταμάμ”. Η φράση “ταμάμ δουλειά” λέγεται ως επίπληξη, δηλ. αυτό που κάνετε δεν είναι σωστό.

6. αμαχεύω (επί αγροφύλακα): πιάνω κάποιον κλέφτη σε ξένο κτήμα και ζητάω χρήματα (σύλληπτρα).

7. ζάπ’: τάξη, περιορισμός. “Είχε βάλ’ ζαπ’ στις ζημιές = είχε περιορίσει τις ζημιές.

8. ήπωρο: οπωροφόρο δέντρο.

9. λαγαρίζω: καθαρίζω, ξεκαθαρίζω, βλέπω. “Ο ουρανός λαγάρ’σε” (δεν έχει σύννεφα).

10. ζαρλατίζω: διασκορπίζω, διώχνω με φωνές ζώα. “Ζαρλάτ’σε τις κότες, τρων’ το σιάρ”.

11. μαγκαφάς: πονηρούλης, κατεργάρης, άτακτο παιδί.

12. νισιάν’: στόχος, σημάδι “Τον έβαλαν νισιάν’ με τ’ς πέτρες”.

13. αγλειψιές: γλυκόλογα, κολακειές.

14. δείλια: εξάντληση λόγω αρρώστιας, πείνας, κ.λ.

15. Τζιουβάπ’ (λ. τουρκ.): απάντηση, δικαιολογία. Θυμάμαι, όταν μικρός έκαμνα μιά αταξία, μού’λεγε η μάνα μου (Θεέ σχωρέστη) “Αχ τζιαναμπέτ’, να δω τί τζιουβάπ’ θα δώκ’ς το βράδ’ στον πατέρα σ”.

(Για την ερμηνεία των λέξεων βλ. Χαρ. Ρεμπέλη “Κονιτσιώτικα”, Γλωσσάριο, που πρόσφατα επανεκδόθηκαν).

Μπράβο στους Μακεδόνες

Στις 29/7, ύστερα από πρόσκληση του Δημάρχου Νεστορίου κ. Χρ. Γκοσλιόπουλου βρεθήκαμε στην όμορφη κωμόπολη στις παρυφές του Γράμμου όπου πραγματοποιήθηκε μια επιτυχημένη εκδήλωση για τα ογδόντα χρόνια του Μίκη Θεοδωράκη.

Την εκδήλωση οργάνωσε ο Δήμος με τη συμπράξη της Νομαρχίας Καστοριάς, και τη συμμετοχή του δημοσιογράφου Γιώργου Λογοθέτη και της ηθοποιού Φωτεινής Χαραλαμπίδη.

Στη μαγευτική τοποθεσία, όπου γίνεται κάθε χρόνο το River parti στις όχθες του Αλιάκμονα κάπου δυο χιλιάδες άνθρωποι κάθε ηλικίας απ' όλο το Νομό της Καστοριάς απόλαυσαν μια εξαιρετική βραδιά.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν, ο πρώην Υπουργός κ. Πετσάλνικος και ο βουλευτής της Ν. Δ. Καστοριάς κ. Αγγελής με ενωτικό πνεύμα, ενώ ο κ. Πάγγαλος αναφέρθηκε στη ζωή του τιμώμενου μουσικοσυνθέτη.

Από τη χορωδία του Δήμου Μακεδόνων ακούστηκαν γνωστά τραγούδια του Θεοδωράκη υπό τη διεύθυνση της κ. Ιωάννας Αβραμίδου. Προβλήθηκε ντοκιμαντέρ βασισμένο στο έργο του μουσικοσυνθέτη «Το τραγούδι του νεκρού αδερφού» που αναφέρεται στην τραγική

εποχή του εμφυλίου πολέμου και τραγούδησε ο ταλαντούχος τραγουδιστής Δ. Μπάσης με το συγκρότημά του κλείνοντας την εκδήλωση.

Τόσο ο κ. Πετσάλνικος, όσο και ο κ. Αγγελής, τόνισαν την ανάγκη της εθνικής συμφυλίσωσης με την ευχή «ποτέ πια να μην ξαναζήσει το ελληνικό έθνος τέτοια τραγωδία που έζησε στο περελθόν».

Να σημειώσουμε ότι λίγο πιο πάνω από το Νεστόριο, στο ύψωμα «Κοτύλη» έχει αποφασισθεί να γίνει το «Πάρκο εθνικής συμφυλίσωσης».

Αξίζουν συγχαρητήρια, τόσο ο Δήμος και οι άλλες Αρχές του Νομού, όσο και εκείνοι που είχαν την πρωτοβουλία, την οργάνωση, και την πραγματοποίηση της συγκινητικής και γεμάτης πατριωτισμού εκδήλωσης.

Μπράβο στους Μακεδόνες!

Μπράβο στους Μακεδόνες!
Αυτά λοιπόν, από τη βορεινή πλευρά του αιματοποτισμένου Γράμμου.

Στη νότια τη γίνεται; Α, εδώ δε φαίνεται ν' ανατέλλει ο ήλιος της αγάπης.

Εδώ συνεχίζεται το τροπάρι της μισαλλοδοξίας με μονόπλευρα μνημόσυνα και ψευτοεθνικιστικές κορόνες της εποχής του περασμένου αιώνα που η αδέκαστη ιστορία δε θ' αργήσει να ρίξει στο καλάθι της λησμονιάς και της ντροπής!

Σ.Τ.

ΓΙΑ ΤΟ ΓΙΟΦΥΡΙ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ (ΑΦΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΣΤΡΟ-ΧΡΗΣΤΟΥ - ΤΑ ΠΑΡΑΛΕΙΦΘΕΝΤΑ)

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Όταν από τις κατοχικές σημειώσεις μου αντέγραφα τις αφηγήσεις του Μάστρο Χρήστου από το Γαναδιό, για να ολοκληρώσω το βιβλίο μου "ΟΡΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΘΟΡΙΟΙ", βρέθηκα σ' ένα μικρό κομμάτι απ' τις σημειώσεις αυτές, που είχε υπαινιγμούς του Μάστρο Χρήστου για ιστορίες που αφηγόντανε δήθεν οι μαστόροι μεταξύ τους, (κάποιες πονηριές τους, και μικροκακότητες του ενός κατά του άλλου, (και μάλιστα ζώντων ακόμα συμπατριωτών του) και προ παντός κάποιους συκοφαντικούς χαρακτηρισμούς των κατοίκων ολόκληρων γειτονικών χωριών, άλλους σοβαρούς κι άλλους αστείους), και είδα πώς το μικρό αυτό κομμάτι, θα μπέρδευε πολλά πράγματα στη μυθολογία των μαστόρων, που αποτελούσε και τον κορμό της πολιτισμικής πραγματικότητας της Επαρχίας Κόνιτσας και μη μπορώντας να ξεκαθαρίσω ποιοι απ' αυτούς τους υπαινιγμούς αποτελούσαν προσωπικές "κρίσεις και απόψεις" του Μάστρο-Χρήστου και ποιοί είχαν γενική παραδοχή και αποτελούσαν "παράδοση" για τον τόπο, αποφάσισα να τους παραλείψω τότε και να τους ξαναδώ σε καταλληλότερη στιγμή.

Σήμερα, που ξανακοίταξα τα ση-

μειώματα μου αυτά, δεν αισθάνομαι τον εαυτό μου να είναι σε θέση μελέτης αυτών των απλών υπαινιγμών και λυπάμαι κατάκαρδα που τότε που ζούσε ο Μάστρο Χρήστος και άλλοι συνομήλικοί του, δεν επέμενα περισσότερο σ' αυτές τις ιστορίες να πάρω λεπτομέρειες και να ερευνήσω το θέμα.

Ωστόσο θα καταχωρήσω εδώ μια "περίεργη παραλλαγή" που σημείωσα τότε, από τις αφηγήσεις του Μάστρο Χρήστου, πάνω στο θρύλο του κτισίματος του Γιοφυριού της Άρτας.

Ο Μάστρο-Χρήστος δεν αμφισβητούσε την παμπάλαια δοξασία ότι για να στεριώσει ένα κτίσμα (σπίτι, εκκλησιά, γιοφύρι κλπ) έπρεπε να θυσιαστεί ένα ζώο. Το μέγεθος και το είδος του ζώου καθορίζονταν από τη σημαντικότητα και το μέγεθος του κτισίματος. Και αναμφισβήτητα ένα γιοφύρι σαν το Γιοφύρι της Άρτας είναι και σημαντικό αλλά και μεγάλο έργο.

Τόσο η "προτού να μπει μυστρί" θυσία ζώου, (στα θεμέλια), όσο και η "τελευταία θυσία ζώου" με το τελείωμα του κτισίματος (τότε που η ομάδα των μαστόρων φώναζε τα συμβολικά "αράτζ-μαράτζ") έπρεπε να γίνεται "μετά φόβου Θεού", και με το Σταυρό

στο χέρι, (τον οποίο πολλές φορές έκαναν και μουσουλμάνοι χτίστες από την Κολώνια). Αυτό ήταν το πρωτεύον, η πίστη στο ότι ο Θεός είναι αυτός που χτίζει και κρατάει όρθια τα σπίτια και τα' άλλα κτίσματα.

Τη θυσία του ζώου, ο Μάστρο Χρήστος (βαθιά θρησκευόμενος) πίστευε ότι τη συντηρούσαν περισσότερο οι μαστόροι για ίδιον όφελος. (Να μανέψουν τσίρου). Με κανέναν τρόπο δεν ήθελε να παραδεχτεί ότι οι παλιοί μαστόροι πίστευαν ότι ήταν σύμφωνο με τη θρησκεία τους η θυσία ζώου. Και προ παντός η ενδεχόμενη ανθρωποθυσία για την κατασκευή μεγάλου και σημαντικού κοινωνικά έργου.

-"Την ανθρωποθυσία δεν την θέλει ο Θεός. Είναι μεγάλη Αμαρτία. Και μείς χωρίς το Θεό δεν χτίζουμε ούτε κοτέτσι" Και όταν του θύμισα τη γυναίκα του Πρωτομάστορα στο χτίσιμο του Γιοφυριού της Άρτας, θύμωσε, στραβομουτσούνιασε κι αγανακτισμένος που του το θύμισα (δείχνοντας έτσι ότι και γώ είμαι απ' αυτούς που πιστεύω αυτόν το θρύλο)είπε.

-Ξέρεις τι λέμε μεις οι μαστόροι, μεταξύ μας, όταν ακούμε αυτήν την ιστορία του Γιοφυριού της Άρτας.

Όχι μάρμπα Χρήστο! Τι λέτε.

Γελάμε μεταξύ μας Για μου, και λέμε, "Μπανταλά και Ξωπαρμένα. Την ιστορία αυτή, κείνα τα χρόνια τη σοφίστηκε ο Πρωτομάστορας, όπως

έχω ακουστά από τους παλιότερους. Λένε, για μια χήρα Αρτινή, ξελογιάστρα, που τούχε πάρει τα μυαλά, και τον κρατούσε "δέσμιο" στην Άρτα. Γίνονταν κι αυτό πολλές φορές στα μπουλούκια μας. Και ο Πρωτομάστορας έβρισκε δικαιολογίες και προφάσεις,(αυτό είναι, που λένε "προφάσεις εν αμαρτίαις"), για να μη πάει στο χωριό, στο σπίτι του. Τόφερνε γύρα, και δεν έβαζε το "κλειδί" (τη μεγάλη μπάσα μάκα που δένει στην κορφή την καμάρα του γιοφυριού κι είναι το μεγάλο μυστικό του Πρωτομάστορα) στη σωστή μεριά, όπως έπρεπε, με αποτέλεσμα "να μη στεριώνει το γιοφύρι στη μεσαία την καμάρα". Και να πέφτει με το πρώτο ξεκαλούπωμα..... Μια χρονιά... δυο χρονιές, ώσπου υποψιάστηκε η γυναίκα του, (από μαστοροχώρι κι αυτή ήξερε τα κόλπα των Μαστόρων ή κάποιος καλοθελητής της πρόδωσε το μυστικό). Και τότε η άμοιρη τα μάζεψε και ήρθε τρεχάτη, "να τον ξεμπροσιάσει επί τόπου". Πήγε κατευθεία στη μεσαία την καμάρα. Την είδε ο Πρωτομάστορας, και τράβηξε με τρόπο το θλήκωμα του καλουπιού, οπότε από το βάρος της τραβήχτηκε το "κλειδί" από μόνο του, παρασέρνοιας και τις πέτρες, που έρριξαν σταφρισμένα νερά του ποταμού από κάτω την άμοιρη γυναίκα. Ούτε γάτα, ούτε ζημιά για τον Πρωτομάστορα. Βλέπεις για μου, δεν ήταν όλοι οι μαστόροι

αναμάρτητοι."

Η αφήγηση του Μάστρο Χρήστου με γέμισε μελαγχολία. Δεν μου πήγαινε αυτός ο ωμός ρεαλισμός κάποιων μαστόρων, που μπορεί να ήταν και η αλήθεια. Η αλήθεια σ' αυτή την περίπτωση καταλύει το αισθητικό γεγονός που είναι η χαρά της ζωής.

Μέσα μου κατάρρεε ο θρύλος που από μικρό παιδί με γοήτευε. Περνούσα από το Γιοφύρι της Άρτας, κάθε φορά που πήγαινα στην Αθήνα, και η φαντασία μου αναστατώνονταν απ' τη συγκίνηση. Πέρα από το φαινόμενο του εξαίσιου Γεφυριού, αναπλάθονταν μέσα μου ο αισθητικός στοχασμός και η τέρψη της ψυχής μου από τον Ωραίο θρύλο της παράδοσης.

Από τα πανάρχαια χρόνια αυτό το τεχνικό αντάμωμα (σαν ανθρώπινο έργο με τα πρωτόγονα μέσα) δυο αντικρυνών βράχων, που δίνει τη δυνατότητα στον άνθρωπο να διαβεί πάνω από το "αδιάβατο" είτε ποτάμι είναι αυτό'νείτε απλό χάος, μάλλον λόγια του έδωσε τη δυνατότητα, να υποτάξει τη φύση, και να κάνει κατορθωτό το ακατόρθωτο, προξενούσε συγκινήσεις, κατάνυξη και δέος που θέριευαν την ανθρώπινη φαντασία. Θεωρούντανε ως κατασκευή και ως παρουσία κάθε γιοφύρι, εμπλουτισμένο από υπερφυσικές δυνάμεις. Αλλού για την προστασία των περαστικών, κι αλλού για τον ε-

ξορκισμό κάποιας κατάρας .

Αυτό το πέραςμα της ανθρώπινης δημιουργίας στο χώρο του φαντασιακού, προσφέρει ανυπολόγιστη χαρά στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Την εξοπλίζει με την αίσθηση του Ωραίου, τη Μαγεία του Όνειρου, την ξεκούραση της ψυχής.

Το τραγικό κορύφωμα της ιστορίας του θρύλου για το Γιοφύρι της Άρτας έχει από καιρό εξαγιαστεί μέσα μας με την αισθητική κάθαρση που μας προκάλεσε η "συμπάθεια" της μεγάλης θυσίας για την ανθρώπινη ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ.

Έτσι, κάθε απόπειρα ρεαλισμού σε κάθε θρύλο, καταντάει βεβήλωση του ιερού λειτουργήματος που προσφέρει η μαγεία του Μύθου και το "παραμύθιασμα" της ζωής.

Όμως μούκανε εντύπωση και το άλλο που μου είπε ο Μαστρο-Χρήστος, ότι και η θυσία κάθε ζώου δεν ήταν σύμφωνη με τη θρησκεία μας Μου τόνισε μάλιστα κάποια στιγμή (και το σημείωσα).

Εμείς εδώ πάνω, τα δέντρα, τα χωράφια, τα σπίτια, όλα τα ζωντανά τα θεωρούμε δικούς μας ανθρώπους και τους μιλάμε -Μου φαίνεται παράξενο και όσο κι αν μπερδεύεσαι και πλανιέσαι παίρνουμε απαντήσεις απ' αυτά και απαντήσεις μάλιστα διάφορες. Θυμωμένες με παράπονο, απαντήσεις λογιών-λογιών που μας βάζουν στο σωστό ντορό της ζωής. Για μας τα πράγματα, η φύση,

όλα γύρω-γύρω έρχονται κοντά μας σα φίλοι αλλά καμιά φορά τσακωνόμαστε και φεύγουν σαν εχτροί. Έπειτα σκεφτόμαστε πιο ψύχραιμα εμείς και τα ξαναπλησιάζουμε, με το μαλακό γιατί λογαριάζουμε ότι η φύση ποτέ δεν έχει άδικο ή δε θέλει το κακό του ανθρώπου. Καμιά φορά τα πράγματα χάνονται για πάντα. Φαίνεται πεθαίνουν κι αυτά..... Εκεί που περπατάς ακούς ή βλέπεις κάτι να κουνιέται ή αναπνέει. Δεν κιοτεύεις.

Δεν έχεις δισταγμό. Δεν το γέννησε το μυαλό σου, δεν τόπλασε η φαντασία σου. Αυτό είναι η φύση. Από τή μια μεριά είσαι συ. Από την άλλη είναι αυτό. Ο αδερφός σου. Κι αυτά όλα δεν είναι μόνο στο ξύπνιο σου. Είναι και στον ύπνο σου. Το βλέπεις. Το τακτοποιείς, του υπόσχεσαι.

Το κολακεύεις. Βολεύεσαι μ'αυτά. Κάνεις σχέδια. 'Ις μη το φοβάσαι".

«Κάνοντας αυτές τις σκέψεις του Μάστρου Χρήστου τότε, εμένα μου πήγαινε το μυαλό στον Άγιο Φραγκίσκο της Ασίζης και στον Πανθεϊσμό».

Τώρα που βλέπω τις σημειώσεις μου, δεν είναι μόνο ότι συγκινούμαι από όσα κάποτε πήρα από το Μάστρο Χρήστο. Άλλά βλέπω και την πυκνή" σοφία αυτού του απλού μάστορα. Μια σοφία που διαμόρφωσε όχι από σχολειά και με δασκάλους αλλά κοντά σ' άλλους μαστόρους μεσ' την φύση, ακολουθώντας μια ζωή τους νταϊφάδες τους.

Τσιλίζοντας κουδαρίτικα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ - ΖΕΥΓΟΛΑ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ

Τηλ.: (0655) 22529

Τηλ. Οικίας: (06510) 93622

Κιν.: 0945182799

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΟ 1906

Επιμέλεια Χ. Γκούτος

Οι παρακάτω ειδήσεις αναδημοσιεύονται από την εφημερίδα "Ο Πύρρος", που εκδιδόταν στην Αθήνα, φ. 170/27.7.1906. Ο συντάκτης τους κατοικούσε στην Κόνιτσα. Στο τέλος του κειμένου, η εφημερίδα σημείωσε: "Τας ως άνω ειδήσεις έλαβεν ο "Αστήρ" του κ. Γ. Χατζή". Μάλλον εννοούσε την εφημερίδα "Αστήρ Ίλ" του Γ. Χατζή, αδελφού του Κονιτσιώτη Θωμά Χατζή.

Από την ατυχεσιέραν απασών των Ηπειρωτικών, από την επαρχίαν την πέραν του Αώου ποταμού μη αναμένετε πολλά πράγματα, καθ' όσον ο ατυχής ούτος λαός, εις την τύχην του ερριμμένος, καθ' εκάστην εκπατρίζεται τρεπόμενος εις τα δύο της υψηλίου ημισφαίρια. Θα περιορισθώ ενταύθα να γνωρίσω υμίν γεγενότα επισυμβάντα εν Κονίτση και τοις περίξ ταύτης και ιδία θα αφηγηθώ οίαν εντύπωσιν ενεποιήσατο εις Κόνιτσαν η δωρεά του αιμνήσιου Αναγνωστοπούλου. Προτάσσω την αφήγησιν της δωρεάς, ως χαρμοσύνου ούσης. Καίτοι δεν εγνώσθη έτι ενταύθα το επίσημον αντίγραφον της διαθήκης, ουχ' ήπτον το γεγονός ότι η Κόνιτσα αναφέρεται πρώτη ως η πνευματική ευδαίμων κληρονόμος, εβύθισε τους κατοίκους εις χαράν ανεκκλάλητον. Οι κάτοικοι Κονίτσης τοσούτον κατελήφθησαν υπό χαράς, μέχρις φρενίτιδος, ώστε δια κωδωνοκρουσίας εκαλείτο ο λαός εις τους ναούς. Οι κώδωνες των δύο συνοικιών Άνω και Κάτω Κονίτσης ήχουν ημέρα

και νυκτί και αλησμόνητος θα παραμείνη η ημέρα εκείνη καθ' ην εν εκκλησίαις ο λαός της Κονίτσης έμαθεν ότι ο εγγύτατος μέγας της Κονίτσης γείτων αοίδιμος Αναγνωστοπούλος, δια της γενναιοδώρου δωρεάς του, τηλαυγή μέγαν φάρον εκπολιτιστικόν ιδρύει εν Κονίτση. Απεφασίσθη να τελεσθώσι πάνδημα μνημόσυνα υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του μεγάλου ευεργέτου καθ' άπασαν την επαρχίαν Κονίτσης.

- Προχθές ανηγγέλθη ενταύθα ότι ο αρχιμανδρίτης Σπυρίδων Βλάχος, ο γεννηθείς εν τω χωρίω Ρουσιά του Πογωνίου, άγων ηλικίαν 35 ετών, χειροτονήθη εν Κ/πόλει αρχιερέυς και εξελέγη Μητροπολίτης Βελλάς και Κονίτσης. Εις τον νέον Μητροπολίτην κατ' αυτás ετοιμάζεται πάνδημος υποδοχή.

- Ούτε εις τους αγρούς των οι κάτοικοι τολμώσι να εξέλθωσιν εκ του φόβου της ληστείας. Προχθές απόσπασμα στρατιωτικόν περιέκλεισε εις τα χωρία εις τινα καλύβην τρεις αντάρτας προδοθέντας. Εκ της συμπλοκής εφονεύθη εις αντάρτης: Η

διοικήσεις, δια να τρομάξη περισσότερον τους φίλησυχούς και νομοταγείς κατοίκους Κονίτσης, διέταξεν ουχί την κεφαλήν μόνον αλλ' ολόκληρον το άπνουν σώμα να κομίσουν εν Κονίτση. Επί τρεις ημέρας το όζον εκ της πολυμερίας σώμα του αντάρτου εξετέθη εις κοινήν θέαν εις την πλατείαν της διοικήσεως.

- Ο αιχμαλωτισθείς εις Ρεβένι Μήλιος απέτισε τα λύτρα του ανερχόμενα εις 600 λίρας και απηλευθερώθη. Εκ της ληστρικής ομάδος ο υπαρχηγός Λάππας ο εκ Πογδόριανης, δύο ημέρας μετά την απότισιν των λύτρων μετεμφιεσθείς ο άθλιος και κείρας τον πώγωνά του, ενεφανίσθη εις τον χωρίον της συζύγου του το Μεσοβούνι. Δυστυχώς σκληρά τύχη επεφυλλάσσετο εις τον παράδοξον ταξιδιώτην τον επισκεφθέντα το Μεσοβούνι με τόσην μπόζα Λάππαν. Προδοθείς ο Λάππας, συνελήφθη καθ' ήν στιγμήν εισήρχετο εις τον ναόν Μεσοβουνίου και δέσμιος απεστάλη εις Ιωάννινα. Τιοιουτοτρόπως ανεκαλύφθη ότι ο αιχμαλωτίσας προχθές τον Μήλιον είχε ο εκ Πογδόριανης Λάππας.

- Θα αφηγηθώ πρωτοφανή κηδείαν γενομένην εν Κονίτση. Κατά το πρώτον δεκαήμερον του φθίνοντος μηνός, απεβίωσεν ενταύθα η τριακονταετής δεσποινίς Ελληνίς καθολική το θρήσκευμα Λίλλη Ελισάβει Σαργολόγου. Η μεταστάσα γυναικαδελφή του αλβανογλώσσου Μεχμέτ βέν

Κονίτσου, προξένου Τουρκίας εν Άρτη, εγεννήθη εν Σουλινά της Ρωμουνίας και είχε γόνος οικογενείας εγκρίτου και κόρη εφοπλιστού, παράγοντος προ ετών αποβάντος εν άπαντι τω Δουνάβει. Η τάλαινα Λίλλη επεσκέφθη μετά του γαμβρού της και αδελφής της την Κόνιτσαν προς παραθέρισιν και, προσβληθείσα αιφνιδίως η δυστυχής υπό της νόσου ερεσίπελας, υπέκυψεν. Είνε πρωτοφανής η κηδεία η γενομένη και ιδίως η συγκίνησις και περιέργεια των κατοίκων. Πρώτη φορά Χριστιανή εξήλθε νεκρά και ωδηγήθη εις τους ναούς τους ορθοδόξους εκ οίκου οθωμανικού. Ήτο όντως μοναδική και συγκινητική η στιγμή εκείνη καθ' ην εξήρχετο από τον ιπποτικόν και ευγενή οίκον του Σαχίν βέν Σίσκου η κηδεία, συνοδευομένη υπό πάντων των βένδων Κονίτσης και εν γένει των Οθωμανών και υφ' πάντων των κατοίκων Άνω και Κάτω Κονίτσης, χοροστατούντος του αρχιερατικού επιτρόπου και άπαντος του ορθοδόξου κλήρου Κονίτσης, συνοδευόντων την κηδείαν, πλην των βένδων, και των διοικητικών, δημοτικών και στρατιωτικών αρχών η κηδεία κατέληξε εις τον μητροπολιτικόν ναόν του αγίου Νικολάου εν ω εψάλη η νεκρώσιμος ακολουθία. Εξαίρεται η ευγένεια και το ανεξίτηρσκον της οικογενείας Σαχίν βέν Σίσκου, τελεσάσης την κηδείαν της συμπαθούς, ευγενούς και εν αρετή

βιώσασης αλησμονήτου Λίλλης καθ' όλους τους κανόνες της ορθοδόξου εκκλησίας και τόσον μεγαλοπρεπώς, ώστε η κηδεία της Λίλλης να παραμένει ως ζωνρά ανάμνησις εν Κονίτση.

Είδηση στο φ. 160/18.5.1906

Γράφουσιν ημίν εξ Άρτης ότι μετά χαράς απαξάπας ο λαός Άρτης εκαιρέτησε το πιστοποιητικόν της τιμής του κ. Αριστοτέλους Σ. Πατέρα, ελληνοδιδασκάλου και καθηγητού της Ιερατικής Σχολής Άρτης, δημοσιευθέν εις Αθηναϊκάς εφημ. και φέροντας υπογραφάς δύο ονομαστών κατοίκων Άρτης, του εγκρίτου κ. Ε. Χέλμη δικηγόρου και αντιπροσώπου γενικού εν Άρτη του διαπρεπούς πολιτευτού κ. Κωνσταντίνου Καραπάνου, και του κ. Ε. Γαρουφαλιά δημάρχου Άρτης ως εκπροσωπούντος το φρόνημα και την υπόληψιν ην αισθάνεται προς τον κ. Πατέρα ο λαός Άρτης. Ο κ. Αριστοτέλης Πατέ-

ρας, ανήκων εις ονομαστήν της Κονίτσης οικογένειαν, έγγονος του οπλαρχηγού του Σουλίου, γενναίου Λάμπρου Σουλιώτου, είνε Ηπειρώτης επιστήμων εξ εκείνων, οίπινες τιμώσι την ελληνικήν εθνότητα.

Οι σχέσεις του κ. Πατέρα προς τον έξοχον Ηπειρώτην Μεχμέτ βένν Κονίτζαν, η απεριόριστος υπόληψις του κ. Αγαμέμνωνος Σλήμαν γνωστή εις πάντας τους Ηπειρώτας, οι φιλικώτατοι δεσμοί του κ. Πατέρα προς την ονομαστήν οικογένειαν των Μελά, εκίνησαν τον φθόνον κυρίων τινών, οίπινες ανθρωπίνως και άλλον τρόπον ηδύναντο το μίσος των να εκδηλώσωσι. Η εξέγερσις του λαού Άρτης κατά τούτων, η εκδήλωσις η πανηγυρική η γενομένη υπό δύο ανδρών τιμώντων το εθνικόν όνομα του κ. Χέλμη και Γαρουφαλιά, είνε περιφανής τιμή δια τον κ. Πατέρα και αποδοκιμασία ανδρική δια τους όλως ανάνδρως επιτεθέντας.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: (0655) 24567
FAX: (06550) 24568

Η επαρχία μας το 1913 κατά τον Β. Τζαλόπουλο

Επιμέλεια: Χ. Γκούτος

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Σὺν τῷ χρόνῳ δὲ τόσον ἐξευτελιστικὴ κατήντησεν ἡ τέχνη αὕτη τοῦ Ἰωσήφ, ὥστε μόλις ὁ δυστυχὴς καλλιτέχνης ἐξωκονόμει τὰ πρὸς τὸ ζῆν' ἐσχάτως δὲ ἔνεκα τῆς πληθώρας τῶν ἐργατῶν εἶχε περιέλθει εἰς τοιαύτην βαθμίδα, ὥστε θὰ ἐξεπλήσσειτο κανεῖς, ἐὰν ἤκουε 2 1/2 γρόσια ἡμερομισθιον (ἦτοι 60 λεπτά, πρὸς διατροφήν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπήνεγκε τὴν μετανάστευσιν τῶν χωρικῶν εἰς τὰς ξένας χώρας καὶ ἰδίᾳ εἰς Ρουμανίαν καὶ Αἴγυπτον, ἐνθα ἐπιδοθέντες εἰς τὸ ἐμπόριον εὐδοκίμησαν οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν καὶ ἀκολούθως παρέσυραν εἰς αὐτὸ καὶ τὰ τέκνα των καὶ τοὺς συγγενεῖς των, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν τεχνιτῶν ἔμεινε στάσιμος καὶ δὴ ὀσημέραι ἠλαττοῦτο. Ἡ ἐλάττωσις αὕτη ἐπήνεγκε τὴν ἔλλειψιν καὶ ἡ ἔλλειψις τὴν ζήτησιν, ὥστε ἡ κατάστασις τῶν κτιστῶν ἤδη πρὸ δεκαετίας ἐβελτιώθη ἐπαισθητῶς ἀναβιβασθέντος τοῦ ἡμερομισθίου εἰς 10 - 12 γρόσια.

Ἄλλ' ἔκτοτε, διανοιχθείσης ἅπαξ τῆς πρὸς τὴν Ρουμανίαν, Αἴγυπτον καὶ Ἀμερικὴν ὁδοῦ, ἡ μετανάστευσις ἐξηκολούθησεν ἀκράτητος, μεθυσθεῖσα ἐκ τῆς ἐπικερδοῦς ἐκεῖσε ἐργασίας, παιδία ἡλικίας 10 καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν ἀπεσπῶντο ἐκ τῆς ἀγκάλης τῆς μητρὸς των εἰς τὸ ταξείδιον καὶ ἡ οἰκοδομικὴ συνεπῶς τέχνη παρηγκωνίσθη ἐκμηδενισθεῖσα σχεδὸν τελείως.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς τρεῖνης καὶ ἡ παιδεία εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κονίτσης εὐρίσκετο εἰς τὸ λίκνον τῆς καὶ μόνον ἀπὸ τῆς μεταναστεύσεως καὶ ἐντεῦθεν ἐγεννήθη ὁ ζῆλος πρὸς αὐτὴν καὶ δὴ εἰς τινὰς ἀξιωματημονεῦτους κωμοπόλεις ἀπὸ τοῦ 1870 καὶ ἐντεῦθεν, ὧν πρώτη ἡ κωμόπολις Βουρμπιάνης διήνοιξε τὴν πρὸς τὰς Μούσας ὁδὸν καὶ παρουσιάσθη ὡς πρόδρομος τῆς διαδόσεως τῆς Παιδείας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κονίτσης, κατορθώσασα ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος διὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρεΰουσης γνωστῆς «Ἀδελφότητος Βουρμπιάνης» νὰ ἀποτελέσῃ τὸ πρότυπον Σχολαρχεῖον ὀλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας Κονίτσης καὶ τοῦ Ζαγορίου καὶ ἐσχάτως νὰ συστήσῃ Οἰκοτροφεῖον ἐν ᾧ νὰ διαιτῶνται 15-20 οἰκότροφοὶ μαθηταὶ ἐκ τῶν ἀπόρων Ἀλβανοφώνων καὶ Βλαχοφώνων χωρίων, ἐκπληροῦσα οὕτω τὸν ὑψηλὸν αὐτῆς προορισμὸν εἰς τὸ προπύργιον ἐκεῖνο τῆς Ἠπείρου.

Ἐκ τούτου σχεδὸν, ἔπαξίως ἐλειτούργει καὶ ἡ Σπυριδώνειος Σχολὴ Μολίστης, ἣτις ἔνεκα τῶν εἰσοδημάτων της ἠδύνατο νὰ δειχθῆ ἀκολούθως ἀνωτέρα πάσης ἄλλης Σχολῆς, ἀλλ' ἡ ἀμάθεια ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ κακὴ διαχείρισις ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἔκτενῶς ἀλλαχοῦ διαλαμβάνομεν, τῶν ἐν τοῖς πράγμασι οὐδόλως ἀνέδειξεν αὐτὴν ἀνταξίαν τῶν προσδοκιῶν τοῦ εὐεργέτου. Σχολεῖα ἐπίσης διετήρουν κατὰ δεύτερον λόγον τὰ χωρία Σταρίτσιανη, Καστάνιανη, Πυρσόγιαννη κ. ἄ.

Νῦν δὲ πάντα τὰ ἀνωτέρω Σχολεῖα ἀρτιώτατα λειτουργοῦσι καὶ ἐν γένει δὲν ὑπάρχει χωρίον μικρὸν τῆς Κονίτισης, τὸ ὁποῖον νὰ στερεῖται Δημοτικοῦ ἢ καὶ Ἑλληνικοῦ Σχολείου. Τοσαύτην δὲ ἀγάπην ἤδη αἰσθάνονται πρὸς τὰ γράμματα οἱ ἀκραιφνεῖς οὔτοι Ἕλληνες τῆς ἐπαρχίας Κονίτισης, ὥστε πλεῖστοι καὶ ἔτος εὐποροὶ ἐπιδίδονται εἰς ἀνωτέρας σπουδὰς καὶ βλέπομεν νὰ περικοσμεῖται ἡ ἐπαρχία ἀπὸ διαφόρους ἐπιστήμονας.

Ἀλλὰ ἐγκαταλελειμμένη ὅπως ἦτο ἡ ἐπαρχία αὕτη εἰς τὴν τύχην της καὶ στερουμένη φύσει ψυχικοῦ σθένους, ἔτρομοκρατήθη καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς ὑπὸ τῶν διαφόρων Δερβεναγᾶδων καὶ ληστοσυμμοριῶν ἁλβανικῶν. Οὐδεμία ἴσως ἐπαρχία ὅσον αὕτη ὑπέφερεν ἀγογγύστως τὰς σκληρὰς δοκιμασίας, ἀρπαγὰς καὶ βίας ὑπὸ τῆς γείτονος φωλεᾶς τῶν λησιῶν.

Καὶ δὴ ἀρχίζομεν ἀπὸ τοῦ 1880 ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Δερβεναγᾶδων, τῆς μᾶλλον πλησιέστερον πρὸς ἡμᾶς καθ' ἣν ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ λεηλατεῖται καὶ καταδυναστεύηται ὑπὸ τῶν φοβερῶν σιφῶν τοῦ Καπετὰν Νταβέλη, Λεωνίδα, Ζαλόμπεη καὶ ἄλλων ἡποσιᾶσα φρικώδη βασανιστήρια.

Καὶ ἄς ἀναλογισθῆ τις τὸν τρόπον τῶν κατοίκων ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως καταβολῆς τοῦ διὰ καταλόγου ὀριζομένου ποσοῦ λιρῶν ἐκάστου εἰς τοὺς ληστὰς, οἵτινες ἠπεῖλουν κατατόμησιν, πυρπόλησιν τῶν οἰκιῶν καὶ βασανιστήρια! τὰ δὲ ὄργανα τῆς ἐξουσίας εὐρισκόμενα εἰς διαρκῆ μετ' αὐτῶν συνεννόησιν καὶ συμμετοχὴν κωφεύοντα εἰς τὰς διαμαρτυρίας καὶ τὰ παράπονα τῶν καταδυναστευομένων!

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐξάλειψιν τούτων οὐδέποτε εἰρηνεύθη ἡ ἐπαρχία αὕτη ἢ δύστηνος, ἀπειλουμένη συνεχῶς ὑπὸ ἐπιδρομῶν Διάπηδων καὶ Τσάμηδων, οἵτινες καὶ ἐλήστευον καὶ ἀπεγύμνωνον καὶ ζωοκλοπὰς διενήργουν πάντοτε. Τὴν κατάστασιν ταύτην ἐπεδείνωσε δυστυχῶς καὶ τὸ ὀλέθριον ἔθιμον τοῦ διορισμοῦ εἰς τὰ διάφορα χωρία ἀγροφυλάκων καὶ ποιμένων

Ἀρβανιτοβλάχων ἢ Τσάμηδων κλπ, διατρεφομένων προσέτι ἐντὸς τῶν οἰκιῶν τῶν κατοίκων ἐκ φιλοξενίας ἢ οἴκτου. Οὗτοι ἐκμανθάνοντες οὕτω λεπτομερῶς κατ' ἄτομον καὶ περιουσίαν τοὺς κατοίκους καθ' ὃν χρόνον δι' ἓνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον ἀπεδιώκοντο τῆς ὑπηρεσίας των, μετέβαινον εἰς τὰς πατρίδας των διωργάνουν συμμορίας καὶ ἐπέδραμον εἰς τοὺς γνωστοὺς αὐτοῖς τούτους τόπους, διαρπάζοντες, λεηλατοῦντες καὶ ἐνίοτε φονεύοντες. Καὶ τοῦτο ἀποτέλεσμα τῆς ἀγαθότητος καὶ φιλοξενίας τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας ταύτης.

Ἔτι δὲ καὶ νῦν ἐσχάτως μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν ἡ δημοσία ἀσφάλεια εἶχε κάπως βελτιωθῆ εἰς τὰ διάφορα μέρη, ἡ πολυπαθῆς αὕτη ἐπαρχία διηλθεν ἐν πλήρει ἀναρχίᾳ καὶ τρομοκρατίᾳ.

Αἱ διάφοροι συμμορίαί, ἐπωφελούμενοι ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς ἐν τοῖς διαφόροις σταθμοῖς τῆς Κονίτισης χωροφυλακῆς, ἐξετέλεσαν πᾶν τὸ ὑπερβαῖνον τὰ ὄρια καὶ μὴ δυνάμενον νὰ ἐννοηθῆ κακούργημα ἐπὶ τῶν βιοπαλαιστῶν ἐκείνων.

«Κάθε κλαρὶ καὶ κλέφτης». Δὲν ὑπῆρχε ταξειδιώτης νὰ μὴ ἀποστερηθῆ τῶν κόπων του, ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα, ἢ ἐργάτης μεταβαίνων εἰς τὴν ἐργασίαν νὰ μὴ ἀπογυμνωθῆ ἢ στερηθῆ τοῦ ζώου του ἢ ἔμπορος νὰ μὴ πλυσικολογηθῆ, οὕτως ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ πλησίον κείμενοι ἄγροὶ καὶ αὐτοὶ οἱ μαγευτικοὶ λόφοι, τὰ δροσερὰ νερὰ καὶ αἱ τερπνόταται ἔσοχαὶ ἀπέβαινον ἐπίφοβοι καὶ ἀποτρόπαιοι.

Καὶ ὁμοίως ἡ πενιχρὰ αὕτη πολίχνη τῆς Βορείου Ἡπείρου διετήρησεν ἀκέραια καὶ ἀνόθευτα τὰ αἰσθητά της καὶ δύναται νὰ θεωρῆται ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐπαρχίαν ἑλληνικωτάτη. Τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ χωρία τῆς Κονίτισης εἶναι ἐθνολογικῶς συνδεδεμένα ἀναμεταξύ των καὶ οὐδεμία σχεδὸν διάκρισις γλωσσολογικὴ ὑφίσταται οὐσιώδης μεταξὺ αὐτῶν, πλὴν τοῦ ἰδιώματος τῆς προφορᾶς. Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, αἱ ἑορταί, αἱ πανηγύρεις, αἱ παροιμίαι, τὰ δημώδη ἄσματα, τὰ μοιρολόγια καὶ αὐταὶ αἱ δεισιδαιμονίαι εἶναι τὰ αὐτὰ παντοῦ πλὴν ἐλαχίστων παραλλαγῶν.

Τοιαύτη ἐν σμικροῖς ἡ ἐπαρχία Κονίτισης, τὴν ὁποίαν ἡ φίλη Ἰταλία θέλει Ἀλβανικὴν (;) διὰ τὸν ἀμιγῆ ἴσως Ἑλληνικὸν πληθυσμὸν της, ὅστις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θέλει χύση καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἵματός του παραδίδων ἐρείπια καὶ κόνιν εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Η διαχρονική συμπεριφορά του ανθρώπου προς τον σκύλο

ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΟ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟ Γ. ΠΟΛΙΤΗ

Ένα φαινόμενο στην Αθήνα, φαντάζομαι και σε άλλα αστικά κέντρα, είναι η αύξηση των σκύλων τόσο που, όπου βρεθεί κανείς, σε πεζοδρόμια ή πλατείες, θα μοιραστεί με αυτούς το λίγο ελεύθερο χώρο. Σκύλοι κάθε ράτσας, μικροί ή μεγάλοι, άλλοι πρόθυμοι και βιαστικοί, άλλοι νωχελείς και αδιάφοροι, κυκλοφορούν τις πρωινές ή απογευματινές ώρες. Δίπλα τους ηλικιωμένοι άνδρες ή γυναίκες, νέοι και νέες με το λουρί στο χέρι, καμαρώνουν για το απόκτημά τους αυτό. Μερικοί, περισσότερο φιλότιμοι, νιώθουν κάποια συστολή, όταν το σκυλάκι τους αδιαφορώντας για όλα εναποθέτει καταμεσής του δρόμου τα απόβλητα της βιολογικής του ανάγκης. Άλλοι πάλι με συνεχείς προπονήσεις τα έμαθαν να απομακρύνονται των κεντρικών σημείων και να αυτοοδηγούνται σε παρακείμενες πλατείες, εκεί που οι γιαγιάδες κάθονται με τα εγγονάκια τους. Είς μάτην οι Δήμαρχοι ειδοποιούν με τις πινακίδες ότι "απαγορεύονται οι σκύλοι". Ποιος δίνει σημασία σ' αυτά;

Είναι αλήθεια ότι η εισβολή των πολιτικών προσφύγων συνέβαλε πολύ στην έλλειψη ασφάλειας. Ο φό-

βος κλοπών και διαρρήξεων οδήγησε στη λήψη μέτρων προστασίας από τον επαπειλούμενο κίνδυνο. Έτσι, θεωρήθηκε αναγκαία η απόκτηση κάποιου σκύλου, φύλακα του σπιτιού, αφού τα άλλα μέσα δεν τελεσφόρησαν. Και ποιος μπορεί πράγματι να μη συμφωνήσει με το μέτρο αυτό; Αλλού εντοπίζονται οι ενοχές.

Και ασφαλώς δεν φταίνε καθόλου τα νοήμονα και πιστά στη φιλία όσο κανένα άλλο από τα οικόσιτα. Η αφοσίωση του σκύλου στον άνθρωπο δεν έχει μέτρο σύγκρισης. Γυρίζοντας ο Οδυσσεάς από την Τροία δεν αναγνωρίστηκε από κανέναν. Και μόνο ο Άργος, ο πιστός του σκύλος, λες και τον περίμενε, μόλις τον είδε κούνησε την ουρά του για τελευταία αποχαιρετιστήρια φορά.

Ίσως αυτή η εικόνα ενέπνευσε τον Ζαχαρία Παπαντωνίου και έγραψε το χαριτωμένο ποίημά του:

*Έχω ακούσει χίλια λόγια
χαρωπά, λυπητερά
μα ποτέ, καμιά φορά
δεν μιλήσανε τα λόγια
σαν του σκύλου την ουρά.*

*Ανταμώθηκαν άνθρωποι
κι έχουν κλάψει από χαρά*

μα κανείς, καμιά φορά
καλωσόρισες δεν είπε
σαν του σκύλου την ουρά.

Και σε φίλους και σε ξένους
έχω δώσει τη χαρά,
με ξέχασαν μια φορά,
μα πιστός μου μένει ο σκύλος
και σαλεύει την ουρά.

Σκέπομαι καμιά φορά, όταν βλέπω απόμαχους από τις δουλειές τους, συνταξιούχους, που περπατούν στους δρόμους με το μοναδικό τους πιστό φίλο, τον σκύλο τους. Πόσοι από αυτούς δεν ξεγελάστηκαν από φιλίες και υποσχέσεις. Και το τραγικότερο. Στην πόλη των τεσσάρων εκατομμυρίων έμειναν και αισθάνονται μόνοι, χωρίς γνωστούς και φίλους και βρίσκουν μια παρηγοριά στον πιστό φίλο τους, τον σκύλο. Όσοι αισθάνονται την ανάγκη για μια τέτοια συντροφιά είναι δικαιολογημένοι για όποια παράβαση που οι κ. Δήμαρχοι ειδοποιούν στις πλατείες τους.

Αλλά υπάρχει και μια άλλη κατηγορία, των λεγόμενων νεόπλουτων, που εκτρέφουν "ευγενούς ράτσας" σκύλους και υποβάλλονται σε έξοδα για να ικανοποιήσουν τη φιλαρέσκεια τους αυτή. Γιατί καθώς περπατούν πλάι-πλάι με τους αριστοκρατικούς σκύλους τους πιστεύουν ότι αποκτούν κύρος και αξία. Δεν είναι της εποχής μας μόνο η αντίληψη αυτή. Ανατρέχω και πάλι στην Οδύσ-

σεια, όπου στη ραψωδία β η Αθηνά συμβουλεύει τον Τηλέμαχο, όταν εμφανιστεί στη συνέλευση των Ιθακήσιων, να έχει μαζί του δυο άσπρους σκύλους. Παραθέτω το χωρίο, ραψωδία β στίχοι 11 κε.:

Κι έπειτα, σαν τους φώναξαν
και συναχτήκανε όλοι,
πήγε κι αυτός στη σύνοδο,
στο χέρι του κρατώντας
το χάλκινο κοντάρι του,
κι ούτε μονάχος του ήταν,
παρά μαζί του δυο σκυλιά
τον ακλουθούσαν άσπρα.
Μια χάρη ουράνια του
'χύνε η Αθηνά Παλλάδα
κι όλο το πλήθος θάμαζε,
σαν είδαν να προβάλλει.

Έτσι, η τρωθείσα τιμή του Τηλέμαχου από τους υπερφίαλους μνηστήρες θα αποκαθίστατο στα μάτια του λαού του και θα ανακτούσε με την εμφάνιση του αυτή το χαμένο του κύρος, από την υλική και ηθική βλάβη που του προκάλούσε ο άθλιος θίασος των μνηστήρων.

Αλλά και ο Πλούταρχος στους Παράλληλους Βίους, μιλώντας για τον Αλκιβιάδη τον φιλόδοξο, θέλοντας να σκιαγραφήσει το χαρακτήρα του δεν παραλείπει να μιλήσει για τους ωραίους του σκύλους.

Οι αρχαίοι Έλληνες αγαπούσαν και τιμούσαν την αφοσίωση των σκύλων στα αφεντικά τους. Αναφέ-

ρεται μάλιστα και τούτο, που με τα κριτήρια της εποχής μας δεν είναι καθόλου τιμητικό για τους Αθηναίους. Όταν πέθαινε κάποιος δούλος τους, κρυφά τη νύχτα άλλοι δούλοι θα έπαιρναν το σώμα του έξω από τα τείχη για να τον ρίξουν στον κοινό τάφο. Για το σκύλο του, όμως, το αφεντικό θα γράψει πάνω σε επιτύμβια στήλη το όνομα του και την αιτία που πέθανε. Ανώνυμα έζησε τη ζωή του ο δούλος, χωρίς όνομα άφησε τη δύστυχη ζωή του.

Μόνο στην Ιλιάδα, όπου οι συγκρούσεις και τα ανθρώπινα πάθη δεν γνωρίζουν όρια, αναφέρεται ταπεινωτικά η μορφή του σκύλου. Ο Αχιλλέας, οργισμένος για την ταπείνωση που του προκάλεσε ο "άναξ των ανδρών", ο Αγαμέμνονας, τον αποκάλεσε μεταξύ των άλλων που του είπε "κυνώπα", σκυλόμορφο.

Ταπεινωτική, νομίζω, συμπεριφορά του ανθρώπου προς τον αφοσιωμένο φύλακα και πιστό του φίλο υπονοεί η φράση "πέθανε σαν το

σκυλί στ' αμπέλι". Αχαριστία του ανθρώπου προς το μόνο από όλα όσα υπάρχουν στο ζωικό βασίλειο που δεν γνωρίζει αχαριστία και μνησικακία. Αυτό το γνωρίζουν περισσότερο οι κυνηγοί που βλέπουν την μέχρι αυτοθυσίας προσπάθεια των σκύλων τους. [Αν τύχει και κάποιος κυνηγός διαβάσει αυτές τις σκέψεις μου ας μάθει και τούτο, ότι η λέξη κυνηγός προέρχεται από το "άγω τον κύνα", δηλαδή "οδηγώ τον σκύλο προς το θήραμα", όπως το παιδαγωγός, "οδηγώ τον παίδα προς τον δάσκαλο"].

Ζωόφιλοι σύλλογοι υπάρχουν πολλοί. Αν πραγματικά πονούν για τα οικόσιτα που συγκεντρώνουν χωρίς να φταίνε την οργή εκείνων των ανθρώπων που δικαιολογημένα ενοχλούνται από την παρουσία ανεπιθύμητων εικόνων, ας βρουν μια λύση που να ικανοποιεί όλους, γιατί πολιτισμός υπάρχει εκεί που σέβεται ο ένας τον άλλον.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους συγγενείς και φίλους που μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος για τον χαμό του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΚΙΤΣΑΤΗ
Συνταξ. Εμπόρου Κόνιτσας

Η σύζυγος Θωμαΐς και οι οικογένειες
Σπυρίδωνος Κιτσάτη, Βασιλείου Κιτσάτη
και Φωτεινής Κόκκινου

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΓΑΜΟΣ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ

Ο γάμος στην παλιά ελληνική κοινωνία ήταν το σημαντικότερο γεγονός, όχι μόνο γιατί ήταν μια ευκαιρία να γλεντήσει όλο το χωριό, να συναντηθούν οι συγγενείς και να πάρουν μια ανάσα όλοι απ' τις καθημερινές τους δουλειές αλλά και γιατί ένα καινούργιο ζευγάρι θα δημιουργούνταν και μια νέα οικογένεια θα ξεκινούσε.

Γι' αυτό και μια ολόκληρη ιεροτελεστία με ενδιαφέροντα δρώμενα ξετυλίγονταν γύρω απ' το ιερό μυστήριο. Ο κόσμος συμμετείχε με την καρδιά του κι εύχονταν ό,τι καλλίτερο" στους νεόνυμφους.

Σήμερα όλα έχουν αλλάξει. Η διαδικασία του γάμου έχει συντομευτεί, πολλά έθιμά του ξεχάστηκαν ή εγκαταλείφθηκαν, κατάντησε σχεδόν ένα κοσμικό γεγονός με πλήθος καλεσμένων, που ούτε και το ίδιο το μυστήριο δεν παρακολουθούν καλά-καλά, και το κεντρικό σημείο είναι το τραπέζι και το γλέντι που ακολουθεί σε κάποιο μεγάλο ή μικρότερο κέντρο ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες των γονέων του ζευγαριού.

Ευτυχώς όμως που ακόμα σε κάποια χωριά, βαθιά ριζωμένα στην παράδοση, μερικοί επιμένουν. Επιμένουν "Ελληνικά". Και κάνουν τους γάμους των παιδιών τους στο χωριό, τηρώντας σχεδόν όλα τα παλιά έθιμα, κάνοντας έτσι τους παλιούς να

θυμούνται και να συγκινούνται και τους νεότερους να παρακολουθούν με ενδιαφέρον και ενθουσιασμό.

Έναν τέτοιο αρχοντικό και μεγαλοπρεπή γάμο ζήσαμε και φέτος στο χωριό μας, το Κεφαλοχώρι, όσοι βρεθήκαμε εκεί ή ήμασταν καλεσμένοι στις 16 Ιουλίου 2005. Ο Ηλίας και η Χρυσάνθη Κολωνιάρη πάντρεψαν την κόρη τους Ξένια, που τη θυμάμαι από μικρή να έρχεται στο χωριό, να συμμετέχει σε γάμους και πανηγύρια κι έτσι κουβαλώντας μέσα της μνήμες και παραστάσεις σχετικές, δεν προκαλεί καθόλου εντύπωση το γεγονός ότι θέλησε να κάνει και το δικό της γάμο στο Κεφαλοχώρι.

Το γλέντι ξεκίνησε κατά το έθιμο την Τετάρτη όπου πήγαιναν να πάρουν τα ξύλα για τα φαγητά και τα ψητά του γάμου. Οι στενότεροι συγγενείς, με πρωτοστατούσα τη νεολαία, ξεκινάνε απ' το σπίτι της νύφης εδώ,

Το κόψιμο των ξύλων

με αγροτικά αυτοκίνητα σήμερα, με τα στολισμένα μουλάρια παλιότερα, για να πάνε στο κοντινότερο δάσος να φέρουν τα ξύλα. Όλα ξεκινούν και τελειώνουν με το τραγούδι. Το θέαμα εντυπωσιακό κι οι χωριανοί βγαίνουν στους δρόμους να δουν και να ευχηθούν συγχρόνως για το γάμο που θα γίνει σε λίγο. Η παρέα με γέλια, χαρές και φωνές κόβει τα ξύλα, τα φορτώνει στ' αυτοκίνητα κι επιστρέφει μετά μια ορισμένη ώρα πίσω στο χωριό, όπου οι κόρνες και τα τραγούδια αναστατώνουν τις γειτονιές. Ξεφορτώνουν και κάθονται στην αυλή του σπιτιού να ξεκουραστούν όπου θα κεραστούν συνήθως λαγκίτες (τηγανίτες) και τσίπουρο.

Το πρώτο φαγοπότι του γάμου έχει αρχίσει.

Η μεγάλη μέρα είναι η παραμονή του γάμου όπου παρατηρούνται και τα πιο ενδιαφέροντα έθιμα. Το πρωί παρέα παιδιών, συγγενείς του γαμπρού και της νύφης, καλούν τον κόσμο στο γλέντι. Κρατούν μια "κόφα" με ρακί στολισμένη με κατιφέδες και βασιλικό και καλούν όλο το χωριό, άλλους για συμμετοχή στο γλέντι και τους πιο στενούς συγγενείς και για το τραπέζι. Ο καθένας λοιπόν ξέρει τη θέση του και ετοιμάζει και το ανάλογο δώρο. Παλιά μεγάλο μέρος από τα σφάγια τα εξασφάλιζε ο πατέρας από το σόι. Σήμερα βέβαια τα δώρα έχουν προσαρμοστεί στις ανάγκες του νέου ζευγαριού.

Τα πιο σημαντικά πρόσωπα στο γάμο είναι ο "νούνος", συνήθως ο ίδιος

που είχε βαφτίσει και το γαμπρό, και ο "μπράτ' μος", στενός συγγενής ή φίλος του γαμπρού. Ο νούνος θα αλλάξει τα στέφανα, θα σύρει πρώτος το χορό στην πλατεία μετά την τελετή και είναι υπεύθυνος για την τάξη και τη σειρά του χορού. Έτσι δεν παρατηρείται αυτό το αλαλούμ που βλέπουμε σήμερα στα κέντρα, όπου δε διακρίνει κανείς τα νιόγαμπρα, τους γονείς και τ' αδέρφια να χορεύουν αφού η πίστα έχει γεμίσει από κόσμο. Ο μπράτιμος έχει την πρακτική ευθύνη του γάμου. Φροντίζει να γίνουν όλα στην εντέλεια, να εξυπηρετηθούν όλοι, να βάλει τα παπούτσια της νύφης και να την οδηγήσει στην εκκλησία τραβώντας τη μ' ένα μαντήλι που είναι δεμένο στη μέση.

Γι' αυτό λοιπόν πριν αρχίσει οποιαδήποτε τελετή τα όργανα και ομάδα ανδρών πάνε και παίρνουν πρώτα απ' τα σπίτια τους αυτά τα δύο πρόσωπα. Έτσι δίνεται το σύνθημα της έναρξης του γάμου κι αρχίζει σιγά-σιγά κι ο κόσμος να μαζεύεται στην αυλή του σπιτιού όπου κερνιούνται λουκούμι και ρακί.

Αφού έχει μαζευτεί αρκετός κόσμος ο αφέντης του σπιτιού δίνει το σύνθημα για να πάνε να φέρουν νερό για το "παξιμάδι", τη γλυκιά, στολισμένη κουλούρα που θα μοιράσουν την άλλη μέρα μετά τα στέφανα στην πλατεία.

Το νερό το παίρνουν απ' την κεντρική βρύση του χωριού. Στο δρόμο τραγουδούν γυναίκες και άντρες:

Κίνησα το δρόμο, δρόμο
το στενό το μονοπάτι
Βρίσκω μια μηλιά στο δρόμο
με τα μήλα φορτωμένη.
Με τα μήλα φορτωμένη
και με τ' άνθη στολισμένη.
Άπλωσα να πάρω ένα
κι η μηλιά μ' αντιλοϊείται.
- Μη μ' το παίρνεις, μη μ' τ' αφήνεις
μη μ' το αγουρομαραγκιάζεις
τά'χει αφέντης μετρημένα
κι η κυρά λογαριασμένα.
Λουλουδάκια απ' το λιβάδι
και νερό από το πηγάδι.
Ποιον να στείλω να το φέρει;
Στέλνω τό'να, στέλνω τ' άλλο
στέλνω το χελιδονάκι.
Στέλνω το χελιδονάκι
πού'ναι αγλήγορο πουλάκι
πάνει κι έρχεται ως το βράδυ.

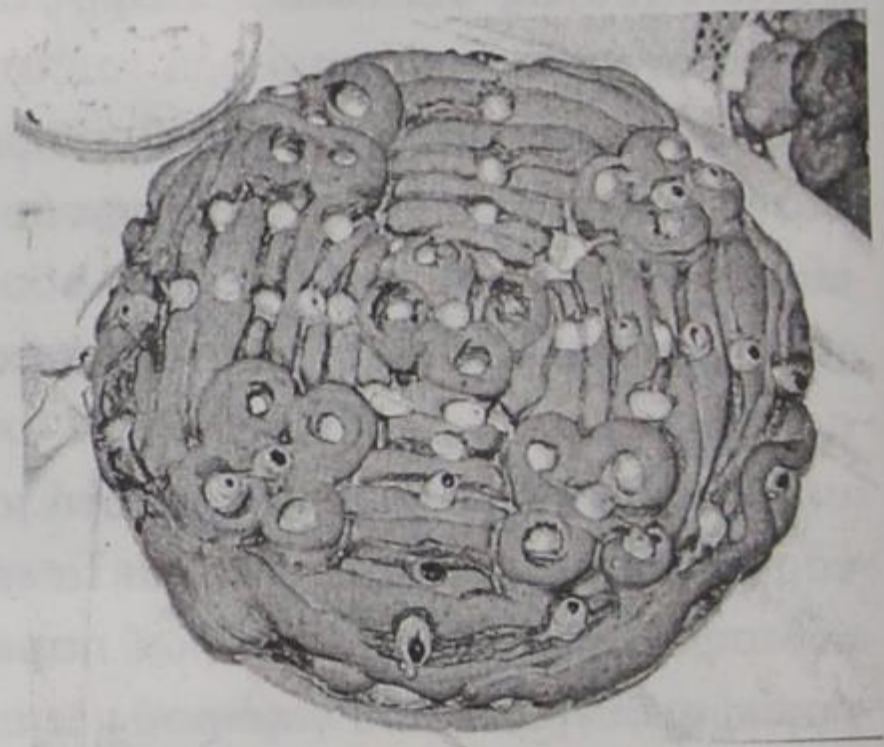
Τα τραγούδια συνοδεύουν ευχές
και πυροβολισμοί απ' τους πιο θερμό-
αιμους. Στη βρύση πηγαίνει ένα αγόρι
με μάνα και πατέρα και γεμίζει νερό.
Επιστρέφει κι όλοι μαζί χορεύοντας
και τραγουδώντας φτάνουν στο σπίτι.

Εκεί έχει ετοιμαστεί ο χώρος που θα
ζυμωθεί το παξιμάδι. Τρία αρσενικά παι-
διά επίσης με μάνα και πατέρα, κοσκινί-
ζουν το αλεύρι. Η κάθε κίνηση συνοδεύ-
εται κι απ' το αντίστοιχο τραγούδι. Εδώ
λένε το τραγούδι.

Ψιλό-λιγνό είν' τ' αλεύρι
κι αφράτο είν' το προζύμι.
Κοράσιω το ζυμώνει
με μάνα, με πατέρα,

μ' αδέρφια, με ξαδέρφια,
με το πολύ το σόι.

Ένα κορίτσι, αδελφή, ξαδέρφη, ο-
λοκληρώνει το ζύωμα. Αφού ζυμω-
θεί το στολίζουν με σχήματα από зу-
μάρι και με καραμέλες-κουφέτα. Εδώ
φαίνεται η επιδεξιότητα και η καλλιτε-
χνία των γυναικών και κοριτσιών που
το στολίζουν. Όλα γίνονται με χαρού-
μενη διάθεση αλλά και με αίσθημα
ευθύνης να γίνουν όλα καλά και να
μη τους "γελάσει ο κόσμος".

Το παξιμάδι

Μόλις ολοκληρωθεί το στόλισμα το
σκεπάζουν και το κερνούν ιεραρχικά
οι συγγενείς. Το σύνθημα δίνεται με
τους στίχους:

Κέρνα, αφέντη μ', κέρνα, κέρνα
το παξ'μάδι.

Κέρνα το παξ'μάδι για να σου
προκόψει.

Κέρνα, μάνα, κέρνα νούνε...

κ.λ.π.

Ακολουθεί ο χορός των κοριτσιών που βοήθησαν στην παρασκευή του παξιμαδιού. Κορυφαία αυτή που το ζύμωσε με το ταψί στο κεφάλι.

Το τραγούδι που συνοδεύει εδώ είναι το:

- *Κύργιε μ' και ποιος τον κάνει του νιόγαμπρου το γάμο;*

- *Ο πατέρας του τον κάνει του νιόγαμπρου το γάμο...*

Κι ενώ δεν προλαβαίνει κανείς ν' αφομοιώσει τις εντυπώσεις απ' το παξιμάδι ακολουθεί το "μπαργιάκι". Πρέπει όλα να γίνουν γρήγορα για να προλάβει να στρωθεί το τραπέζι και ν' ακολουθήσει το γλέντι.

Το μπαργιάκι γίνεται στο σπίτι του γαμπρού και είναι η σημαία του γάμου. Στο συγκεκριμένο γάμο όλα έγιναν στο σπίτι της νύφης αφού ο γαμπρός ήταν από αλλού αλλά παρευρίσκονταν και παρακολουθούσε μαζί με τους δικούς του με πολύ ενδιαφέρον τα πρωτόγνωρα γι' αυτούς έθιμα.

Το μπαργιάκι το φτιάχνουν ο μπράτ'μος κι η μπρατίμ'σα. Σ' ένα ξύλινο κοντάρι στεριώνουν ένα λευκό πανί και στη μέση ράβουν ένα κόκκινο ή μπλε σταυρό. Στην κορυφή το κοντάρι σχηματίζει σταυρό, ο οποίος στολίζεται με λουλούδια και στερεώνονται στις άκρες μήλα. Όσο το μπαργιάκι φτιάχνεται οι γυναίκες το συνοδεύουν με τραγούδι:

*Και συ μπράτμε περήφανε
ράψε το φλάμπουρο καλά
να πάει στην πόλη και να'ρθεί
να φέρει κόρην έμορφη.*

Ακολουθεί χορός απ' τα παλικάρια με πρώτο τον μπράτμο που κρατάει στο χέρι το μπαργιάκι. Μετά η χαρούμενη σημαία του γάμου παίρνει τη θέση της στο μπαλκόνι μέχρι την ώρα που θα συνοδεύσει τα νιόγαμπρα και το ψίκι στην εκκλησία, τονίζοντας έτσι τη σημαντικότητα του γεγονότος που λαβαίνει χώρα.

Αναφέρω αναλυτικά αυτά τα δύο έθιμα γιατί έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον

Το Μπαργιάκι

και ίσως να είναι άγνωστα σε άλλες περιοχές της πατρίδας μας.

Θα άξιζε τον κόπο να αναφερθούν και όλα τα τραγούδια που συνοδεύουν κάθε τελετουργικό του γάμου. Αλλά αυτό δεν είναι δυνατόν λόγω του περιορισμένου χώρου του περιοδικού. Επιφυλασσομαστε ίσως σε κάποιο άλλο τεύχος.

Το πρώτο βράδυ έκλεινε με ολονύκτιο γλέντι.

Οι ενέργειες της άλλης μέρας, Κυριακή παλιότερα, Σάββατο συνήθως σήμερα, αποσκοπούν στην προετοιμασία και το ξεκίνημα του ζευγαριού. Το γαμπρό θα τον λούσουν και θα τον ξυρίσουν και τη νύφη θα την στολίσουν. Όλα αυτά γίνονται ιεροτελεστικά με την παρουσία του κόσμου και τα σχετικά τραγούδια.

Ύστερα το ψίκι του γαμπρού κατευθύνεται στο σπίτι της νύφης να την παραλάβει και να κατευθυνθούν στην εκκλησία. Ο γαμπρός θα ρίξει ένα μήλο στο σπίτι της νύφης, επιδεικνύοντας έτσι την αξιοσύνη του, αν καταφέρει το μήλο να περάσει πάνω απ' τη στέγη. Ο μπράτιμος θα πάει τα παπούτσια στη νύφη. Παλιότερα στη φάση αυτή φορτώνονταν και η προίκα.

Η κοπέλα αποχαιρετά τους δικούς της μέσα σε συγκινησιακό κλίμα και ξεκινούν τέλος όλοι για την εκκλησία. Μπροστά ο γαμπρός με το ψίκι του και πίσω η νύφη. Ο πατέρας της θα την παραδώσει στον μέλλοντα άντρα της στα σκαλιά της εκκλησίας.

Το μυστήριο του γάμου γίνεται κατά το γνωστό τρόπο. Αυτό που ενδιαφέ-

ρει ν' αναφέρουμε είναι το ύφασμα που ρίχνει ο κουμπάρος στο ζευγάρι για να το ενώσει κατά κάποιο τρόπο και το μέλι με ψωμί που δίνει ο ιερέας στους νεόνυμφους για να είναι γλυκιά η ζωή τους. Παλιό έθιμο είναι και το κλείδωμα του ζευγαριού με μια κλειδωνιά για να μη τους κάνουν μάγια κατά την τελετή.

Ακολουθεί, μετά το χαιρετισμό και τις ευχές, ο χορός στην πλατεία των νιόγαμπρων και των στενών συγγενών. Ο κόσμος καθιστός γύρω στα πεζούλια παρακολουθεί και καμαρώνει. Έχει παρατηρηθεί και η συνήθεια, μάλλον ξενόφερτη, να καρφιστώνουν καρτονομίσματα και λίρες στο ζευγάρι τη στιγμή που χορεύουν.

Το γλέντι κλείνει το βράδυ στο σπίτι ή σε ταβέρνα με το τραπέζι, το χορό, την τούρτα και το μοντέρνο χορό των νεόνυμφων κατά τον σύγχρονο τρόπο.

Σίγουρα δεν μπορεί να μένουμε φανατικά προσηλωμένοι στην παράδοση, αγνοώντας και τα νέα στοιχεία που έχουν εισχωρήσει τώρα και στα χωριά.

Αυτό έγινε και στο συγκεκριμένο γάμο. Δε μπορούμε τίποτε να παρεξηγήσουμε. Αντίθετα πρέπει να συχαρούμε αυτά τα δύο νέα παιδιά που δέχτηκαν τις μοναδικές στιγμές της ζωής τους να τις μοιραστούν με όλο το χωριό και να γεμίσουν όλοι με αγαλλίαση απ' αυτό που έζησαν και τους θύμισε παλιές καλές εποχές που όλα ήταν όμορφα κι αγνά.

ΦΑΣΟΥΛΗ ΚΩΝ/ΝΑ
Φιλολόγος

- Φυσιικές Ιστορίες -

ΕΙΡΗΝΗ ΚΙΤΣΙΟΥ ΙΟΥΛΙΟΣ 12-6-2005

«Θάχω απ' τη φύση αρκετά
Σαν θάχω μπει μέσα σ' αυτές
Μιας άγριας μέλισσας δικαίωμα
τις Οικειότητες»

Emily Dickinson

«Κόκκινος Ναύαρχος»¹

Βρέθηκε στο μουσείο ξαφνικά, μαζί με τους επισκέπτες και στάθηκε πάνω στο χειρόγραφο ημερολόγιο, μιας Φλαμανδής κυρίας του Μεσαίωνα.

Εκεί την είδαμε για πρώτη φορά, κι ήταν τόσο όμορφη με τα κόκκινα ζωγραφιστά φτερά της!

Ύστερα, χαρούμενη για μέρες πετούσε ασταμάτητα στον κήπο με τους φράχτες· ώσπου κάποιο πρωϊ βρέθηκε, αλοίμονο, χωρίς πνοή.

Τότε, ευθύς ετοιμάσαμε το μνήμα της, αμίλητοι, με την καρδιά μας βαριά σαν την πέτρα.

Σταθήκαμε πλάι στους πανσέδες, σε ήχους βαθείς ξύλινων πνευστών και της σάλπιγγας, στο Μωβ και το κίτρινο, με τη γλυκιά θλίψη του θανάτου.

Μοιρολογήσαμε στην τοπική διάλεκτο και στις γλώσσες των λεπτών αποχρώσεων, της θεωρίας και της μουσικής.

Και καθώς οι συνειδήσεις των πραγμάτων γύρω μας περιέπλεκαν τον μύθο, χέρια παρήγορα ήρθαν

και κάρφωσαν στο στήθος μας περρίαπα, παλαιολιθικές πεταλούδες, εγκλωβισμένες σε διάφανο χρυσό κεχριμπάρι.

«Εκπαιδευτής γρύλων»

Τα μοναχικά μου βράδια, όταν άνθιζε για τα καλά το χιόνι και κάλυπτε όλα τα μονοπάτια, που με οδηγούσαν από το ερημητήριό μου στον κόσμο, νοσταλγούσα χωρίς καμιά ελπίδα παρηγοριάς ωστόσο, το τραγούδι των γρύλων.

Κάποιο χειμώνα όμως, ένας φίλος μου ταξιδευτής που υποψιαζόταν από καιρό, ότι η αμβλυμένη μελαγχολία μου θα μπορούσε αναπάντεχα να οξυνθεί, με απρόβλεπτες συνέπειες, φόρεσε τα χιονοπέδιλα του κι ήρθε να με βρει στο καταφύγιό μου.

Μου μίλησε για μια χώρα παράξενη όπου πάντα ακούγεται τα βράδια, χειμώνα-καλοκαίρι, το τραγούδι των γρύλων.

Χωρίς να χάνουμε καιρό ταξιδέψαμε ως αυτήν.

Εκεί αυτοί, ζούσαν σε κλουβιά όπως τα καναρίνια, γεγονός άλλωστε,

πολύ γνωστό σε όλους μας και ποτέ δεν σταματούσαν τα κτυπούν τα έλυτρά τους σε ποικίλους και πολύ ενδιαφέροντες ρυθμούς.

Εκτός αυτού όμως, άκουσον-άκουσον, τους εκπαίδευαν κι όλας.

Ήταν πρωί όταν χτυπήσαμε το εβένινο ρόπτρο της κοραλένιας εξώπορτας ενός τέτοιου εκπαιδευτή, κυρίου κάποιας εποχής, με φράκο και μαύρο λαιμοδέτη.

Του ζητήσαμε, χωρίς πολλά λόγια, να μας κάνει μια επίδειξη.

Αυτός ξάπλωσε στο πάτωμα της μεγάλης σάλας του κι έστρωσε ένα άσπρο χειρομάντηλο στο στήθος του, ακριβώς κάτω απ' το λαιμοδέτη του, κατόπιν έβγαλε απ' την τσέπη του τέσσερις γρύλους κι αφού τους τοποθέτησε σε ζευγαράκια πάνω στο μαντήλι του, σφύριξε σιγανά.

Τότε είδαμε, αν είστε χριστιανοί, να χορεύουν στην πίστα ενός μαντηλιού της μύτης, τα πιο διάσημα χορευτικά ντουέτα του κόσμου, φανταστείτε από Φρενι Αστέρ και Τζιτζερ Ρόιτζερς δηλαδή, μέχρι Φλερύ και Λύντα Άλμα.

Κατόπιν τούτου, παρέμεινα, ούτε λίγο ούτε πολύ, επί δέκα συναπά έτη, σ' αυτή τη θαυμάσια χώρα, μαθαίνοντας την σπάνια τέχνη του εκπαιδευτή γρύλων κι επέστρεψα στο ερημητήριό μου πανευτυχής.

Τώρα, όταν το χιόνι ανθίζει για τα

καλά, τις ηλιόλουστες μέρες καταφθάνουν εδώ, φορώντας τα χιονοπέδιλά τους, άνθρωποι κάθε ηλικίας, για να προμηθευτούν τους γρύλους τους.

Και τα βράδια, όταν όλα ψυχάζουν, έχω τους δικούς μου που μου κρατούν συντροφιά, συμπληρώνοντας τα κενά της αναπνοής μου. Κτυπούν ρυθμικά τα εκπαιδευμένα τους έλυτρα κάνοντας θρύψαλα την απειλητική μοναξιά που προσπαθεί να εισχωρήσει στο είναι μου, ανάμεσα από δυό ανάσες μου.

«Νυχτοπειταλούδες»

Μια εβδομάδα μετά το γάμο μου, έλαβα με το ταχυδρομείο, ως γαμήλιο δώρο, μια πρόσκληση για δείπνο.

Η κυρία Μ.Π. πολυβραβευμένη ερασιτέχνης φωτογράφος, μας προσκαλούσε το σύζυγό μου κι εμένα για δείπνο, σε ένα εξοχικό κέντρο της περιοχής των Χανίων με το παράξενο όνομα «Στου Βληπέ».

Η Κρήτη, ακριβώς εκείνη την εποχή μας έπεφτε λίγο μακριά, αλλά το δέλεαρ ήταν ισχυρό καθώς τα δείπνα της Μ.Π. είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παραδόξως σ' αυτά συνέβαινε, πάντα κάτι συνταρακτικό.

Τη σωστή μέρα και ώρα λοιπόν, είμαστε μαζεμένοι όλοι οι καλεσμένοι γύρω από το μεγάλο τραπέζι του

φαγητού.

Μόλις σερβιρίστηκαν τα πρώτα μεζεδάκια, κατέφθασαν δειλά δειλά κι οι πρώτες νυχτοπεταλούδες.

Οι κυρίες που είχαν λεπτά αισθήματα άρχισαν να μιλούν γι' αυτές τρυφερά, με λέξεις όπως ψυχούλες, δαντελένιες κι άλλες αυτού του είδους.

Σε λίγο όμως άρχισε να καταφθάνει πλήθος απ' αυτές κι έτσι καθώς πήγαιναν απρόσεχτα παντού, γέμισαν πιάτα και ποτήρια κι επιπλέον αρχίσαμε να μην διακρίνουμε ο ένας τον άλλον.

Η Μ.Π. απόπειρα, άρχισε να φωτογραφίζει το φαινόμενο, ίσως και να έπαιρνε η κακομοίρα τις πρώτες εμπρεσιονιστικές φωτογραφίες της ζωής της, έτσι όπως έμοιαζαν όλα να είναι φευγαλέα και ονειρώδη.

Οι κύριοι ωστόσο, έχασαν την ψυχραιμία τους κι απ' το κακό τους έλυναν τις γραβάτες τους, οι δε κυρίες πανικοβλήθηκαν τόσο, που άρχισαν να πετούν εδώ κι εκεί τις μεταξωτές τους εσάρπες, αφήνοντας ακάλυπτα όμορφα μπούστα, που κανείς όμως δεν είχε όρεξη να θαυμάσει.

Τότε εγώ ενθυμούμενη κάποιες ελάχιστες μαγικές μου ικανότητες, (κάποτε είχα ανασύρει απ' το άδειο μου καπέλο τρία καχεκτικά κουνελάκια), αποφάσισα να επέμβω.

Σήκωσα το δεξί μου χέρι, που στο δείκτη του έλαμπε το κόκκινο ρουμπίνι του γάμου μου, κι έκανα μια γνωστή σπυς μυημένους μαγική κίνηση.

Αμέσως, χωρίς υπερβολή, το τοπίο ξεκαθάρισε τόσο, που κι εγώ η ίδια δεν πίστεψα καθόλου σ' αυτό μου το επίτευγμα. Κι αλοίμονο, βγήκε τόσο οδυνηρά αληθινή, αυτή μου η διαίσθηση!

Καθώς γύρισα το κεφάλι μου πίσω, με την πρόθεση να κάνω νόημα στον Σεφ και τους βοηθούς του να σερβίρουν αμέσως τα υπόλοιπα, ω τι συμφορά! Τους είδα όλους οπλισμένους με μεγάλες απόχες και μέσα στα δίχτυα τους να σπαρτατούν αμέτρητες νυχτοπεταλούδες, που τις άκουγα να φωνάζουν και να τσιρίζουν απεγνωσμένα:

- Πίσω -πίσω!

- Στα γαϊδουράγκαθα, στα γαϊδουράγκαθα!

- Ω! τι κόσμος μπαμπά.

Σπάραζε η καρδιά μου καθώς έβλεπα κι άκουγα αυτόν τον χαλασμό.

Θερμοπαρακάλεσα αυτούς τους βάρβαρους, με ποταμούς δακρύων, να πάψουν να στριφογυρίζουν τις απόχες τους και να αφήσουν τις νυχτοπεταλούδες ελεύθερες, έξω από τον περίβολο του κέντρου, γιατί αυτές τότε σίγουρα θα εξαφανίζονταν

καθώς το είχαν σκοπό και οι ίδιες.

Με κοίταξαν περίεργα, αλλά τελικά τα δάκρυά μου τους έπεισαν και τίναξαν απαλά τις απόχες τους έξω, στον χερσότοπο.

Τότε αυτές, οι νυχτοπεταλούδες, πέταξαν πάραυτα προς τα γαϊδουράγκαθα, όπου είχαν με μαεστρία κρεμάσει τα κουκούλια τους κι επέστρεψαν επιτέλους, όπως το είχαν επιθυμήσει, πάλι πίσω στην εμβρυακή τους ηλικία.

«Κασπάρ της νύχτας»²

Ο σκαραβαίος, ζούσε μόνιμα στο στενούκι της θείας μου, κάποια μέρα μάλιστα που σκυμένες κι οι δύο ψάχναμε στα βάθη του, αυτή μου ψιθύρισε παίρνοντας στα χέρια της προσεκτικά το αποξηραμένο σώμα του κολεόπτερου, ότι «είναι φυλαχτό».

Η εξομολόγηση της θείας μου με εξέπληξε μυστηριωδώς, και σαν να μην έφθανε αυτό, άρχισα να υποψιάζομαι, ότι όλα αυτά που την έκαναν να είναι ένα αξιαγάπητο και χαριτωμένο πλάσμα, τα όφειλε σ' αυτό το μαύρο ζούδι με τις φοβερές δαγκάνες!

Βρισκόταν κατακωνιασμένος σ' ένα κουτί από λουκούμια, στρωμένο με ροδοπέταλα, κόκκινα κι άσπρα, απ' τις δύο μας τριανταφυλλιές μαζί με χάρτινα σχέδια για σταυροβελο-

νιά, χρυσές παραμάνες και καρφοβέλονα. Ιδανική κατοικία, μα την αλήθεια, για ένα φυλαχτό!

Ο έρωτας ωστόσο, που τιμωρεί σκληρά τους προπέτες, ήρθε απροσδόκητα και κατακυριεύσε τη θεία μου, διαψεύδοντας έτσι τις υποσχέσεις της, ότι αυτή κι ο σκαραβαίος της δεν θα με εγκατέλειπαν ποτέ· κι αυτό συνέβη τη στιγμή ακριβώς που εγώ άρχισα να πιστεύω, ότι είχα σίγουρη την ευτυχία μου, κι είχα βάλει το φέσι μου στραβά!

Σαν άνθρωπος όμως που σέβεται τον εαυτό του, αποφάσισα να κρατήσω το φυλαχτό με κάθε τρόπο, γι' αυτό σχεδίασα και πραγματοποίησα την απαγωγή του, προτού φύγει το σεντούκι μαζί με τη θεία μου από το σπίτι μας.

Ένα μεσημέρι που αυτή κουρασμένη από τον αργαλειό είχε ξαπλώσει στο ντιβανάκι της και λαγοκοιμόταν, όπως το είχε συνήθειο άλλωστε, άνοιξα με χίλιες δυό προφυλάξεις το σεντούκι της και καθώς γνώριζα καλά τα κατατόπια του, άρπαξα το σκαραβαίο της με μεγάλη ευκολία, και τον έβαλα σ' ένα κουτί από αμυγδαλωτά παρέα με μια κόκκινη διαμαντένια λιβελούλα.

Το τραύμα της εγκατάλειψής μου, από την αγαπημένη μου θεία επουλώθηκε γρήγορα κι αυτό οφείλεται σίγουρα στο σκαραβαίο μου· και

κανείς μέχρι σήμερα, όσο κι αν προσπάθησε δεν μπόρεσε να μειώσει στο ελάχιστο την προσήλωσή μου σ' αυτόν.

Ούτε ο γάλλος ποιητής Μπερτράν, ούτε οι μαθηματικές εξισώσεις του Εντγκαρ Άλαν Πόε, ούτε ακόμη κι ο Ελβετός ρολογάς μου, που είναι ο πιο ειδικός γι' αυτή τη δουλειά, κι ας κυβερνούν οι ρυθμοί των ρολογιών του πολλές από τις ώρες της ζωής μου.

Κι έτσι καθώς βρίσκομαι κάτω από την προστασία αυτού του κολεόπτερου, έχω γίνει ένα ζωηρό, χαρούμενο κι ευτυχισμένο πλάσμα όπως ακριβώς και η θεία μου.

Κάθε πρωί κάνω το περίπατό μου, σκορπίζοντας χαμόγελα, δεξιά κι αριστερά.

Ύστερα πέφτω με τα μούτρα στον αργαλειό, σχεδιάζοντας με πολύ επιμέλεια περίπλοκα σχέδια στα υφαντά μου.

Το μεσημέρι κατάκοπη, ξαπλώνω για λίγο στο ντιβανάκι μου και λαγοκοιμάμαι, μα μην φαντάζεσθε ότι μπορείτε κι εσείς, αυτήν ακριβώς την ώρα, ν' αρπάξετε την ευτυχία μου, γιατί εγώ έχω καρφωμένο στο στήθος μου, ακριβώς πάνω από τους χτύπους της καρδιάς μου, το

σκαραβαίο μου, κι είναι εντελώς άδικο να με ζηλεύετε γι' αυτό, αφού ήδη το γνωρίζετε, ότι όταν οι περιστάσεις το επιτρέπουν πάντα μοιράζομαι αυτή την ευτυχία μου μαζί σας.

Υ.Γ. Η σειρά που επιλέχθηκε για την ανάγνωση αυτών των κομματιών, μοιάζει πολύ με τον «τρόπο» της μητέρας μου, καθώς σαν ήμουν παιδί και τύχαινε αργά το απόγευμα να με μαλώσει για κάποια αταξία μου, όταν βράδυαζε για τα καλά, με πήγαινε για ύπνο αφού πρώτα είχε εξαφανίσει από την σκέψη και τα συναισθήματά μου, κάθε ίχνος δυστυχίας.

Σημειώσεις:

1. Είδος ημερόβιας πεταλούδας.
2. Τίτλος ποιήματος του Μπερτράν που αναφέρεται στο Κολεόπτερο σκαραβαίος ο οποίος από αρχαιοτάτων χρόνων θεωρείται φυλαχτό, περίαπτο, γούρι. Επίσης είναι τίτλος πιανιστικής σύνθεσης του Μωρίς Ραβέλ, που εδώ περιγράφεται ως Ελβετός ρολογάς όπως τον είχαν ονομάσει οι συνάδελφοί του, για τις εξαιρετικά λεπτοδουλεμένες ενορχηστρώσεις του.

ΣΤΗ ΠΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΦΟΥΡΚΑΣ 20.7.05

(Ομιλία της Νομαρχ. Συμβούλου
Μαρίνας Ζυγούρη στην εκδήλωση)

Όταν αξιώνεσαι από το Θεό να πατάς ως προσκυνητής τον ιερό χώρο του Προφήτη Ηλία της Φούρκας, διακατέχεσαι από ένα βαρύ αίσθημα εθνικής ευθύνης.

Σου επιβάλλει ο τόπος βαθύ στοχασμό και σου θυμίζει το χρέος που έχεις απέναντι στους πρωταγωνιστές των ιστορικών γεγονότων που έλαβαν χώρα στην περιοχή.

Αυτοί που έγραψαν το έπος του '40, οι ηρώιδες και οι ήρωες που τιμούμε σήμερα δεν είναι μακρινοί.

Δεν χρειάζεται φαντασία για τη διάπλασή τους.

Είναι κοντινοί προγονοί μας. Οι μανάδες μας, οι γιαγιάδες μας, οι πατεράδες μας και οι παππούδες μας.

Οι γυναίκες και τα παλικάρια της Πίνδου πολλούς από εμάς μας κράτησαν στα γόνατα τους.

Μας μίλησαν ή και μας μιλούν και σήμερα όσοι ζουν με γλώσσα

απλή αυθεντική, αληθινή για όσα υπέφεραν στην Ήπειρο, στη Βόρειο Ήπειρο και στη Μακεδονία μας.

Οι εκδηλώσεις λοιπόν ευγνωμοσύνης, όπως η σημερινή, όταν ανάμεσα μας, στα σπίτια μας, υπάρχουν ακόμα σε μεγάλη ηλικία, χαμογελα-

στοί στρατιώτες, μαχητές και γυναίκες της Πίνδου, είναι εξαιρετικές ευκαιρίες για εθνική ανάταση και αναβάπτιση.

Μας βοηθούν στην υπενθύμιση του εθνικού μας χρέους και γίνονται αιτία αγαλλίασης των ψυχών και εκείνων που έφυγαν και των επιζώντων.

Τους ήρωες και τις ηρώιδες κυρίες και κύριοι, δεν τους τιμούμε πραγματικά με την εκφώνηση πανηγυρικών.

Έμπρακτη και ουσιαστική τιμή αποτελεί η αναγνώριση της προσφοράς των με τον ενστερνισμό των ιδανικών τους και την αποδοχή των μηνυμάτων που απορρέουν από τη θυσία τους.

Μ' ένα λόγο, πραγματική τιμή αποτελεί η προσπάθειά μας να τους μοιάσουμε ή τουλάχιστον να μη περιφρονούμε αξίες και πιστεύω για τα οποία δώσανε τη ζωή τους.

Γιατί κανείς δεν ηρωποιείται χωρίς πύρωμα ψυχής, χωρίς πίστη, χωρίς αγάπη για την πατρίδα και την ελευθερία της.

Τιμούμε σήμερα τις γυναίκες της Πίνδου.

Τιμούμε και τους πρωτεργάτες της πρώτης Ελληνικής νίκης, τον Συ-

νταγματάρχη Κων/νο Δαβάκη και τον Λοχαγό Αλέξανδρο Διάκο.

Μικρή και σύντομη προσπάθεια να τους δούμε λίγο από κοντά θα μας βοηθήσει, πιστεύω, να πάρουμε πιο εύκολα τα μηνύματα της θυσίας των.

Γυναίκες της Πίνδου! Γυναίκες με πίστη στο Θεό και την πρόνοιά του. Απλές. Σοβαρές. Άνθρωποι της δουλειάς και του μόχθου. Αδελφωμένες με τα στρατευμένα νιάτα. Μορφές τυραγνισμένες και στεγνές. Γυναίκες της δημιουργίας και της εθνικής προσφοράς. Πολύτεκνες μάνες που τα προλαβαίνουν όλα. Γυναίκες που επιβάλλουν την ευγένεια, τη σοβαρότητα και το σεβασμό με την παρουσία τους και τις ενέργειες τους.

Γυναίκες που μοναδικό τους φτιασίδι είναι το κοκκίνισμα του προσώπου ως απόδειξη ότι τις διακρίνει η ευπρέπεια, η αξιοπρέπεια και η ευθιξία.

Γυναίκες που ανηφορίζοντας στα μονοπάτια για τον Προφήτη Ηλία και τις άλλες κορυφές της Πίνδου, ζαλωμένες με πολεμοφόδια, νιώθουν ανάλαφρο το χέρι της Παναγιάς να τις βοηθάει.

Γυναίκες που σηκώνουν στις πλάτες τους, μαζί με τα κιβώτια των πυρομαχικών, την Ελλάδα και την οδηγούν στην κορυφή, εκεί που καρτερεί η δόξα.

Ω! Υπέροχη εικόνα αραδιασμένων φορτωμένων γυναικών από την Ήπειρο και τη Μακεδονία μας να πατούν τις κορυφές της Πίνδου.

Περνούν στην αθανασία ανταμώνοντας τις Σουλιώτισσες του Ζαλόγγου και τις Μακεδόνισσες της Αραπίτσας.

Γυναίκες από τη Φούρκα, γυναίκες από τη Δροσοπηγή, το Επαχώρι και τη Ζούζουλη.

Στην πράξη αποδεικνύεται πως δεν είστε μόνο οι ανώνυμες ηρώιδες της καθημερινής ζωής, της οικογένειας και της πατρίδας, αλλά ισότιμες μαχήτριες στις πιο δύσκολες στιγμές του Έθνους.

Αυτές οι γυναίκες, αυτές οι μάνες κι αδελφές εφοδιάζουν τους χαμογελαστούς στρατιώτες. Αυτές τους εμπυχώνουν.

Αυτές βλέπουν και καμαρώνουν ο Δαβάκης και ο Διάκος, που ως τιμώμενοι και αυτοί αξίζουν μιας σύντομης προσέγγισης. Δαβάκης! Αξιωματικός που είναι παρών παντού από τη μάχη του Σκρά και της Δοϊράνης μέχρι το έπος του '40. Πολυμαθέστατος, με πολλές μετεκπαιδεύσεις στο εξωτερικό. Υπηρέτησε την Πατρίδα στα μέτωπα των πολέμων, στα επιτελεία, ως καθηγητής της Ανωτάτης Σχολής Πολέμου Αθηνών και ως στρατιωτικός συγγραφέας. Υπηρέτησε και που δεν υπηρέτησε μέχρι το 1936, οπότε λόγω βαριάς αρρώστιας, έλαβε ετήσια αναρρωτική άδεια. Μετά τη λήξη της αναρρωτικής αποστρατεύτηκε αυτεπάγγελτα, ως σωματικά ανίκανος, αφού προήχθη σε Συνταγματάρχη.

Και τώρα, το θαύμα. Τώρα ο ά-

θλος. Ο σωματικά ανίκανος, το λιοντάρι της Λακωνίας, ανακαλείται από την αποστρατεία και από 28 Αυγούστου 1940 αναλαμβάνει την Διοίκηση του Αποσπάσματος Πίνδου.

Δυο μήνες υπεράνθρωπης προσπάθειας και εμπνέει πλήρη εμπιστοσύνη στους κατοίκους και στο στράτευμα.

Και την ώρα της σύγκρουσης με 2000 πεζούς και 4 ορεινά πυροβόλα αντιμετωπίζει την εχθρική μεραρχία, την περίφημη Τζούλια των αλπινιστών, δυνάμεως 15000 ανδρών και 20 πυροβόλων. Την 1η Νοεμβρίου στο Επαχώρι. Την επομένη, τη μεσημβρία της 2ας Νοεμβρίου 1940 μαχόμενος στην πρώτη γραμμή τραυματίζεται βαριά στο στήθος στον Προφήτη Ηλία της Φούρκας.

Φτύνοντας αίμα δίνει εντολή στον Ταγματάρχη Καραβία να συνεχίσει την αντεπίθεση.

Πώς να μη συγκινηθούμε, πώς να μην πάλλεται η ψυχή μας από εθνικό ενθουσιασμό αυτή την ώρα που πατάμε το χώμα της Φούρκας το ποτισμένο από το αίμα του Δαβάκη;

Οι Ιταλοί θέλουν να εκδικηθούν. Τον Δεκέμβριο του 1942, συλλαμβάνουν τον αναρρώσαντα ήρωα, τον επιβιβάζουν στο πλοίο "Σιπά ντι Τζένοβα" για να τον μεταφέρουν στην Ιταλία ως όμηρο. Το ατιμόπλοιο τορπιλίζεται και ο ήρωας Δαβάκης βρίσκει φοβερό θάνατο από πνιγμό. Περισυλλέγεται, αναγνωρίζεται και

η Βόρειος Ήπειρος ο Αυλώνας αξιώνεται από το Θεό εξαιρετικής τιμής με την ταφή του εκεί.

Και το άλλο παλικάρι ο Αλέξανδρος Διάκος ο Λοχαγός από τη Χάλκη της Δωδεκανήσου χαρίζει τα νιάτα του, τα 29 του χρόνια στη μάνα Πατρίδα.

Την 1η Νοεμβρίου 1940 στο λόφο της Τσούκας, μετά από 3 ανακαταλήψεις του οχυρού, γίνεται ο πρώτος Έλληνας Αξιωματικός που πέφτει στα βουνά της Πίνδου, στη μάχη της Ελλάδας, ως ένας πραγματικός ήρωας.

Η Τσούκα ανακαταλήφθηκε ταχέως από άλλα Ελληνικά τμήματα ο Διάκος μεταφέρεται ευλαβικά και ενταφιάζεται στο μικρό νεκροταφείο της Ζούζουλης.

Τιμή σου Ζούζουλη που φιλοξένησες τον νεκρό ήρωα. Τιμή σου Κόνιτσα που το στρατόπεδό σου έχει το όνομα του. Τιμή σου Ρόδος που κοσμίσει με τον ανδριάντα του. Τιμή σου Χάλκη που γέννησες τέτοιο λεβέντη. Τιμή σου Ελλάδα μας γιατί σε δοξάζουν οι θυσίες των παιδιών σου.

Ήρωες του '40 σας ευχαριστούμε για τη θυσία σας. Ηρωίδες του '40 αναγνωρίζουμε την προσφορά σας. Μάνα του '40, γυναίκα της Πίνδου, προσευχηθείτε για να σηκώσουμε επάξια το Εθνικό χρέος που μας κληρονομήσατε.

Ευχαριστώ

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΡΕΞΕΙΣ Κ... Ο ΓΙΑ ΝΑ ΠΙΑΣΕΙΣ ΨΑΡΙ

Στις αρχές της δεκαετίας του 1950, στο Βοϊδομάτη κοντά στο σημερινό κέντρο “Ο Βοϊδομάτης”, είχε την καλύβα του ο μπάρμπα Θεοχάρης από τον Αγ. Μηνά.

Εκεί τον συνάντησα μια καλοκαιριάτικη μέρα γυρίζοντας από το πανηγύρι της παλιάς Κλειδωνιάς και μου διηγήθηκε μια αληθινή ιστορία που παραθέτω πιο κάτω.

... Ήταν λίγο μετά τη λήξη του εμφυλίου και ο μπάρμπα Θεοχάρης κατέβαινε από το χωριό του και ήταν σχεδόν μόνιμος κάτοικος στο Βοϊδομάτη. Εκτός από τις ασχολίες στο χωράφι του, για να εξασφαλίσει το γεύμα του, πολλές φορές βουτούσε στα παγωμένα νερά του ποταμού και έβγαζε πέστροφες που γίνονταν νοστιμότατο έδεσμα αφού τις τηγάνιζε με γίδινο βούτυρο. Δεν χρησιμοποιούσε αγκίστρια με καλάμια και μηχανήματα που βλέπουμε σήμερα στους ερασιτέχνες ψαράδες.

Αυτός, έμπαινε στο ποτάμι, ερευνούσε με το έμπειρο μάτι του στις ρίζες των πελώριων πλατανιών και μεσ’ από το διάφανο νερό επισήμαινε τις πέστροφες που στέκονταν ακίνητες προτού βγουν για το κυνήγι της λείας τους.

Έπειτα, με κατάλληλες ήρεμες κι-

νήσεις πλησίαζε το χέρι του στο υποψήφιο θύμα και με μαεστρία άρπαζε την πέστροφα και την έβγαζε έξω από το νερό. Έτσι, μ’ αυτόν τον τρόπο γέμιζε το τηγάνι του και φίλευε και άλλους με το περίφημο ψάρι του Βοϊδομάτη.

Για την ύπαρξη αυτού του νόστιμου ψαριού στο Βοϊδομάτη είχε πληροφορηθεί και η πάλαι ποτέ παντοδύναμη βασίλισσα Φρειδερίκη και πολλές φορές το είχε δοκιμάσει από τα “πεσκέσια” που της πήγαιναν οι πιστοί υπήκοοί της. Μάλιστα είχε απαγορευτεί το ψάρεμα στους κοινούς θνητούς για αρκετό διάστημα στο Βοϊδομάτη ώστε να πηγαίνει μόνο εκείνη με την ακολουθία της να επιδίδεται ανεμπόδιστα στο σπορ του ψαρέματος.

Εκείνον τον καιρό λοιπόν συνέβη η πιο κάτω ιστορία, όταν μια μέρα έφτασαν στο Βοϊδομάτη αυτοκίνητα με τη βασίλισσα, τους φρουρούς της και αξιωματικούς Έλληνες και Αμερικάνους.

Ακούγοντας το θόρυβο ο μπάρμπα Χάρης που είχε το λημέρι του εκεί κοντά στη σιδερένια γέφυρα, πρόβαλε μέσ’ από τα δέντρα αναμαλλιασμένος να ιδεί τους παράξενους επισκέπτες.

Καθώς πλησίασε, έτρεξαν κατ’ επάνω του δυο ένοπλοι της βασιλικής

φρουράς να τον συλλάβουν γιατί με το στρατιωτικό μπουφάν που φορούσε τον πέρασαν για αντάρτη.

Γρήγορα βεβαιώθηκαν ότι “ο αντάρτης” ήταν ένα φιλήσυχο ανθρωπάκι που έμενε κοντά στο ποτάμι και ασχολούνταν με τις δουλειές του.

Πλησιάζοντας ο μπαρμπα Χάρης αντίκρυσε κάμποσους γαλονάδες και μια κυρία που φορούσε κόκκινη ζώνη και μιλούσε κάπως παράξενα.

Κάποιος της έφερε από το αυτοκίνητο ένα καλάμι ψαρέματος που ο μπαρμπα Χάρης έβλεπε για πρώτη φορά και απευθυνόμενη σ’ εκείνον (στον μπαρμπα Θεοχάρη) τον ρωτάει με την παράξενη προφορά της:

Έχει ψάρια το ποτάμι; και όταν αυτός της απαντάει καταφατικά άρχισε να πετάει τ’ αγκίστρια με το μηχανήμα από την ακροποταμιά στο νερό για να πιάσει ψάρια...

Εδώ θα παραθέσω την αφήγηση του μπάρμπα Χάρη, όπως την άκουσα από τον ίδιο στη συνάντησή μας.

“... Έριχνε και ξανάριχνε τ’ αγκίστρια μα που να πιάσει ψάρι. Τότε της λέω.

- Αμ για να πιάσεις ψάρι πρέπει να βρέξεις κ... κυρά μ’. Πού να ’ξερα, ο μαύρος, ποιά ήταν η κυρά με το κόκκινο ζωνάρ’.

Ύστερα έμαθα και χαντακώθηκα που της είπα αυτά τα λόγια.

Εκείνη γέλασε και με ρώτησε.

- Εσύ πως πιάνεις τα ψάρια;
- Κάνε χάζι, της λέω, να δεις.

Βγάζω το χιτώνιο και το πουκάμισο και μπλούμ μπαίνω στο ποτάμι. Τηράω ανάμεσα στις ρίζες ενός πλάτανου, βλέπω μια πέστροφα και με τον τρόπο που ξέω εγώ, χλάπ, την αρπάζω με τα χέρια και την πετάω όξω στα χορτάρια. Ματαπιάνω δυο τρεις ακόμα και όλες μαζί τις βάλουμε σε μια σκάφη με νερό που είχαν δίπλα στο ποτάμι.

Τότε ένας Αμερικάνος γαλονάς πάει στη σκάφη και απλώνει το χέρι του να πιάσει μια πέστροφα, αλλά εκείνη κάνει ένα κλούτς και πάει πέρα. Ξανακάνει ο Αμερικάνος προσπάθεια, πάλι κλούτς το ψάρι και ξεφεύγει.

Τότε του λέω εγώ.

- Να πως πιάνουν οι Έλληνες τα ψάρια.

Βάζω με τρόπο το χέρι μου σιγά σιγά κάτω από την κοιλιά της πέστροφας, και φράπ την αρπάζω και τη βγάζω έξω σπαρταρώντας. Όλοι απορούσαν και κάτι έλεγαν αναμεταξύ τους.

Τότε, κρατώντας την πέστροφα, τους ματαλέω: Να έτσι πιάνουν οι Έλληνες τα ψάρια.

Τους έδωσα και βούτυρο γίδινο, τα τηγάνισαν και θαραπαύτηκαν να τρων’ νόστιμα ψάρια”.

Σ.Τ.

Οι ίδιοι τότε και τώρα.

Στις 17-7-2005, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30', στο Δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Κόνιτσας, Καλόβρυση τελέσθηκε το επίσης μνημόσυνο από τον αιδεσιμ. Ιερέα Μηνά Τζήμου μέσα σε έντονη συγκίνηση και πολλά δάκρυα από τους συγγενείς των θυμάτων, υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των συχωριανών, που τόσο άδικα σκοτώθηκαν από τα φαρμακερά βόλια των Χιτλερικών στρατευμάτων κατοχής πάνω στο άνθος της ηλικίας των, και εκείνων των χωριανών που χάθηκαν στα βουνά και στα λαγκάδια χωρίς κερί και λιβάνι χωρίς παπά και εξόδιους ακολουθίες κατά τη μαύρη, τη σκοτεινή και καταραμένη περίοδο του εμφυλίου πολέμου, παρουσία των επισήμων αρχών που δυστυχώς εφέτος μόνο η Νομαρ/κός σύμβουλος κ. Μαρίνα Ζυγούρη ελάμπρυνε με την παρουσία της την ιερή αυτή εκδήλωση την οποία και ευχαριστούμε θερμότατα. Εμείς θα προτιμούσαμε την παρουσία και των άλλων αρχών στο μνημόσυνο για στήριξη και συμπαράσταση στους συγγενείς των αθώων θυμάτων που πολλοί από αυτούς ζουν και λιγότερο θα επιθυμούσαμε την παρουσία των στα πανηγύρια που γίνεται για πολλούς και διάφορους λόγους.

Εδώ αγαπητοί μου παρευρισκόμε-

νοι επιτρέψτε μου να κάνω μία παρένθεση: Αν θέλαμε να σχολιάσουμε για λίγο το σκηνικό και τη φωτογραφία εκείνων των τραγικών χρόνων, θα παρατηρήσουμε πως οι ίδιες δυνάμεις μας επέβαλαν να γίνουν όσα τραγικά γεγονότα έγιναν με τις γνωστές σε όλους μας καταστροφές σε ανθρώπινο δυναμικό και ανυπολόγιστες υλικές ζημιές.

Το ίδιο σκηνικό, η ίδια φωτογραφία και τώρα. Τότε με τον πρωθυπουργό της Αγγλίας Τσώρτσιλ, τον Πρόεδρο της Αμερικής Τρούμαν, τον Στάλιν της Ρωσίας και τώρα με τους πατέρα και υιόν Μπους, Κλίντον, και τον Πρωθυπουργόν της Αγγλίας Μπλερ, στο Αφγανιστάν, στο ΙΡΑΚ και στη Γιουγκοσλαβία την οποία διαμέλρισαν σε πολλά άλλα κρατίδια και χάθηκαν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι και καταστράφηκαν αξιολογότερα έργα πολιτισμού, στο όνομα δήθεν της καταστολής της τρομοκρατίας και όχι των πετρελαϊκών πηγών και άλλων γενικότερα πολλαπλών συμφερόντων. Και γιατί έγιναν όλα αυτά; ασφαλώς για το "διαίρει και βασίλευε και τότε και τώρα, για να μπορούν έτσι ευκολότερα να ελέγχουν τους λαούς και να μην τολμάνε να σηκώνουν κεφάλι και η τρομοκρατία δυστυχώς θεριεύει και απειλεί πράγμα το οποίο πα-

ρατηρούμε το τελευταίο χρονικό διάστημα με θύματα και πάλι αθώους πολίτες και καταστροφή αξιόλογων έργων. Οι λαοί ας βγάλουν τα συμπεράσματά τους.

Κλείνω εδώ την παρένθεση, για να συνεχιστεί το πρόγραμμα της τελετής. Έπετα από αυτά τα λίγα λόγια που είπώθηκαν από τον συνταξ/χο δάσκαλο του χωριού, έγινε κατάθεση στεφανιών από τις αρχές και τους συγγενείς των θυμάτων, ακούστηκαν τα ονόματα των πεσόντων φωνάζοντας οι παραβρισκόμενοι τη λέξη "ΠΑΡΩΝ, κρατήθηκε ένα λεπτό σιγή, ψάλαμε τον Εθνικό ύμνο και στη συνέχεια οδηγηθήκαμε στο χώρο που έγινε η δεξίωση. Εδώ θα πρέπει να ευχαριστήσουμε το Δήμο Κόνιτσας που πρόσφερε για τους παραβρισκομένους ό,τι καλύτερο είχε, να ευχαριστήσω επίσης τις καλές νοικοκυρές του χωριού μας που είχαν την καλοσύνη να ετοιμάσουν

σαν συμπλήρωμα στη δεξίωση, λαχανόπιτες, τυρόπιτες, κολοκυθόπιτες, δυοσμοκεφτέδες, φρέσκο τυρί και ό,τι άλλο καλύτερο είχαν. Δεν θα παραλείψω να ευχαριστήσω τους νέους και τις νέες του χωριού μας, που με απaráμιλλο ζήλο και διάθεση εξυπηρέτησαν τον κόσμο.

Στη συνέχεια όπως κάθε χρόνο ακολούθησε συζήτηση με τη Νομαρχιακό σύμβολο, για τα προβλήματα που ταλανίζουν το μικρό χωριό μας και μας υποσχέθηκε ότι θα αγωνισθεί δυναμικά από το πόστο της για την επίλυση αυτών. Με τη λήξη της δεξίωσης η Νομαρχ/κός Σύμβουλος κ. Μαρίνα μια και γιόρταζε την ημέρα αυτή μας γλύκανε με μια παραδοσιακή "ΡΕΒΑΝΗ" που με τόση επιτυχία είχε φτιάξει.

Της ευχηθήκαμε τα χρόνια πολλά, καλή επιτυχία στην αποστολή της και πολλά, πολλά ευχαριστήρια.

B.N.

*Ζωλόγιστρα
Βοζαγτινής και Λαϊκής Τέχνης*

Γιάννης Σινάνης

ΕΠΤΑΧΩΡΙ

Τηλ. 24670-84137 & 84127

Πανοράμα "Το Γεφύρι" με το κέντρο κατασκευασμένο από βράχους και πέτρα. Στην αριστερή πλευρά της γέφυρας είναι ο ναός της Κόνιτσας. Τηλ. 1075.2

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

Ο ΠΑΤΡΟΚΟΣΜΑΣ

Μετά και την Άλωση της Πόλης, η απόλυτη κυριαρχία από τον Τούρκο κατακτητή είχε απλωθεί παντού. Όπως έγραψε αργότερα και ο Εθνικός μας ποιητής: Όλα τάσκιαζε η φοβέρα και πλάκωνε η σκλαβιά. Παντού χειροπιαστό σκοτάδι. Τα σκλαβοπάζαρα, οι ξυλοδαρμοί, οι βιασμοί, οι αγχόνες και το χειρότερο η αλλαξοπιστία ήταν συνηθισμένα φαινόμενα. Μέσα στην απελπισία αυτή και απογοήτευση μία φλογερή σπίθα γεμάτη χριστιανισμό και Πατρίδα έρχεται να φωτίσει το υπόδουλο γένος. Ένας καλόγερος από το Άγιο Όρος. Μικρός στο δέμα, γίγαντας δε στην ψυχή, στο θάρρος και πύρινος στο κήρυγμά του. Ο πατροκοσμάς, με το Σταυρό στο χέρι το μικρό του σκαμνάκι απαραίτητο στα κηρύγματά του, οργώνει δύο φορές την Ελλάδα, κυρίως δε την Μακεδονία Στερεά και Β. και Ν. Ήπειρο. Τα κηρύγματά του ενθουσιάζουν συνεγείρουν και εμπυχνώνουν το λαό. Χάρης σ' αυτόν χτίζονται πολλά Σχολεία, γιατί πόθος του ήταν να μάθουν πρώτα τα Ελληνόπουλα γράμματα.

Το γένος άρχισε να αφυπνίζεται, να συνέρχεται από το λήθαργο και το φόβο. Τα παιδιά πρόθυμα πηγαί-

νουν στα γράμματα και οι εξωμοσίες σταμάτησαν. Όμως όλα αυτά οι τουρκαλβανοί που πίσω τους ήταν οι Εβραίοι άρχισαν να ενοχλούνται μισώντας θανάσιμα τον καλόγερο. Τον συνέλαβαν και χωρίς πολλές διαδικασίες τον απηγχόνισαν στις 24 Αυγούστου του έτους 1779, χωρίς να δει το "ποθούμενο", δηλ. την απελευθέρωση του γένους.

Το κήρυγμά του όμως, τα λόγια του κ.λ.π. αφύπνισε και θέριεψε το φρόνημα των Ραγιαδών. Δικαίως ανακηρύχθηκε Άγιος και Εθναπόστολος.

Η Μητρόπολή μας, πρωτοστατούτος του άλλου Γίγαντα της Ορθοδοξίας, κυρού ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ, έκτισε προς τιμήν Του περικαλή Ναό -ίσως ο μοναδικός στην Ελλάδα-, εδώ στην Κόνιτσα, που κήρυξε για αρκετό καιρό το λόγο του θεού, γιατί μένανε οι σκληρότεροι Τούρκοι και οι εξωμοσίες ήταν καθημερινό φαινόμενο.

Κάθε χρόνο, από το 1975 -όπου και τα εγκαίνια του Ναού- πλήθος λαού συρρέει από όλη την Ελλάδα για να τιμήσουν τον Άγιο Κοσμά.

Σε κάθε χωριό, σε κάθε πόλη που γιορτάζει ένας Άγιος ή τιμάται ένας Εθνικός ήρωας, οι κάτοικοι το θεωρούν τιμή τους και ευλογία. Γίνονται ιδιαίτερες εκδηλώσεις, σημαιοστολισμοί, φωτισμός ανάλογος

των εκδηλώσεων κ.λ.π.

Φοβάμαι, δυστυχώς, πως εμείς στην Κόνιτσα δεν τιμάμε τον Πατροκοσμά με την δέουσα τιμή που του ανήκει. Παρατηρήθηκε και φέτος αρκετή αδράνεια από όλους μας. Σημαιοστολισμός των οικιών και κυρίως των καταστημάτων ελαχιστότατος. Ο Δημοτικός σημαιοστολισμός σχεδόν ανύπαρκτος και ο φωτισμός της αγοράς κατά την Λιτανεία ελλει-

πέστατος. Σκοπιμότης; δεν το νομίζω. Αδιαφορία; ίσως. Αν όμως είχαμε στο νου μας, πως εαν δεν περνούσε ο Άγιος Κοσμάς από εδώ που κατοικούσαν οι πιο σκληροί Τούρκοι, θα ακούγαμε στο όνομα Χασάν, Μουράτ, Εισεβίτ, Τζεμιλιέ κ.λ.π. ίσως θα τιμούσαμε καλύτερα τον Πατροκοσμά.

Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Όπως κάθε χρόνο το ίδιο, και φέτος, την παραμονή και ανήμερα του Σωτήρος (5-6/8) έγινε στο χωριό ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ της ΚΟΝΙΤΣΑΣ το παραδοσιακό πανηγύρι μας με μεγάλη επιτυχία και πολύ κέφι.

Ίσως για πρώτη φορά ήταν ανοιχτά όλα τα σπίτια του χωριού και διασκεδάσαμε όλοι πολύ αδελφωμένοι και χαρούμενοι.

Όλοι έμειναν ευχαριστημένοι. Το γνωστό σε όλους συγκρότημα του ΠΑΝΟΣΑΚΟΥ-ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ικανοποίησε όλους με την παραδοσιακή μουσική μας.

Η εξυπηρέτηση του σερβιρίσματος από το κατάστημα του Συλλόγου, που το διαχειρίζεται ο Ευ. Βέργος ήταν άψογη.

Ευχαριστούμε όλους, όσους παρευρέθηκαν και τους περιμένουμε του χρόνου, τις ίδιες ημερομηνίες.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΩΝ

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ. ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 10564

Τηλ: 3242626

Τηλ: - Fax.: 3244988

Κιν. 694-676109

ΝΕΑΝΙΚΑ ΦΤΕΡΟΥΓΙΣΜΑΤΑ ... ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΡΔΙΟΧΤΥΠΙ

Του Σωκράτη Ράγγα

Λυγερά χαριτωμένα
Σαν ξυπνάς τη χαραυγούλα
Τα ματάκια απαλοτρίβεις
δροσοστάλαχτη παιδούλα

Στο παράθυρό σου βγαίνει
Ομορφιάς θεία πηγή
Κι' αναλιούνται απ' τη θωριά σου
Κάλλη, ο ουρανός κι' η γη.

Φυλαχτά μέσα στους κόρφους
Γλυκομοσκοβολισμένα
Ολόχυμα κρύβεις δυο μήλα
Τάχα τα κρατάς για μένα!...

Κι άμα για νερό πηγαίνεις
Κι' είμαι στο παραθυρό μου
Η ματιά σου που μου στέλνεις
Είν' τ' ολύμπιο πιστό μου.

Με κοιτάς αστερομάτα
Σα να θες ωραία πάθη
Να μου κρυφοφανερώσεις
Μέσ' απ' της ψυχής τα βάθη...

Κρύβεις τίποτε μεγάλο
Πρώτη μου κρυφή χαρά μου;
Το αληθινό κι' ωραίο,
Λαχταράει η καρδιά μου...

Τα Περαστικά, της φτήνειας
Λόγια κι' έργα τ' αψηφώ
Πλάθω μέσα μου τη ζύμη
Για τ' ωραίο και τ' ακριβό...

Με κοιτάς κρυφό όνειρό μου
Μα δεν ξέρω στην καρδιά σου
Αν ανθούν λουλούδια αλήθειας
σαν την ομορφιά σου.

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Ένας άγγελος...

Δύο κυνηγοί τουφέκισαν έναν άγγελο, που πετούσε
τον κυνήγησαν πληγωμένο μέσα στις λόχμες
μα δεν τον βρήκαν.

Ακόκαμαν κι έφυγαν

Κι απόμεινε ο άγγελος να γυρεύει
βοήθεια.

Πέρασαν τρεις άνθρωποι, τον είδαν τρόμαξαν
κι έφυγαν

πέρασαν τρεις πεταλούδες τον είδαν αλλά δεν θέλησαν
να τον βοηθήσουν.

Πέρασαν δύο πουλιά

- Δεν είναι δικός μας είπαν, κι ας έχει φτερά
πέρασε κι ένα παιδί.

Στάθηκε κι έκλαιγε

- Δεν μπορώ να σε βοηθήσω, είμαι τόσο μικρός,
πάρε τούτο το πορτοκάλι... Δεν έχω τίποτα άλλο

- Ευχαριστώ είπε ο άγγελος και ξεψύχησε.

Ήρθαν οι άλλοι άγγελοι.

Τώρα οι μαύροι εφιάλτες καλπάζουν πάνω σε χρυσά όνειρα

Τώρα τα άλογα του θανάτου κοίτονται με τσακισμένα φτερά

Τώρα πηγάδια της οργής ανοίγονται στο διάβα μας

Τώρα αμφιβολίες πετούν στον αέρα.

Τώρα φωτιές μάς τριγυρίζουν.

Τώρα ο νους μας γίνεται ομίχλη

Τώρα το κορμί μας γίνεται ομίχλη

Τώρα η ζωή γίνεται ομίχλη

Δεν μπορώ να βλέπω τίποτα τώρα...

Κίτσιου Έρση

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΠΑΣΚΑΛΟΜΑΝΣΙΣ

Η συνάδελφος και συμπατριώτισσά μας Ελένη Οικονομίδου-Δούβλη, από το Τσερβάρι (Ελαφότοπος) Ζαγορίου εξέδωσε βιβλίο με τίτλο “Πασκαλομάνσι” έτσι λένε τα λουλούδια μενεξέδες, στο Ζαγόρι και κυρίως το Τσερβάρι..

Είναι ένα καλογραμμένο και καλοτυπωμένο βιβλίο με 43 ωραία γλαφυρά κείμενα, πραγματικό μενεξεδένιο μπουκέτο, για τον τόπο μας, για την γενέθλια γη μας.

Ζωντανές ηθογραφικές περιγραφές με μεράκι γραμμένες, γλυκιές θύμησες, μυριάκριβες καθώς γράφει και η ίδια, βιώματα από τα παιδικά της χρόνια μέχρι σήμερα.

Όλοι μας γράφουμε για τα χωριά μας, για τη γενέθλια γη μας, για τις μακρινές βιώσεις, αλλά η γραφή της δασκάλας Ελένης είναι κάτι το ξεχωριστό και το ιδιαίτερο.

Γιατί;

Γιατί όπως και η ίδια γράφει. “... Όσα γράφω δεν είναι ψεύτικα γεν-

νήματα της φαντασίας μου, αλλά ανέσπερα τοπία της μνήμης, αμάραντα αγριολούλουδα, απλές καθημερινές, κι αληθινές σελίδες μιας ζωής που αγαπήθηκε και δεν λησμονήθηκε καθώς μόνο τρυφεράδα σκορπά στην καρδιά. Κι ίσως κι ένα δάκρυ στο μάτι...”.

Η Ελένη Οικονομίδου Δούβλη γέννημα και θρέμμα του Ελαφότοπου, αφού edίδαξε σε διάφορα μέρη της Πατρίδας, επέστρεψε και ζει σ’ αγαπημένο της Ζαγόρι.

Η αγάπη της για τα Ζαγοροχώρια είναι κάτι το ξεχωριστό. Είναι σαν τις “Πασκαλομάνσις” που επιμένουν και θα συνεχίσουν να επιμένουν κι αυτές να ξεπροβάλλουν μοσκοβολώντας ντροπαλές στις ίδιες μεριές, ανάμεσα στα βρύα και τους βράχους...” να μοσκομυρίζουν τον τόπο μας και να μας κάνουν όλους μας ν’ αγαπήσουμε πιο πολύ τον όμορφο τόπο μας.

Θερμά συγχαρητήρια, γι’ αυτό το πόνημά σου, Ελένη, να’σαι πάντα καλά και να διαβάσουμε κι άλλα σου “μανούσια”.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΜΙΧ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος

ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΕΝΔΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ Α.Π.Θ.

Ερμού 73-Πλατεία Αγίας Σοφίας

546 23 Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310-265.168

Κιν.: 6977-032.376

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ «ΔΑΒΑΚΗ»

(Παρατηρητηρίου)

ΣΤΗ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΦΝΗΣ

Την 29-06-05 πραγματοποιήθηκαν στην Μολυβδοσκεπαστη τα εγκαίνια της πλατείας "Δαβάκη" που ανακατασκευάστηκε με δαπάνες κυρίως του Μολυβδοσκεπαστινού Στρατηγού Ιωάννη Δάφνη και με την στήριξη των Δήμων Φιλοθέης και Κονίσης.

Προσφωνώντας τους προσκεκλημένους ο δωρητής, είπε τα εξής:

Από μία επίσκεψη που πραγματοποιεί σ' ένα μέρος ένας επισκέπτης, παίρνει και διατηρεί μέσα του εικόνες και παραστάσεις που τον εντυπωσιάζουν περισσότερο.

Η διάρκεια των αναμνήσεων από αυτές τις εικόνες είναι συνάρτηση της ποιότητας και του μεγέθους των παραστάσεων που προσλαμβάνει, όσο καλύτερες είναι, τόσο περισσότερο διατηρούνται.

Η θέση που βρισκόμαστε με τον Βυζαντινό Ναό των Αγίων Αποστόλων και το παρατηρητήριο είναι τόπος που αφήνει τις καλύτερες εντυπώσεις μια και συνδυάζει τέσσερις έννοιες περιηγητικού ενδιαφέροντος:

Πρώτον: του Θρησκευτικού.

Δεύτερον: του Φυσιολατρικού - ορειβατικού.

Τρίτον: Ιστορικού και

Τέταρτον: του Γεωγραφικού ενδιαφέροντος.

Είμαστε στην Ελληνοαλβανική μεθόριο όπου κάθε πέτρα και κάθε θάμνος έχουν την δική τους ιστορία, έχουμε μπροστά μας βουνά, δάση, ποτάμια και κάμπους, μπορούμε να αγναντεύουμε τα βουνά της Μακεδονίας με την οροσειρά της Βόρειας και Κεντρικής Πίνδου, και την ψηλότερη κορυφή του Σμόλικα με υψόμετρο 2637 μ., την Κόνιτσα και τα βουνά του Παπίγκου και να παρατηρήσουμε το ένα τέταρτο του εδάφους της Βορείου Ηπείρου, σε συνδυασμό με τη πανοραμική θέα και των 100 περίπου χιλιομέτρων ορίζοντα.

Αυτή η εικόνα που δημιουργεί μία πληθώρα εντυπώσεων και προσλαμβανόμενων παραστάσεων ήταν το βασικό κίνητρο που μας οδήγησε να προβούμε στην ανάπτυξη της πλατείας που φέρει το όνομα του θρυλικού "Δαβάκη", με τη πεποίθηση ότι η προσφορά μας θα κάνει τον χώρο περισσότερο φιλικό για τους επισκέπτες και θα συμβάλει στην αναβάθμιση του χωριού και του πολιτισμικού επιπέδου.

Εύχομαι η προσπάθειά μας να βρει μιμητές και κυρίως να ευαισθητοποιήσει τους υπευθύνους του κρατικού μηχανισμού.

Στους κατοίκους του χωριού εύχομαι υγεία και μακροήμερευση και να συνεχίσουν "να φυλάττουν Θερμοπύλες).

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

29-30 Ιουνίου 2005. (Εορτή των Αγίων Αποστόλων)

Διήμερο Παραδοσιακό Πανηγύρι

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, ο Πολιτιστικός Σύλλογος του Χωριού σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο, οργάνωσε με απόλυτη επιτυχία το διήμερο παραδοσιακό Πανηγύρι, με την ευκαιρία της Εορτής των Αγίων και Πανευφήμων Δώδεκα Αποστόλων, πολιούχων του Χωριού.

Το απόγευμα της 29ης Ιουνίου, εψάλλει στον εορτάζοντα Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων, μέγας Κατανυκτικός Εσπερινός παρουσία όλων των κατοίκων και εκδρομέων από το Δήμο Φιλοθέης Αττικής.

Το βράδυ στην πλατεία Αγίου Ευσταθίου, άρχισε το παραδοσιακό πανηγύρι με το δημοτικό συγκρότημα του Κώστα Βέρδη και τον γνήσιο Ηπειρώτη τραγουδιστή Νίκο Δάσκαλο. Την ταβέρνα του πανηγυριού είχε και πάλι εφέτος, με απόλυτη επιτυχία, ο Δημήτρης Μπάτσος, ενοικιαστής του Κοινοτικού Ξενώνα! Παρά το εργάσιμο της ημέρας, παρά πολλοί φίλοι -επισκέπτες γλέντησαν μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες!

Το πρωί της 30ης Ιουνίου στον φερώνυμο Ναό, εψάλλει πανηγυρική θεία Λειτουργία, μετά το πέρας της

οποίας όλοι οι κάτοικοι με τους εκλεκτούς επισκέπτες της Φιλοθέης, διατηρώντας το έθιμο, μαζί με τα όργανα επισκέφθηκαν τα σπίτια των εορταζόντων κατοίκων μέσα σε ξεφάντωμα γλεντιού!...

Το βράδυ στην πλατεία συνεχίστηκε το πανηγύρι, την έναρξη του οποίου έκανε το χορευτικό των Σουλιωτών, που δικαιολογημένα απέσπασε τον θαυμασμό, τις επευφημίες και τα χειροκροτήματα των εκατοντάδων πανηγυριωτών που κατέκλεισαν την πλατεία!

Τη βραδιά τίμησε ο Δήμαρχος Κόνιτσας με Δημοτικούς Συμβούλους, ο Δήμαρχος Καλπακίου και άλλοι εκλεκτοί προσκεκλημένοι!...

Το γλέντι κράτησε με αμείωτο ενθουσιασμό και ρυθμό μέχρι το πρωί!

2ο. Σάββατο 2 Ιουλίου 2005.

Εκδήλωση: Μουσικό και ποιητικό αφιέρωμα στην ξενιτιά.

Το βράδυ της 2ας Ιουλίου 2005, ημέρα Σάββατο, πραγματοποιήθηκε στη Μολυβδοσκεπάστη και σε κατάλληλο διαμορφωθέντα και φωταγωγηθέντα χώρο μπροστά από τον Ναό των Αγίων Αποστόλων, συναυλιακή εκδήλωση με θέμα: Μουσικό

και ποιητικό αφιέρωμα στην ξενιτιά.

Η εξαίρετη σκηνοθέτης και ηθοποιός κ. Μαρία Πορτολομαίου - Λάζου, με την ομάδα των ηθοποιών: Ζορμπά Γωγώ, Ζέρβα Βασίλειο, Μανοπούλου Μαίρη και τη μικρή Δανάη, κατέπληξαν τους παρευρισκόμενους με την απόδοσή τους σε κείμενα με αυθεντικές μαρτυρίες και επιστολές Ελλήνων μεταναστών, όπως τις κατέγραψε στο βιβλίο του "Έλληνες εργάτες στη Γερμανία" ο Γιάννης Μαντζουράνης. Τα κείμενα συνόδεψαν με εξαιρετική επιτυχία : ο συναυλιακός κλαρινίστας Γιώργος Κωτσίνης με την παρέα του, ο τραγουδιστής Σάββας Σιάτρας και τα πολυφωνικά: Σύνολο "Χαονία" και η κ. Τζίμα με τη μητέρα της από την Καστάνιανη Κόνιτσας.

Ρίγη συγκίνησης κατέλαβε τους παρευρισκόμενους όταν η κ. Μαρία Τσουκαλά με την παρέα της του πολυφωνικού Σύνολο "Χαονία" ακούστηκαν να τραγουδούν το τραγούδι της ξενιτιάς:

...Άργησε φούρε να καείς και συ ψωμί να γένεις, για να περάσει ο κερατζής, το γιο μου να μην πάρει...

Με συγκίνηση επίσης ακούσαμε να απαγγέλλουν ποιήματα τους, οι συμπατριώτες μας ποιητές: Τάσος Πορφύρης και Τάσος Κανάτσας.

Τη λαμπρή αυτή εκδήλωση, που κατενθουσίασε τους πάντες, τίμησαν με την παρουσία τους: ο στρατηγός Δ/τής της VIIIης Μεραρχίας κ. Κονδύλης

Μιχαήλ με τη σύζυγο του, ο Δήμαρχος Κόνιτσας με τη σύζυγο του και Δημοτικούς Συμβούλους, ο κ. Δ/της του 583 Τ.Π., οι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι: κ. Μαρίνα Ευαγγελίδη και Πότσης Οδυσσέας εκπροσωπών τον κ. Νομάρχη, ο καθηγητής Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Νιτσιάκος Βασίλειος, ο ιερέας του χωριού πατήρ Απόστολος Νάκος, όλοι σχεδόν οι κάτοικοι του χωριού, πολλοί επισκέπτες και 60 - 70 μέλη χορευτικού ομίλου από Αθήνα.

Αξίζει κάθε έπαινος και συχαρητήρια στον εμπνευστή αυτής της εκδήλωσης, Πρόεδρο του Πολιτιστικού Συλλόγου κ. Απόστολο Τσίπη, τον κ. Νιτσιάκο και τον Δήμαρχο Κόνιτσας που συμπαραστάθηκαν στον Πρόεδρο του Συλλόγου, στην κ. Μαρία Λάζου και τη θεατρική της ομάδα που με καταπληκτικό τρόπο απέδωσαν τα κείμενα του Γιάννη Μαντζουράνη, στα δύο πολυφωνικά και στον υπέροχο κλαρινίστα Γιώργο Κωτσίνη και την κομπανία του και τον τραγουδιστή Σάββα Σιάτρα.

Ευχαριστούμε τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και την Τ.Ε.Δ.Κ. Ιωαννίνων για την οικονομική βοήθεια προς το Σύλλογο. Μετά την εκδήλωση ο Σύλλογος παρέθεσε δείπνο στους προσκεκλημένους και παρέα με τα μέλη του χορευτικού και τους κατοίκους, συνεχίστηκε το γλέντι με το συγκρότημα του Κωτσίνη στην πλατεία Αγίου Ευσταθίου.

Εκδηλώσεις τιμής και μνήμης, για τους εκτελεσθέντες Μολυβδοσκεπαστινούς και το κάψιμο του χωριού από τα Γερμανικά Στρατεύματα Κατοχής στις 9 Ιουλίου 1943.

ΡΙΣΤΑΝΗΣ ΣΤ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Στις 10 Ιουλίου 2005, ημέρα Κυριακή, τελέστηκε στη Μολυβδοσκεπάστη, μνημόσυνο για τα αθώα θύματα της Χιπλερικής κτηνωδίας στις 9 Ιουλίου 1943 και αναπαράσταση του καψίματος του Χωριού!.

Το πρωί της Κυριακής στο Ναό των Αγίων Αποστόλων, τελέστηκε θεία λειτουργία από τον Αρχιμανδρίτη Χερουβίμ Σιουτόπουλο και τον ιερέα του Χωριού Νάκο Απόστολο και στη συνέχεια εψάλει Μνημόσυνο για την ανάπαυση των ψυχών των αθώων θυμάτων - κατοίκων, όπου η Συνοριοφύλακας - Δασκάλα κ. Ελένη Ριστάνη - Διαμαντή, με εμπνευσμένη ομιλία αναφέρθηκε στα θλιβερά εκείνα γεγονότα!.

Στο Ηρώο του Χωριού, στη συνέχεια, εψάλει τρισάγιο, έγινε προσκλητήριο Νεκρών από τους μικρούς μαθητές: Πέμη Κισάκου και Χρήστο Χρήστου και κατάθεση στεφάνων από τις Αρχές, τήρηση ενός λεπτού σιγής και εψάλει ο Εθνικός μας Ύμνος!.

Στη συνέχεια οι επίσημοι με τους κατοίκους και λοιπούς επισκέπτες, παρακολούθησαν από κατάλληλη διαμορφωθείσα θέση την αναπαράσταση του καψίματος του Χωριού!.

Η αναπαράσταση έγινε σύμφωνα με το ποίημα του Μολυβδοσκεπαστινού πλοιοποιού - ποιητή ΤΑΚΗ ΠΡΟΚΟΥ, την ανάλυση του οποίου έκανε ο συνταξιούχος εκπαιδευτικός ΡΙΣΤΑΝΗΣ Απόστολος και εκτελέστηκε με απόλυτη επιτυχία από στρατιώτες του 583 Τ. Π.

Τις εκδηλώσεις τιμής και μνήμης για τα θύματα του Χωριού, τίμησαν με την παρουσία τους: ο Υπ/ντής της Ασπ. Δ/σης Ιωαννίνων κ. Τσολάκος Ιωάννης, ο Υποδιοικητής του 583 Τ. Π. κ. Λάκκας Αθανάσιος, η Νομαρχιακή Σύμβουλος κ. Μαρίνα Ζυγούρη - Ευαγγελίδη εκπροσωπούσα τον κ. Νομάρχη, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Λάκκας Χρυσόστομος εκπροσωπών τον κ. Δήμαρχο Κόνιτσας, ο Πρόεδρος του Δ. Δ. Μελισσόπετρας κ. Αιμίλιος Διαμαντής, όλοι σχεδόν οι κάτοικοι του Χωριού και αρκετοί επισκέπτες!.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος παρέθεσε δεξίωση στο καφενείο του Χωριού.

Τα αθώα θύματα - κάτοικοι, είναι: Γόρας Εμμανουήλ, ετών 20. Μπέριττος Απόστολος, ετών 38. Τζιάττος Σπυρίδων, ετών 41. Νίνης Νικόλαος, ετών 41. Ροΐδης Νικόλαος, ετών 49. Τζιαβάρας Κων/νος, ετών 54.

ΡΙΣΤΑΝΗΣ ΣΤ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ 2 Ιουλίου 2005

"Μουσικό και ποιητικό αφιέρωμα στην ξενιτιά"

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Κ. ΤΣΙΠΗ

Αιδεσιμότητα, κύριε Διοικητή της 8ης Μεραρχίας, κύριε Δήμαρχε του Δήμου Κόνιτσας, κυρίες και κύριοι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι, κύριοι Δημοτικοί Σύμβουλοι του Δήμου Κόνιτσας, κύριε Διοικητή του 583 Τ.Π., κύριοι πρόεδροι των Τοπικών Συμβουλίων, Αγαπητοί χωριανοί, φίλοι προσκεκλημένοι.

Σας καλωσορίζουμε στην ακριτική και ιστορική Μολυβδοσκέπαστη και στην αποψινή εκδήλωσή μας και σας ευχόμεθα να περάσετε μια ευχάριστη βραδιά.

Σας είναι γνωστό ότι τούτος ο τόπος, ο μαρτυρικός και χιλιотραγουδισμένος, έχει μια ιστορία που χάνεται στο βάθος του χρόνου. Όλα εδώ, μνημεία και μνήμες, θρύλοι και παραδόσεις, ήθη και έθιμα, γραφές ιστορικών και επιγραφές μνημείων, μαρτυρούν ότι η Μο-

λυβδοσκέπαστη υπήρξε μια ανεπτυγμένη οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά επαρχία της Ηπείρου. Δήμος παλαιότερα με το όνομα Διπαλίτσα, ήταν έδρα της ιστορικής Αρχιεπισκοπής Πρωγωνιανής μέχρι τον 18^ο αιώνα και οι δώδεκα Χιλιάδες (12.000) κάτοικοί της είχαν καταστήσει την περιοχή Εμπορικό, Βιοτεχνικό, Διοικητικό και Εκκλησιαστικό κέντρο.

Δυστυχώς, ούτε και η Διπαλίτσα, με αυτή την στρατηγική γεωγραφικά θέση και ανάπτυξη, θα μπορούσε να ξεφύγει από τη δίνη των πολέμων και τη μανία βάρβαρων κατακτητών. Η καταστροφή της, το 1786 ήταν ολοσχερής και οι εναπομείναντες λιγοστοί κάτοικοι μαζί με τα κατεστραμμένα μνημεία, απλά μαρτυρούν τη δόξα του παρελθόντος. Στα δύσκολα χρόνια που ακολούθησαν,

οι κάτοικοι δεν έχουν να αντιμετωπίσουν μόνο τη βαρβαρότητα των κατακτητών, αλλά και τα προβλήματα της επιβίωσης ως άτομα, ως οικογένεια και ως κοινότητα. Έτσι, η φυγή από τον τόπο τους προβάλλει ως μόνη σωτήρια λύση και οι πιο πολλοί και κυρίως οι νέοι, δεν θα αργήσουν να πάρουν τον δρόμο για τόπους ξένους και μακρινούς. Με μοναδικά ε-

φόδια, τα ζώπυρα του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας και την ευχή της μάνας, φεύγουν με ένα όνειρο. Να μεγαλοουργήσουν και να γυρίσουν.

Κυρίες και κύριοι

Τούτος ο τόπος, η Μολυβδοσκεπάστη, ίσως είναι από τα λίγα χωριά που ο ξενιπέμός τον ερήμωσε τραγικά. Το 1786, λίγο πριν την ολοκληρωτική καταστροφή, σχεδόν το σύνολο των κατοίκων ξενιτεύεται στην μακρινή Βλαχία, στο Βουκουρέστι. Το 1910-1920 έχουμε νέο κύμα μετανάστευσης για Αίγυπτο και Αμερική. Στην δεκαετία του 1960 το 70% των κατοίκων ξενιτεύεται στη Γερμανία.

Για τους οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς λόγους που οδήγησαν τους ανθρώπους στην ξενιτιά έχουν γραφτεί και ειπωθεί κατά καιρούς πολλά. Δεν είναι όμως στις προσθέσεις μας να επαναλάβουμε στη σημερινή εκδήλωση θέσεις και θεωρίες γνωστές σε όλους μας. Με τη σημερινή εκδήλωση στόχος μας είναι να αναδείξουμε το πώς οι άνθρωποι εξέφρασαν τα προβλήματα που δημιούργησε η ξενιτιά, σ' αυτούς που φεύγανε και σε αυτούς που μένανε, στο επίπεδο των ανθρωπίνων σχέσεων και συναισθημάτων. Θέλουμε δηλαδή απόψε να γνωρίσουμε πως εκφράσθηκε μουσικά και ποιητικά από τους ανθρώπους ο πόνος και το δάκρυ του χωρισμού, τα βάσανα του ξενιτεμένου, η λαχτάρα για ένα γράμμα, η αγωνία για την ημέρα της επιστροφής, η θλίψη γι' αυτούς που δε γύρισαν

και η χαρά της αντάμωσης.

Για όλα αυτά, εξαιρετοι επιστήμονες και λογοτέχνες όπως ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κος Βασίλης Νησιάκος, οι ποιητές Τάσος Πορφυρή και Τάσος Κανάτσης, η καταξιωμένη σκηνοθέτης κα Μαρία Πορτολομαίου - Λάζου μαζί με τους νέους ταλαντούχους ηθοποιούς, η θαυμάσια παραδοσιακή ορχήστρα του Γιώργου Κωτσίνη μαζί με του καλλιφώνους του πολυφωνικού συνόλου "Χαονία" και τους εξαιρετους τραγουδιστές της παράδοσής μας κα Τσίμα και κ. Σ. Σιάτρα, θα μας μιλήσουν και θα τραγουδήσουν τον πνευματικό πλούτο των ανθρώπων που εκφράσανε ποιητικά και μουσικά τις χαρές και τις λύπες της ξενιτιάς.

Είμαι βέβαιος ότι απόψε μέσα από την ποίηση και το τραγούδι οι μνήμες θα ζωντανέψουν, τα μάτια θα δακρύνουν, οι νέοι θα γνωρίσουν και οι γεροντότεροι θα ξαναζήσουν, στιγμές χαράς αλλά και πόνου του χωρισμού και της ξενιτιάς.

Σας καλωσορίζω λοιπόν στην ιστορική Μολυβδοσκεπάστη και σας εύχομαι μια ευχάριστη βραδιά.

ΣΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ

20 Ιουλίου: Ημέρα που γιορτάζει το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία ή Άη-Λιάς όπως θέλει να τον λέει ο λαός.

- Κάθε χρόνο τη μέρα αυτή όλο το χωριό πρωϊ-πρωϊ βρίσκονταν εκεί για να παρακολουθήσει τη θεία Λειτουργία με Ιερέα τον αείμνηστο παπα Ευάγγελο Ξεινό. Γινόταν πάντα αρτοκλασία και στο τέλος της λειτουργίας, μοιράζανε λουκούμι και τσίπουρο. Πολλές χρονιές το γλυκό και το τσίπουρο το παίρνανε στο σπίτι του Κώστα Χατζή.

- Το γραφικό εκκλησάκι που υπήρχε μέχρι προπερσι δεν υπάρχει πια, το χάλασαν και στη θέση του ξεφύτρωσε ένα όμορφο και ευρύχωρο εκκλησάκι καθώς και με άνετο προαύλιο. Οικοδομήθηκε με τις δωρεές και προσφορές όλων σχεδόν των χωριανών.

- Πρόπερσι είχε τελειώσει 20 ημέρες πριν τη γιορτή του όπου έγινε αγιασμός και θυρανοίξια, με τον παπα-Αποστόλη Νάκο.

- Φέτος, 20 Ιουλίου 2005, πρωϊ-πρωϊ κτύπησε η καμπάνα της κεντρικής εκκλησίας (γιατί καμπάνα δεν

διαθέτει το εκκλησάκι αλλά μόνο σήμαντρο) και ξεκινήσαμε πεζοπορία να πάμε στο εκκλησάκι που είναι σε ένα λόφο πάνω από το χωριό σχεδόν 10 με 15 λεπτά με τα πόδια.

- Οι πρώτοι που έφθασαν ήταν ο παπα-Γιάννης οι ψαλτάδες καθώς και μερικοί χωριανοί.

Οι υπόλοιποι άρχισαν να έρχονται αφού η λειτουργία είχε προχωρήσει για τα καλά.

Ξέρω, είναι κάπως δύσκολο να ανέβει κάποιος στο εκκλησάκι, αλλά μια φορά το χρόνο δεν πρέπει να το σκέπτεται.

- Ανέβηκαν πάρα πολλοί χωριανοί καθώς και από το διπλανό χωριό τη Μεσαριά.

Ο καιρός ήταν πάρα πολύ καλός και αυτό επέτρεψε οι περισσότεροι να είναι έξω από το εκκλησάκι συζητώντας διάφορα εκτός από το να παρακολουθούν τη θεία λειτουργία. Στο εκκλησάκι τους κωρούσε όλους.

Αυτό δεν θέλω να το σχολιάσω περισσότερο.

Σ.Ξ.

ΓΑΝΝΑΔΙΟ

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας**

Το τελευταίο (ακριτικό) Μαστοροχώρι

Μπορεί το χωριό Πληκάτι (το τελευταίο χωριό από τα Μαστοροχώρια) να μην έχει τόσα κατορθώματα και Ιστορία όπως η Βούρμπιανη, το Ασημοχώρι, Χιονιάδες κ.ά. χωριά άλλα είναι ένα χαριτωμένο χωριό με ευχάριστους κατοίκους χτισμένο κάτω από το Γράμμο με όλες τις ομορφιές του.

Θυμάμαι τα χρόνια του 40 και 50 υπήρχε σχολείο με 92 μαθητές (σήμερα κλειστό). Το χωριό Πληκάτι είναι ένα Αρβανιτοχώρι (και όχι αλβανόφωνο όπως το λένε) είναι ένα ελληνικότατο χωριό με ζωή και παράδοση καθαρά ελληνική. Τα παλαιά χρόνια οι περισσότεροι κάτοικοι ο-

μιλούσαν την αρβανίτικη γλώσσα και την ελληνική. Μετά από το 1950 μέχρι σήμερα το θέμα αυτό έχει αλλάξει. Σήμερα την αρβανίτικη γλώσσα την ομιλούν περίπου 30% κυρίως ηλικιωμένοι, οι υπόλοιποι κάτοικοι καταλαβαίνουν και η νεολαία καθόλου. Το χωριό Πληκάτι βρίσκεται σε υψόμετρο 1240 m, 48 χλμ. από την Κόνιτσα και 18 χλμ. από την Πυρσόγιαννη, λίγο πριν την γραμμή των ελληνοαλβανικών συνόρων, κωμένο μέσα στη δασώδη πλαγιά που κατεβαίνει από την "Μαύρα".

Τα σπίτια είναι κτισμένα κάτω από πυκνό δάσος από έλατα. Προτού να φτάσουμε στο Πληκάτι συναντάμε

την τοποθεσία Σαρπούνι, το Κοιμητήριο, τον Αϊ Θανάση και στη συνέχεια φτάνουμε στην Πλατεία (Πλατεία Εθν. Τράπεζας).

Το χωριό Πληκάτι είναι έτσι τοποθετημένο που έχει μία θαυμάσια θέα απ' όλες τις πλευρές. Το περικυκλώνουν ΒΑ ο Γράμμος (2520 m) από ανατολίας ή Σκάλα (2450m). Η Σκάλα είναι τμήμα του Γράμμου μία εκ των κορυφών, ύψους 2450m δύσβατο και απόκρημνο μέρος, απέχει από το χωριό περίπου 3 ώρες. Η Γκρίκα μια μεγάλη χαράδρα από εδώ και η ονομασία του βουνού μεταξύ Ραζντόλι και Σκάλας. Το καρδάρι, το Λιούκ με το πυκνό δάσος από δυτικά ή Μαύρα, το Ραζντόλι και το Σκοτάδι. (Το Σκοτάδι είναι μια δασική περιοχή βόρεια του χωριού, αποτελείται από πυκνό δάσος πεύκων και ελάτων, λόγω της πυκνότητας και του μεγέθους των δένδρων επικρατεί σκοτάδι). Τα σπίτια του παλαιού χωριού, όπως όλα στην περιοχή ήταν κτισμένα από πέτρα και πλάκα και σήμερα ακόμα διατηρείται η παλαιά παράδοση. Με τα γεγονότα του εμφυλίου το χωριό στο σύνολον ήταν καταστρεμένο. Χτίστηκε από το 1950 και μετά. Σήμερα το χωριό χάρη στις προσπάθειες της Κοινοτικής Αρχής και μετά του Δήμου συντηρείται στην παράδοση της πέτρας. Τα παλαιά χρόνια οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνταν κυρίως

με την ξυλεία και την κτηνοτροφία, που όσο πάει εγκαταλείπεται. Στο χωριό υπάρχει η Εκκλησία Κοιμήσεως της Θεοτόκου με την θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Πληκατιώτισσας που γιορτάζεται στις 15/Αυγούστου με Πανηγύρια και διάφορες εκδηλώσεις. Στην Αθήνα υπάρχει Σύλλογος με την ονομασία ο Γράμμος.

Η οικονομία του χωριού ήταν κυρίως η κτηνοτροφία, η ξυλεία, αργότερα οι περιορισμένοι πόροι ανάγκασαν τον ανδρικό πληθυσμό να αναζητήσει την τύχη ακολουθώντας τα μπουλούκια των μαστόρων στο εσωτερικό της χώρας και στο εξωτερικό ως οι ξακουστοί πετράδες. Η ερήμωση του χωριού και η εξαφάνιση κάθε δραστηριότητας έφερε την συρύκνωση των πραγμάτων.

Από το Πληκάτι η χωμάτινη διαδρομή (χωματόδρομος) ανεβάζει αφήνοντας αριστερά το Γράμμο προς το βουνό Σταυρό και από εκεί στην Αετομηλίτσα (Δέντισικο).

Τα δύο αυτά χωριά στολίζουν το Γράμμο από τις ρίζες και την παράδοση του πολιτισμού μας.

Κλείνοντας το άρθρο αυτό το αφιερώνω σ' όλους τους πρώην Κοινοτάρχες του χωριού που έδωσαν τις βάσεις για την ανοικοδόμηση και διατήρηση της παράδοσης του χωριού Πληκάτι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Θ. ΖΙΩΓΑΣ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΣΤΡΑΤΟ

Της Βασιλικής Καραγιάννη υπαλλήλου του Κ.Ε.Π Διστράτου

• Επί τέλους τέλος. Μετά από χρόνιες προσπάθειες και αγώνες η εργολαβία για την διαπλάτυνση και ασφαλιτόστρωση του τμήματος της 36ης Επαρχιακής Οδού Άρματα-Δίστρατο εξελίσσεται πέρα από κάθε προσδοκία. Καλή και γρήγορη δουλειά με σύγχρονες προδιαγραφές.

• Σε μεγάλο τμήμα των δρόμων εντός οικισμού έγινε λιθόστρωση, αλλάζοντας την όψη μέσα στο χωριό. Λίγα κομμάτια έμειναν ακόμη και δεν θα υπάρχει πουθενά χωματόδρομος. Υπομονή.

• Εκδηλώσεις Καλοκαιριού:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

21 Ιουλίου: Εκδρομή στο Σμόλικα και στη Δρακόλιμνη. Αναχώρηση από Κεντρική Πλατεία ώρα 6.00 π.μ.

25 Ιουλίου: Θεατρική παράσταση με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ιωαννίνων με το έργο "ΣΙΔΕΡΑΔΕΣ".

Ώρα έναρξης 9.30 μ.μ.

12 Αυγούστου: Ποδοσφαιρικός αγώνας Αβδέλλα-Δίστρατο.

Ώρα έναρξης 5.30 μ.μ.

13 Αυγούστου: Αγώνας ποδηλάτου στην πλατεία Καραγάτσια.

Ώρα έναρξης 10.30 π.μ.

14 Αυγούστου: Παραδοσιακοί χοροί απ' όλη την Ελλάδα στην κεντρική πλατεία. Ώρα 9.30

15 Αυγούστου: Αυλή εκκλησίας : Χοροί του Διστράτου ώρα 10.30

Κεντρική πλατεία: Παραδοσιακοί χοροί & μοντέρνοι χοροί ώρα 9.30

16 Αυγούστου: Συμμετοχή χορευτικού Διστράτου στον "Τσιιάτσιο" Σαμαρίνας.

Η Κοινότητα ευχαριστεί όλους τους χορηγούς για την προσφορά τους, τα παιδιά για τη συμμετοχή τους και όλους όσους βοήθησαν για την επιτυχία των εκδηλώσεων.

• Πολύ όμορφη και εντυπωσιακή η Τουριστική Έκδοση της Κοινότητας. Ο μεγάλος οδηγός, το χρηστικό έντυπο, το cd και η ιστοσελίδα αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την τουριστική προβολή του Διστράτου.

• Μεγάλη η θλίψη όλων μας για την αρρώστια των μεγάλων Καραγατσιών στην πλατεία. Το αιώνιο σύμβολο του Διστράτου κινδυνεύει. Η εξέταση του φυλλώματος από δασολόγους και γεωπόνους δεν έφερε αποτέλεσμα.

Ελπίζουμε ότι η φύση δεν θα μας τιμωρήσει.

• Μέτρα πρέπει να πάρει το Δασαρχείο, η Κοινότητα, η Πυροσβεστική και κάθε αρμόδιος για την προστασία του εναπομείναντος δάσους του Διστράτου, από τις πυρκα-

γιές. Στη Φρίγγα, στην Όπικα και στο Λιβάδι να κατασκευαστούν δεξαμενές για νερό. Το 2000 δεν πρέπει να επαναληφθεί.

- Τον Οκτώβρη αναμένεται να αρχίσουν οι εργασίες αναδάσωσης των καμμένων περιοχών της Κοινότητας. Έργο ενταγμένο στο Π.Ε.Π Ηπείρου που θα βοηθήσει στην αναμόρφωση των καμμένων δασών.

- Πιστώσεις 350.000 € εγκρίθηκαν για την Κοινότητά μας από το Ε-ΑΠΕΚ. Έτσι θα ολοκληρωθούν τα έργα υποδομής (αποχέτευση-λιθόστρωτα).

- Οι Διοικητές νέοι έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση μαζικής συμμετοχής στις εκδηλώσεις και δραστηριότητες που θα γίνουν από την κοινότητα το 2006.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος στις 15 Αυγούστου είχαμε τη γιορτή, στη μνήμη της Παναγίας Θεοτόκου. Πρωϊ-πρωϊ χτύπησε η καμπάνα της εκκλησίας και αμέσως άρχισαν να προσέρχονται οι πιστοί. Η προσέλευση ήταν μεγάλη, αφού η εκκλησία δεν τους χώραγε πια, γι' αυτό άλλοι τόσοι ήταν και έξω από τη Εκκλησία.

- Μετά το τέλος της θείας Λειτουργίας, όλοι οι χωριανοί πήγαν επισκέψεις στους εορτάζοντας Παναγιώτηδες και το μεσημέρι η κάθε οικογένεια έπιασε ένα τραπέζι στην πλατεία και ό,τι είχε μαγειρεύσει ο καθένας κάθησαν και φάγανε. Αυτό

το έχουμε καθιερώσει εδώ και πολλά χρόνια γιατί το χωριό μας πανηγύριζε στις 8 Νοεμβρίου, γι' αυτό μεταφέραμε το πανηγύρι στις 15 Αυγούστου στη μνήμη της Παναγίας. Μετά το τέλος του φαγητού οι οργανοπαίχτες παίζανε νομπέτια σε όλα τα τραπέζια. Χόρευε ο παπάς του χωριού και ο δήμαρχος, καθώς και μερικοί άλλοι.

- Το βράδυ συνεχίσθηκε ο χορός μέχρι πρωϊας, γιατί το κέφι ήταν αρκετό. Πανηγυριώτες ήταν πάρα πολλοί, περισσότεροι από κάθε χρόνο.

Σπ. Ξ.
ΓΑΝΝΑΔΙΟ

Ο ΣΕΒΑΣΜΙΟΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ κ.κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΤΙΚΗ ΟΞΥΑ

Σπς 4 Αυγούστου 2005 ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Δριυνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτισης κ.κ Ανδρέας, ανταποκρινόμενος άμεσα στην πρόσκληση των κατοίκων της Οξυάς Κονίτισης, επισκέφθηκε την Οξυά όπου τέλεσε την ιερά ακολουθία της Παρακλήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου, στον ιστορικό Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου.

Τον Σεβασμιότατο συνόδευαν ο Πρωτοσύγγελλος της Μητρόπολης Αρχιμανδρίτης Ιωήλ Κωστανταρος, ο Αρχιερατικός επίτροπος και εφημέριος της Ενορίας Λαγκάδας

Ο Πρωτοπρεσβύτερος Νικόλαος Μέμος, ο εφημέριος της Ενορίας Διστράτου. Πρωτοπρεσβύτερος Φώτιος Τσάμης και ο εφημέριος της Βουρμπιάνης Πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Μαργαρίτης, και ο εφημέριος Κουκλιών Γεώργιος Τόλης.

Όλοι ανεξαιρέτως οι παρευρισκόμενοι κάτοικοι της Οξυάς, ο Αντιδήμαρχος του Δήμου μας κύριος Απόστολος Σιώτος αλλά και κάτοικοι από την γειτονική Βούρμπιανη, προϋπάντησαν τον Σεβασμιότατο και την συνοδεία του στην είσοδο του χωριού και τον συνόδευσαν μέχρι την είσοδο του Ιερού Ναού του

Αγίου Νικολάου.

Έκπληκτος εκεί ο Σεβασμιότατος αντίκρισε τις εκτεταμένες και επικίνδυνες ζημιές που έχει υποστεί ο Ναός από τους σεισμούς, από την βαθμιαία ολίσθηση του εδάφους και από την πάροδο των ετών και δήλωσε ότι παρά τις επανειλημμένες ενημερώσεις που είχε από τον εφημέριο του Ναού π. Δημήτριο Μαργαρίτη δεν ήταν δυνατόν να φανταστεί την έκταση των ζημιών. Κατηγορηματικά δε ανέφερε ότι δεν μπορεί να καθυστερήσει και άλλο η επισκευή του Ναού και η αποκατάσταση των ζημιών.

Μετά το τέλος της κατανυκτικής ακολουθίας της Ιεράς Παρακλήσεως την οποία οι πιστοί κάτοικοι παρακολούθησαν με την πρέπουσα κατανύξη, ο Σεβασμιότατος απευθύνθηκε με λόγια απλά στους κατοίκους και αναφέρθηκε στο πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου όπως αυτό πρωτυπώνεται σε ιερά Βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης.

Εξέφρασε την χαρά του που ξαναβρέθηκε στην Οξυά, την οποία ως Αρχιμανδρίτης της Μητροπόλεως είχε επανειλημμένα επισκεφθεί, ευχαρίστησε τους κατοίκους για την υποδοχή που του έγινε αλλά και για την

συμμετοχή τους στην Ιερά Παράκληση και τους διαβεβαίωσε ότι θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν, ώστε να επιταχυνθούν οι διαδικασίες της επισκευής του Ναού.

Τον Σεβασμιότατο ευχαρίστησε στη συνέχεια εκ μέρους των κατοίκων ο Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου Μαστοροχωρίων και επί πολλά χρόνια πρόεδρος του Συνδέσμου Αδελφότητας Οξυάς "Ο Άγιος Νικόλαος" κύριος Κωνσταντίνος Αθανασόπουλος, ο οποίος και εξέφρασε την πικρία των κατοίκων για την καθυστέρηση της αποκατάστασης των ζημιών του αγαπημένου μας Ιερού Ναού αλλά και την παράκληση προς τον Σεβασμιότατο να παρέμβει με κάθε τρόπο και να ενισχύσει τις προσπάθειες που καταβάλλονται εκ μέρους του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου μας για την άμεση εξεύρεση των αναγκαίων πόρων και την έναρξη των εργασιών επισκευής των ζημιών του Ναού.

Στο καφενείο του χωριού μας προσφέρθηκαν στον Σεβασμιότατο και τη συνοδεία του αναψυκτικά και παραδοσιακές τηγανίτες και εκεί, για αρκετή ώρα, οι κάτοικοι του χωριού συνομίλησαν με τον Σεβασμιότατο για διάφορα πνευματικά αλλά και γενικού ενδιαφέροντος θέματα.

Με μια ανθοδέσμη από λουλού-

δια του χωριού μας, την ευχαρίστηση ζωγραφισμένη στα πρόσωπά τους και την ελπίδα ότι κάτι ανάλογο θα επαναληφθεί, οι κάτοικοι ξεπροβοδισαν τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη μας και την συνοδεία του μέχρι την είσοδο του χωριού.

Με την ευκαιρία αυτή όλοι οι κάτοικοι απευθύνουμε έκκληση προς κάθε αρμόδιο και ιδιαίτερα προς τον συμπατριώτη μας Υφυπουργό Οικονομικών κύριο Φώλια να ενεργήσουν τάχιστα ώστε να αποφευχθεί η οριστική καταστροφή του ιστορικού Ναού μας του Αγίου Νικολάου Οξυάς Κονίτσης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ
Πρόεδρος του Συνδέσμου
Αδελφότητας Οξυάς
"Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ"

ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Με το ποσό των 10000 δολαρίων ενίσχυσε την προσπάθεια των κατοίκων της Οξυάς Κονίτσης για την αποκατάσταση των ζημιών που παρουσιάζει ο ιστορικός Ιερός Ναός του Αγίου Νικολάου Οξυάς, το άξιο τέκνο της Χρίστος Πρίτσης, ο οποίος διαμένει και εργάζεται στην Αμερική.

Η προσφορά αυτή έγινε εις μνήμη του αιμνήστου πατρός του Γεωργίου Πρίτση, κατά την επίσκεψη

που πραγματοποίησε στην γενέτειρά του Οξυά τον Ιούλιο του 2005.

Όλοι οι κάτοικοι της Οξυάς, δια του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου τους "Ο Άγιος Νικόλαος", εκφράζουν τις θερμότερες ευχαριστίες τους προς τον εκλεκτό συμπατριώτη τους Χρίστο Πρίτση και την Οικογένεια του για την γενναιόδωρή του προσφορά και του εύχονται από τα βάθη της ψυχής τους κάθε οικογενειακή και επαγγελματική προκο-

πή.

Παράλληλα εκφράζουν την ευχή να υπάρξουν ανάλογες ενέργειες και από άλλους συμπατριώτες μια και οι ανάγκες της αγαπημένης και ιστορικής Εκκλησίας του Αγίου Νικολάου της Οξυάς είναι εξαιρετικά μεγάλες και η άμεση αποκατάσταση των ζημιών είναι επιβεβλημένη.

Για το Δ.Σ του Συνδέσμου Αδελφότητας Οξυάς "Ο Άγιος Νικόλαος"

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Γράμμα από την Ουγγαρία

Στις 20 Ιουλίου βρέθηκα στο χωριό μου Οξυά από το οποίο λείπω 56 χρόνια..

Αν και μεγάλωσα ορφανή, μέσα στη φτώχεια και την ανέχεια, δεν ξεχνώ ποτέ την πατρική γη και δε συμφωνώ μ' αυτούς που λένε "όπου γης και πατρίς". Πατρίδα είναι μόνο μία!

Φτάνοντας στο χωριό μου με καλοδέχτηκαν όλοι, συγγενείς και χωριανοί και τους ευχαριστώ από την καρδιά μου.

Εκείνες τις μέρες έγινε και το πανηγύρι. Πάντοτε το κάναμε στις 20 Ιουλίου. Ανεβήκαμε στον Αϊ Λιά, όπως συνηθίζουμε, και φέρανε όργανα από τη Βούρμπιανη τους Χαλκιάδες.

Συγκινήθηκα ακούγοντας το κλαρίνο μετά από τόσα χρόνια κι ανέ-

βηκα στο εκκλησάκι όπου άναψα ένα κερί.

Το μυαλό μου γύρισε 56 χρόνια πίσω βλέποντας ξεριζωμένα δέντρα από τον καιρό του εμφυλίου πολέμου, όταν όργωσαν τον τόπο οι βόμβες των αεροπλάνων.

Εκεί σκοτώθηκε και ο κουνιάδος μου Ηλίας, 25 χρονών παλικάρι...

Ευχαριστώ όλους τους χωριανούς μου για τη συμπαράστασή τους και ιδιαίτερω τον Κώστα και την Ελένη Αθανασοπούλου που μου έκαναν παρέα, το Βασίλη Ζούκη που με πήγε με το αυτοκίνητό του στη Μακεδονία και εύχομαι να είναι όλοι τους καλά και να φροντίζουν το χωριό μας που είναι πολύ όμορφο, με την ωραία θέα και τα κρύα νερά του.

ΜΑΡΘΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Ανοικτή Επιστολή

Αγαππητέ Πρόεδρε, Αγαπητοί Σύμβουλοι, Αγαπητοί Πατριώτες Δισπράτου Μέσω του περιοδικού μας "Κόνιτσα" θα θελα να βάλω το ζήτημα που χρόνια τώρα με απασχολεί και παρακαλώ όλους να το συζητήσετε. Εμένα προσωπικά με ενδιαφέρει ένα μουσείο που αυτό θα έχει και μεγάλο ενδιαφέρον για τον τουρισμό στο χωριό μας. Το λέω αυτό από δική μου άποψη και πείρα γιατί έκανα ταξίδια και βλέω σε πολλά μικρά χωριά να δείχνουν στους τουρίστες δικά τους πρωτόγονα και ενδιαφέροντα πράγματα. Ο κόσμος βλέπει και ενθουσιάζεται. Εμείς μπορούμε να κάνουμε και να δείξουμε στους τουρίστες περαστικούς πολλά και ενδιαφέροντα πράγματα ακόμα και φωτογραφικό υλικό. Πιστεύω πως ακόμα δεν θα είναι αργά. Το μέρος υπάρχει και κατά τη γνώμη μου είναι σε άριστη θέση. Έχω μιλήσει και πριν χρόνια γι' αυτό το πρόβλημα μέσα στο γραφείο και έξω σε χωριανούς για δική τους γνώμη. Έχουμε πολλά μορφωμένα παιδιά, αν το ζητήσουμε εμείς οι μεγάλοι θα βοηθήσουν, είμαι σίγουρη. Κάποτε είχε αρχίσει μια κοπέλα του Στύλου και όπως άκουσα μορφωμένη επαγγελματικά, μίλησα τότε μαζί της και περνώντας από το σπίτι του Γώγου έδειξα πολλά που θα τα διαθέσουμε γιαυτό το σκοπό και είμαι σε θέση να βοηθήσω. Θα έρθω

στο χωριό για όσο καιρό χρειαστεί. Θα μάσω πράγματα, θα κάνω και σολή αν χρειαστεί.

Πρέπει όμως να είναι κάποιος ή κάποια κοπέλα μορφωμένη για να γράψει για το κάθε κομμάτι τι είναι και που το χρησιμοποιούσαν. Για τα παιδιά μας, εγγόνια μας σίγουρα θα έχει ενδιαφέρον. Να βάλουμε στόχους πάντα για κάτι που μέχρι σήμερα δεν υπάρχει.

Αυτά ανήκουν στον πολιτισμό μας. Παρακαλώ να το μελετήσετε πριν να είναι αργά.

Έχουμε γραφικό χωριό και πολύ μεγάλο σε κατοίκους. Οι νέοι μας τώρα ζουν μια άνετη ζωή και χαιρόμαστε γι' αυτό. Χτίζουν καινούρια και μοντέρνα σπίτια. Οι μπουλτόζες πετούν όλα τα αντικείμενα. Τα καινούρια είναι ωραία και να τα χαρούν τα παιδιά μας. Ας δοκιμάσουμε κάπου σε μια γωνιά να κρατάμε και τα πολλά που δουλεύαν οι προγόνι μας, οι παππούδες, οι γονείς μας. Δεν θα χάσουμε.

Κάθε αρχή έχει και δυσκολίες, αν όμως υπάρχει θέληση όλα γίνονται και χαιρόμαστε .

Αν διαβάσετε αυτά που γράφω να γίνει συζήτηση αναμεταξύ σας.

Με αγάπη για το όμορφο χωριό μας.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΓΩΓΟΥ-ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

ΣΧΟΛΙΑ

ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙ

Βορειοανατολικά της Μόσχας βρίσκεται το αποκαλούμενο Golden Ring {Χρυσό Δακτυλίδι}, ονομασία η οποία οφείλεται στην περιμετρική διάταξη των παγκοσμίως γνωστών μοναστηριών του Ζαγκόρσκ, Βλαδιμήρ, Νόβγκοροντ, και άλλων λιγότερων γνωστών πόλεων με τους επιχρυσωμένους τρούλους των εκκλησιών.

Μπορεί στην μακρινή μας και αχανή Ρωσία να βρίσκεται το θαυμάσιο αυτό χρυσό δακτυλίδι, αλλά και εμείς στην περιοχή μας έχουμε το δικό μας όχι χρυσό αλλά Πράσινο Δακτυλίδι (Green Ring). Ποιο είναι αυτό και γιατί ο χαρακτηρισμός ως πρασίνου. Κατά την άποψη μου η περίμετρος γύρω από την Τύμφη όπως αυτή προσδιορίζεται από το επαρχιακό οδικό δίκτυο Μεταμόρφωση(Καρυές)- Τσεπέλεβο-Βρυσοχώρι- Παλαιοσέλλι- Κόνιτσα και την εθνική οδό Κόνιτσα -Μεταμόρφωση συγκροτεί ένα πράσινο δακτυλίδι από θαυμάσια χωριά, υπέροχα βαθύσκιωτα δάση και τα δύο στολίδια της περιοχής μας που είναι τα ποτάμια Αώος και Βοϊδομάτης.

Ο πάντα διορατικός Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Αλέξανδρος Κακριμάνης προείδε την ιδιάζουσα σημασία του οδικού αυτού δακτυλίου και ενέταξε στο πρόγραμμα της Βόρειας Πίνδου το μόνο μη ασφαλισμένο τμήμα του, Βρυσοχώρι- Παλαιοσέλλι και μά-

λιστα με τον αξιόλογο προϋπολογισμό των τεσσάρων εκατομμυρίων διακοσίων χιλιάδων ευρώ Τα οφέλη είναι πολλαπλά κυρίως για τα χωριά της Κοιλάδας του Αώου αλλά και για την ίδια την πόλη της Κόνιτσας.

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το Ζαγόρι δέχεται ένα μεγάλο αριθμό επισκεπτών, πολλοί από τους επισκέπτες αυτούς αντί να επιστρέφουν από την ίδια διαδρομή στα Ιωάννινα θα προτιμούν να συνεχίζουν και να κάνουν την διαδρομή από το Κεντρικό Ζαγόρι προς το Βρυσοχώρι -Παλαιοσέλλι - Κόνιτσα με τελική κατάληξη τα Ιωάννινα. Από το εγχείρημα τους θα αποζημιωθούν με έντονες συγκινήσεις και εμπειρίες, που προκαλούν τα υπέροχα και ατελείωτα δάση, η κοιλάδα του Αώου μεταξύ Βρυσοχωρίου-Παλαιοσελλίου, η θέα προς την αλπική και μεγαλοπρεπή Τύμφη και τον γέρο Σμόλικα, η πόλη της Κόνιτσας με τον κάμπο της και την χαράδρα του Αώου, ο εξαίσιος ποταμός Βοϊδοματης, καθώς και το ιστορικό Καλπάκι.

Ο Νομάρχης Ιωαννίνων έδωσε την δική του μάχη και κέρδισε σε δύσκολους καιρούς τα απαιτούμενα κονδύλια για την βελτίωση του συγκεκριμένου οδικού δικτύου.

Στους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού (Δήμους) εναπόκειται να εκμεταλλευτούν τις περινηπτικές δυνατότητες και τις προοπτικές του οδικού αυτού δακτυλίου, προοπτικές που λειτουργούν κατά τρόπο αμφίδρομο τόσο για τον

Δήμο Κόνιτσας όσο και για του Δήμους Κεντρικού Ζαγορίου και Τύμφης. Δοθείσης ευκαιρίας επισημαίνουμε ότι δεν υπάρχει επισκέπτης που να μην εντυπωσιάζεται παρατηρώντας την Τύμφη από το Παλαιοσέλλι αλλά και από άλλα σημεία της οδικής διαδρομής προς Κόνιτσα. Πιστεύω πως η παρατήρηση αυτού του εξαίσιου βουνού με την δαντελωτή κορυφογραμμή τις τρομερές ορθοπλαγιές και τις άπειρες μικρές και μεγάλες πτυχώσεις, με ισχυρά τηλεσκόπια, θα αποτελούσε μια πρωτόγνωρη εμπειρία. Το κόστος δημιουργίας ενός ή δύο παρατηρητηρίων σίγουρα δεν είναι κάτι το απαγορευτικό και ίσως είναι στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Δήμου Κόνιτσας αλλά και των Πολιτιστικών Συλλόγων των χωριών Παλαιοσελλίου και Ελευθέρου.

Η δημοπράτηση του επαρχιακού δρόμου Παλαιοσέλλι-Βρυσοχώρι έγινε στις 29.8.2005, μειοδότης αναδείχθηκε η εταιρεία ΔΙΑΚΤΩΡ Α.Ε. με ποσοστό έκπτωσης 42,76. Η παράδοση του έργου θα γίνει σε 720 ημερολογιακές ημέρες.

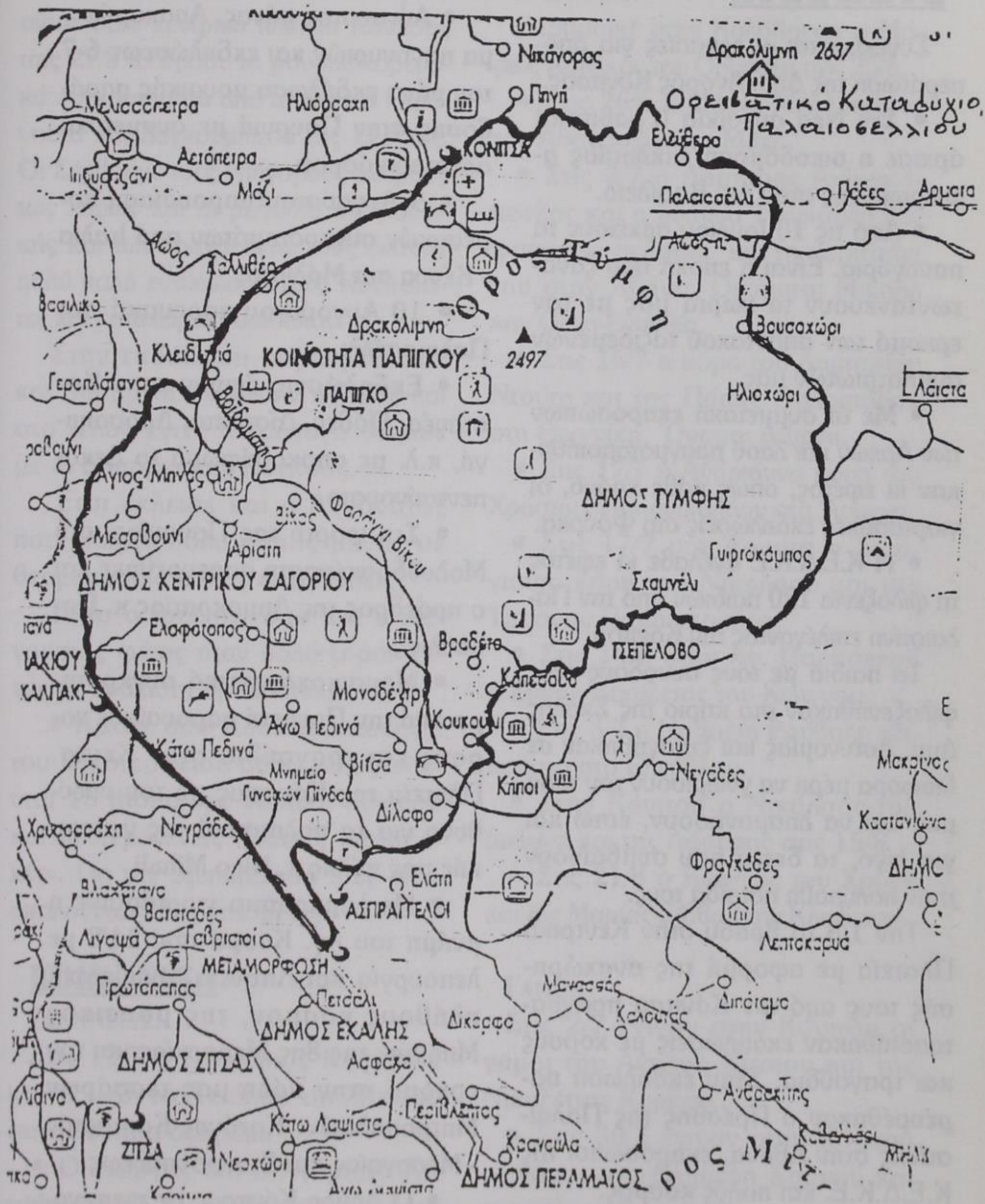
Η.Α.

Έλλειμμα ευαισθησίας

Η τηλεοπτική εκπομπή του κ. Μαντά για τα πέτρινα γεφύρια της Ηπείρου, μου έδωσε την αφορμή να διατυπώσω κάποιες σκέψεις αναφορικά με το δικό μας το γεφύρι, μοναδικό μνημείο και σήμα κατατεθέν της πόλης μας. Πιστεύω και δεν θα διαφωνήσε-

τε μαζί μου πως το μνημείο αυτό της νεώτερης πολιτιστικής μας κληρονομιάς φέρει στο σώμα του πολλαπλά τραύματα. Ενδεικτικά αναφέρουμε το τσιμεντοστρωμένο δάπεδο εκεί που θα έπρεπε να είναι καλύτεριμι, τα γκρεμισμένα στηθαία, το πλέγμα σιδήρων το οποίο έχει αποκαλυφθεί στην οροφή του τόξου και το οποίο ενδεχομένως έχει ενσωματωθεί σε νεότερες επισκευαστικές εργασίες, το ανησυχητικό φαινόμενο των σταλακτιτών που σημαίνει εισχώρηση νερού, και πολλά άλλα. Καλύτερα να μη επιχειρήσουμε να περιγράψουμε την κατάσταση του περιβάλλοντα χώρου, γιατί και εδώ η κατάσταση είναι απερίγραπτη έως απελπιστική. Εκεί που θα έπρεπε να υπάρχει χλοοτάπητας και λουλούδια υπάρχει ένα συνονθύλευμα από θάμνους κάτι το οποίο δεν έχει καμιά σχέση με την ευταξία που επικρατεί στο γεφύρι της Άρτας. Κατά καιρούς στο γεφύρι έχουν γίνει κάποιες επεμβάσεις όπως στα στηθαία για τα οποία οι παλαιότεροι έχουν κάποιες αντιρρήσεις και την άποψη ότι ήταν κατασκευασμένα με όρθιες μονές πέτρες, πλην όμως ποτέ οι επεμβάσεις δεν ήταν ουσιαστικές, αλλά πάντα αποσπασματικές. Πιστεύουμε πως είναι καιρός το γεφύρι μας να τύχει της δέουσας προσοχής, προγράμματα και χρήματα υπάρχουν, ας δαπανηθούν και κάποιες ευαισθησίες για την προγονική μας κληρονομιά.

Η.Α.

ΕΙΛΗΣΕΙΣ

Συνεχίζονται οι εργασίες για αποπεράτωση της Δημ. Αγοράς Κόνιτσας.

- Στη Νέα συνοικία (Γραβίτσια) άρχισε η οικοδόμηση εκκλησίας αφιερωμένης στον Αγ. Βασίλειο.

- Από τις 10 Ιουλίου αρχίζουν τα πανηγύρια. Είναι η εποχή που ξαναζωντανεύουν τα χωριά μας με τον ερχομό των απανταχού ταξιδεμένων συμπατριωτών μας.

- Με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Αρχών και λαού πραγματοποιήθηκαν κι εφέτος, όπως κάθε χρόνο, οι γιορταστικές εκδηλώσεις στη Φούρκα.

- Η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε ανέλαβε κι εφέτος τη φιλοξενία 120 παιδιών από την Παλαιστίνη επιλέγοντας την Κόνιτσα.

Τα παιδιά με τους συνοδούς τους φιλοξενήθηκαν στο κτίριο της Σχολής Δημ. Αστυνομίας και ξεναγήθηκαν σε διάφορα μέρη να γνωρίσουν τον τόπο μας και να λησμονήσουν, έστω και για λίγο, τα δεινά που συμβαίνουν στην πολύπαθη πατρίδα τους.

Την 1/8 το βράδυ στην Κεντρική Πλατεία με αφορμή της αναχώρησής τους από την Κόνιτσα πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις με χορούς και τραγούδια. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν ο Πρέσβης της Παλαιστίνης στην Αθήνα, εκπρόσωποι της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και πολύς κόσμος.

Το "τριήμερο της κτηνοτροφίας" επανελήφθηκε κι εφέτος στην Αετομηλί-

τσα με χορούς και ψητά (29-30-31/7).

- Αύγουστος μήνας. Αποκορύφωμα πανηγυριών και εκδηλώσεων 6-7 του μήνα εκδήλωση μουσικής παράδοσης στην Πουρνιά με συμμετοχή αρκετού κόσμου.

- 9 Αυγούστου παρουσίαση χορευτικών συγκροτημάτων από Ιταλία - Κένυα στη Μόλιστα.

- 10 Αυγούστου χορευτικά στο Παλαιοσέλλι.

- Εκδηλώσεις έγιναν στην Καστανέα, Πάδες, Δίστρατο, Δροσοπηγή, κ.λ. με αποκορύφωμα το Δεκαπενταύγουστο.

- Στη γιορτή της Παναγίας, στη Μολυβδοσκεπάστη παρευρέθηκε και ο πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Παπούλιας.

- Μουσικοχορευτικό συγκρότημα από την Πρεμετή παρουσίασε χορούς και τραγούδια στην Κεντρ. Πλατεία της Κόνιτσας με τον υπεύθυνο για τα πολιτιστικά της γειτονικής μας πόλης κ. Nico Mihali.

- Με λαμπρότητα γιορτάστηκε η μνήμη του Αγ. Κοσμά στις 24/8 με λειτουργία και Λιτανεία, συμμετοχή πλήθους κόσμου, της μουσικής Μπάντας της 8ης Μεραρχίας και τον ερχομό στην πόλη μας τεσσάρων Μητροπολιτών: Κοζάνης-Καστοριάς - Μεσογαίας και Σταυρουπόλεως.

- Ο Δήμος Κόνιτσας σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Ελληνοσερβικής

Φιλίας του Νομού Ιωαννίνων παρουσίασε στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας στις 27/8 το βράδυ τα μουσικοχορευτικά συγκροτήματα από το Βέλικο Γκράντισα και Ζαγκούμπσα της Σερβίας. Οι Σέρβοι με τους γρήγορους ρυθμούς των χορών και τη μελωδία της μουσικής και των τραγουδιών τους έκαναν πολύ καλή εντύπωση στους Κονιτσιώτες και καταχειροκροτήθηκαν.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν και Δήμαρχοι Σέρβικων πόλεων και στο τέλος έγινε ανταλλαγή δώρων με το Δήμαρχο της Κόνιτσας.

Έτσι έκλεισε και ο Αύγουστος που υπήρξε πολύ ζεστός μήνας σε θερμοκρασία και σε εκδηλώσεις.

Τόσο ο Ιούλιος, όσο και ο Αύγουστος φέτος ήταν πολύ ξηροί μήνες με ελάχιστη βροχόπτωση.

• Άρχισε στην Κόνιτσα λειτουργία του Οικοτροφείου όπου φιλοξενούνται 15 άτομα «με νοσηρική στέρση και δευτερογενείς ψυχικές διαταραχές». Για την εξυπηρέτησή τους απασχολούνται 25 εργαζόμενοι.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

Στις 12/7 ο Γρηγόριος Καφετζής και η Ιωάννα Τζιάλλα απόκτησαν στην Κόνιτσα αγοράκι.

• Ο Γιώργος και η Αγορίτσα Κιτσάτη στις 5/8 απόκτησαν κοριτσάκι στην Κόνιτσα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

Βαπτίστηκε στην Καλόβρυση ο Μάριος Κολόκας του Οδυσσέα στις 25/6.

• Στις 26/6 η Μαρία Μπελθικιώτη του Αθανασίου στο Μάζι.

• Στις 3/7 ο Δημήτρης Ανδρικόπουλος και η Ιωάννα Τσιγκούλη βάπτισαν το αγοράκι και το κοριτσάκι του στην Αθήνα. Ονόματα: Μιχαήλ και Όλγα-Ευανθία.

• Στις 16/7 η κόρη του Δημητρίου Ντούτη και της Πόπης Οπλοπιάδου στη Θεσ/νίκη. Όνομα: Δάφνη.

• Στις 17/7 η Ανδριάννα κόρη του Χρήστου Παπανικολάου στα Άρματα.

• Στις 17/7 στα Άρματα η Στεργιανή, κόρη του Νικολάου και της Τατιάνας Παπανικολάου.

• Στις 14/6 στην Αγ. Παρασκευή ο Ζήκας Βασιλείος του Κων/νου.

• Στις 3/7 η Ναθαλία Ρούβαλη του Ιωάννη στο Ελεύθερο.

• Στην Κόνιτσα ο Νικόλαος του Ιωάννη και της Λάουρας στις 15/8.

• Στις 21/8 ο Κων/νος του Χρόνη και της Μαρίας Σίββα στην Κλειδωνιά.

ΓΑΜΟΙ:

Στις 2/7 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Αντώνη Κίτσιου και της Νικολέπας Κυρίτη.

• Στις 30/7 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Δημήτρη Σπανού και της Όλγας Παπαδούλη.

• Στις 10/7/05 έγιναν στο Πάπι-

γχο οι γάμοι του Χαρητάκη Παπαϊωάννου και της Βασιλικής Κατή.

Γαμπρός και νύφη ήταν ντυμένοι με παλιές ζαγορίσιες ενδυμασίες. Η στέψη έγινε στην εκκλησία του χωριού και το τραπέζι του γάμου στο χώρο του Μοναστηριού της Σπηλιώτισσας δίπλα στο Βοϊδομάτη, όπου ακολούθησε γλέντι με συγκρότημα δημ. μουσικής.

- Στις 9/7 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Ανδρέα Ντεντόπουλου και της Ελένης Μωυσίδη.

- Στις 15/8 στο γραφικό εκκλησάκι του Αγ. Νικάνορα έγιναν οι γάμοι του Παναγιώτη Χωρινού και της Μάγδας Μαργαρίτη Ζούκη. Μετά τη στέψη ακολούθησε γλέντι στο κέντρο "Πανόραμα".

- Στις 20/8 έγιναν στα Γιάννινα οι γάμοι του Αθανασίου Τζήνα και της Ιωάννας Μαντή.

- Στις 20/8 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Νικολάου Γαϊτανίδη και της Μαρίας Μωυσίδου.

- Στα Καβάσιλα έγιναν οι γάμοι του Ανδρέα Δασκάλου και της Μαρίας Τάτση στις 20/8.

- Στις 28/8 έγιναν στα Καβάσιλα οι γάμοι του Νίκου Λασπονίκου και της Άννας Αποστόλη.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Απεβίωσε στη Μελισσόπετρα η Όλγα Ευαγγέλου ετών 82, στις 28/6.

- Την 1/7 στα Καβάσιλα, ο Νικό-

λαος Γκούντας ετών 90.

- Στις 3/7 η Καλλιρρόη Τζαχάνη ετών 94 στον Πύργο Κόνιτσας.

- Στις 4/7 η Ακρίβω Σπύρου ετών 81, στο Μάζι.

- Στις 7/7 ο Γεώργιος Ζαχαράκης ετών 78 στην Κόνιτσα.

- Στις 8/7 ο Ευάγγελος Κιπσάτης ετών 90 στην Κόνιτσα.

- Στις 13/7 η Θάλεια Κάββουρα ετών 79 στο Αηδονοχώρι.

- Στις 16/7 ο Χρήστος Σιράτος ετών 82, στο Μάζι.

- Στις 16/7 η Αρετή Κοταδήμου ετών 87 στην Αγ. Παρασκευή Κόνιτσας.

- Στις 20/7 η Αμαλία Διαμάντη 67 ετών στην Κόνιτσα.

- Στις 28/7 ο Αθανάσιος Μάτσικας ετών 81 στην Κόνιτσα.

- Στις 8/8 ο Απόστολος Κοταδήμος 85 ετών στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 8/8 ο Ιωάννης Πάντος 82 ετών στην Ηλιόραχη.

- Στις 12/8 η Δέσπω Νάκου 87 ετών στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 18/8 η Κωνσταντινιά Ζήκα ετών 82 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 19/8 η Αφροδίτη Κοσκινά ετών 72 στον Πύργο.

- Στις 22/8 η Σοφία Νάκου ετών 86 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 29/8 πέθανε στα Δολιανά ο καταγόμενος από τους Πάδες Κόνιτσας Ελευθέριος Καρανάσιος ετών 92.

ΚΩΣΤΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑΣ ΧΙΟΝΑΙΟΣ

Πολυαγαπημένηε
μας Πατέρα, ανήμερα της ονομαστικής γιορτής του λατρευτού σου γαμπρού Νικολάου-Μίλτου Κυρζίδη, 6 Δεκεμβρίου 2004, κτυπώντας η δεύτερη καμπάνα της εκκλησίας της ενορίας μας, 8.03' το πρωί έφυγες ήρεμα, ήσυχα και απλά στα χέρια του, αφήνοντας πίσω σου την πίκρα, τη λύπη, την στενοχώρια στη γυναίκα σου και στις δύο θυγατέρες σου. Κοντά σου βουβός, αμίλητος, ο μόνιμος γιατρός σου ο κ. Σταθάτος Μάριος, ένας από τους πρωτεργάτες γιατρούς του Νοσοκομείου "Υγεία", κλείνοντας τα μάτια του μας έγνεψε ότι ο κύριος Κώστας, ο τόσο καλός και υπομονετικός ασθενής του, έφυγε για πάντα... Στα χέρια του, πατέρα μας, στις 18 Μαΐου 2003 επέζησες, στα χέρια του τέλειωσες στις 6 Δεκεμβρίου 2004.

Η δοκιμασία της υγείας σου ήταν μακρόχρονη και τον τελευταίο καιρό αρκετά επώδυνη. Άποψη μερικών είναι ότι ο θάνατος δρα λυτρωτικά, όταν από την πρόσκαιρη ζωή σε οδηγήσει στην αιωνιότητα. Όμως η απώλειά σου για την οικογένειά σου την οποία

λάτρευες, είναι μέγιστα αισθητή και αναντικατάστατη.

Υπήρξες λάτρης του μικρού χωριού σου τους Χιονιάδες σε εποχές πολύ δύσκολες και όχι σε εποχές διακοπών και αναψυχής..., όταν εσύ πήγαινες για ιερές - ηθικές υποχρεώσεις (αρρώστιες γονιών σου, διάφορες ανάγκες συχωριανών σου κ.λ.π.).

Τάιζες και πόπιζες τα ζωντανά της Τσάβτας του Μάτσου μέσ' το βαρύ καταχείμωνο και προσέφερες τις πρώτες βοήθειες στην ίδια, όταν εκείνη ψήνονταν στο κρεβάτι με υψηλό πυρετό, φτιάχνοντάς της μια ζεστή σούπα να φάει ή κάνοντάς της ενέσεις με το μακαρίτη το βλάμη σου το Βασίλη το Χρησιδίη, τροχίζοντας με τη λίμα τις βελόνες. Βλέπεις ότι "πενία τέχνας κατεργάζεται...". Έτσι ήταν πατέρα. Υπερίσχυαν πάντα οι έμφυτοι ηθικοί Νόμοι. Άλλοι οι καιροί και άλλα τα ήθη!!!

Δεν πείραζες κανέναν. Βοηθούσες πάντα με τον τρόπο σου και ποτέ δεν αδικούσες. Θεωρούσες κάθε δουλειά ιερή και τον εργαζόμενο τον σεβόσουν και τον πρόσεχες. Ναι πατέρα, υπήρξες στα πιστεύω σου και στις ιδέες και στις πράξεις σου ένας πραγματικός κομμουνιστής!!!

Επιθυμία σου ήταν να έχουν όλοι και η μεγάλη σου χαρά να περνάνε καλά, να ζούνε άνετα, χωρίς να υποφέρει κανείς...

Έτρεχες ακούραστα για να προσφέ-

ρεις λίγη χαρά σε μια μοναχική γερόντισσα στο γηροκομείο, να βοηθήσεις κάποιον άρρωστο στο Νοσοκομείο, να επισκεφτείς έναν φίλο σου ανήμπορο στο σπίτι του.

Ξεκίνησε το δρόμο χωρίς επιστροφή ο γείτονάς σου και αγαπημένος σου φίλος ο Κώστας ο Καραγιάννης από τη Βούρμπιανη. Εκείνος σε ήθελε παρέα του και σε έφερε γείτονα στο σπίτι του στη Λυκόβρυση. Καλά και ευλογημένα χρόνια έστω και αν φορτωμένοι και οι δυό σας τα τεράστια καρπούζια και τις γεμάτες τσάντες γυρίζατε από την Κεντρική Αγορά. Άξιος φίλος σου πατέρα, καλό αφεντικό μας έλεγες πάντα. Ο θάνατός του μας λύπησε όλους πάρα πολύ.

Στις 30 ημέρες έφυγε και ο κουμπάρος σου ο Μήτσος ο Χρήστου από την Κόνιτσα. Μεγάλο στέλεχος του συλλόγου της παρέας στην Κρεαταγορά... Τελευταία μας συνάντηση στις 30 Δεκεμβρίου. Ήπιαμε μαζί του το τελευταίο ρακί και κάνανε το τελευταίο τσιγάρο με τον Μίλτο μας, μιλώντας συνέχεια για το χαμό σου και αναπολώντας τα περασμένα. Στις 5 του Γενάρη ήλθε κοντά σου. Και αυτός από τους αγαπημένους σου φίλους. Αλησμόνητα τα χρόνια συγκατοίκησης ανά δωμάτιο και οικογένεια στους τότε Αέρηδες στην Πλάκα. Πάλι πρώτοι κάτοικοι στη χαϊ περιοχή τώρα. Έτσι είναι. Αλλάζουν οι καιροί... “Τα πάντα ρει, τα πάντα χωρεί και ουδέν μένει...”.

Σαν άνθρωπος αγαπούσες τη γνώ-

ση, την ενημέρωση. Επί καθημερινής βάσης, υπό μάλης η εφημερίδα σου. Υπήρξες από τους πρώτους αναγνώστες των περιοδικών “Εικόνες” και “Επίκαιρα” Συζητάμε για πολλά χρόνια πριν, εν έτει 1955. Τα διάβαζες πατέρα και στο τέλος της εβδομάδας, μαζί με τις εφημερίδες, τα ταχυδρομούσες στο χωριό σου για να διαβάσει τα νέα - έστω και αναδρομικά ο δικός σου πατέρας ο Αρίστιππος. Το θυμάμαι πατέρα που ο παππούς, ακούοντας την τρομπέτα του Σωτήρη του Ταχυδρόμου, από την Πυρσόγιαννη, γεμάτος χαρά παραλάμβανε τον Αθηναϊκό τύπο.

Αυτά και άλλα πολλά ήταν τα πρώτα ερεθίσματα για τα παιδιά σου να μάθουν να αγαπούν το διάβασμα, την ενημέρωση, το ψάξιμο της αλήθειας, την αντικεμενική πραγματικότητα. Όνειρο δικό σου και της γυναίκας σου, της μάνας μας, ήταν να μάθουμε γράμματα. “Να καλυτερεύσετε τη ζωή σας” μας έλεγες. Το πέτυχες αυτό πατέρα επιστρατεύοντας όλες σου τις δυνάμεις. Οικοδομή το πρωϊ, γκαρσόν το βράδυ στη Δροσιά. Αγώνας μεγάλος... αλλά τα κατάφερες, τη συνδρομή βεβαίως και της άξιας γυναίκας σου Ευαγγελίας. Κουράστηκες αλλά ολοκλήρωσες το σκοπό τον οποίο μας έλεγες ότι πάμε να πετύχουμε... Μας εφοδίασες με ανεκτίμητα δώρα. Τα πυχία μας πατέρα, τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης την ημερομηνία λήξης του προορισμού μας επί της γης. Σ’ ευχαριστούμε για τα πάντα πα-

τέρα!!!

Η ζωή όμως είναι περίεργη. Κανείς δεν ξέρει τι του επιφυλάσσει το αύριο. Έτσι και εσύ πάνω που είπες να πάρω τη σύνταξη... να ξεκουραστώ... ήλθε η αρρώστια σου...

Από εκεί και πέρα μπήκαμε όλοι σ' έναν αγώνα μεγάλο. Κατ' αρχήν εσύ που υπέφερες αλλά και εμείς που ζούσαμε δίπλα σου τον πόνο σου.

Ο χρόνος πλέον μέτραγε αντίστροφα. Είχε έλθει η σειρά να αναλάβουμε εμείς όλα τα δύσκολα.

Σφίξαμε γροθιά τα χέρια μας και αρχίσαμε την πάλη. Η αλήθεια είναι ότι το παλέψαμε πολύ χάριν της δικής σου υπομονής και επιμονής.

Αγόγγυστα και στωϊκά δεχόσουν την οποιαδήποτε ταλαιπωρία. Δεν διαμαρτυρήθηκες ποτέ και ούτε λύγισες για να μην μας στενοχωρήσεις. Δεν το έβαζες ποτέ κάτω. Ο πανδαμάτωρ χρόνος και η αρρώστια σου. Δύσκολες ημέρες, δύσκολες νύκτες, ώρες, λεπτά. Τρέξαμε πολύ, αγωνιστήκαμε, κάναμε ό,τι μπορούσε να σου προσφέρει η Επιστήμη. Η πραγματικότητα όμως ήταν σκληρή. Φοβόμαστε πάντα να μην σε κάνουμε να υποφέρεις, να πονάς. Δίπλα σου στο κρεβάτι του πόνου η γυναίκα σου και τα τρία σου παιδιά συνεχώς, ο Μίλτος, η Βάσω και η Γεωργία.

Το κακό όμως ήλθε, και εσύ έφυγες αφήνοντάς μας μόνους με σηκωμένα χέρια προς τον ουρανό να ρωτάμε, τι θα γίνουμε τώρα;... Η μάνα μας έχασε το νοικοκύρη της κι εμείς τα παιδιά σου τον λατρευτό μας πατέρα...

Ο Θεός όμως είναι μεγάλος. Μας έδωσε και μας δίνει το κουράγιο να συνεχίσουμε, ορίζοντας ως νοικοκύρη τον αγαπημένο σου γαμπρό το Μίλτο. Δεσμευόμαστε απέναντί σου ότι η γυναίκα σου είναι στα χέρια μας. Το σπίτι σου, που με τόσο ιδρώτα έφτιαξες, τον κήπο σου τα δέντρα σου, τα έχουμε εμείς αναλάβει. Μάθε ότι οι λεμονιές που τόσο εσύ αγαπούσες να τις βλέπεις, άρχισαν να ξαναζωντανεύουν πάλι μετά τη δοκιμασία του πάγου που περάσανε τον περσινό χειμώνα, προμηνύοντας και συμμετέχοντας, ίσως, μ' αυτόν τον τρόπο και οι ίδιες στο χαμό σου. Γι' αυτό λοιπόν εκεί επάνω που είσαι μην στενοχωριέσαι καθόλου. Ευχόμαστε ολόψυχα να είσαι καλά, να είσαι ευχαριστημένος και να χαίρεσαι για εμάς εδώ κάτω. Ο χρόνος άλλωστε περνά τόσο γρήγορα...

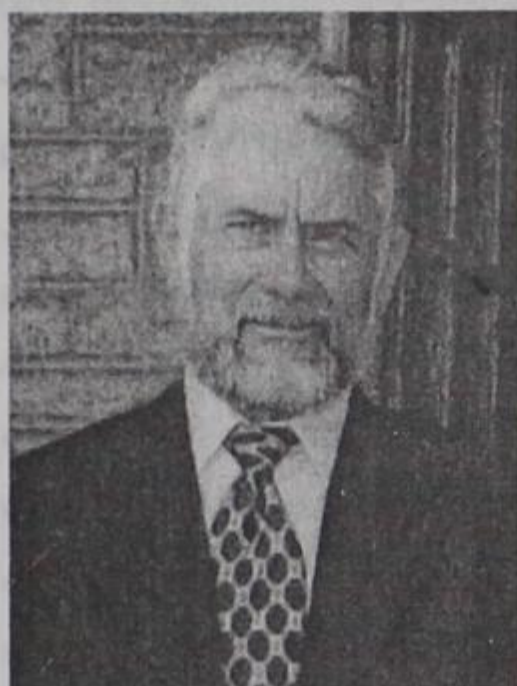
Έχουμε και εμείς την ανάγκη να σε νιώθουμε χαρούμενο, πάντα κοντά μας να μας συμπαραστέκεσαι σε χαρές πλέον και όχι σε άλλες λύπες.

Πατέρα μας λατρεμένε, για ένα πράγμα σε διαβεβαιώνουμε... "Αν ξέραμε ότι ο θάνατος είναι δάκρυ... ποτέ δεν θα κλαίγαμε... για να μην σε χάσουμε..."

*Η αξιαγάπητη και δυνατή
γυναίκα σου Ευαγγελία
Τα λατρευτά σου παιδιά
Μίλτος-Βάσω-Γεωργία*

Σ. Στη μνήμη των γονιών τους Κων/νου Ζωγράφου και Κων/νου Κυρζίδη, τα παιδιά τους προσφέρουν στο περιοδικό μας 100 €.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ 1944-2005

Ημοίρα το έφερε να ενταφιαστεί στην μακρινή Αυστραλία χωρίς να μπορέσει να περάσει τα χρόνια της συνταξιοδότησής

του, στη γενέθλια γη το αγαπημένο του Παλαιοσέλλι.

Από τα μαθητικά του σχεδόν χρόνια ο Μήτρος όπως τον αποκαλούσαμε στο σχολείο, ακολούθησε τον πατέρα του Νικόλαο στην επίπονη και γεμάτη στερήσεις ζωή του ξυλοκόπου και του καρβουνιάρη.

Αποφασιστικός και έξυπνος μετά την στρατιωτική του θητεία εγκατέλειψε την μίζερη ζωή του ξυλοκόπου και ανοίχθηκε στο πέλαγος της αναζήτησης μιας καλύτερης ζωής.

Μετά το χωριό συναντηθήκαμε ξανά στη Θεσσαλονίκη, εγώ φοιτητής

της Νομικής και εκείνος αγιογράφος σε ένα εργαστήρι κοντά στην Καμάρα. Δύσκολοι καιροί και για τους δυο μας, τα χρήματα λιγοστά και ίσα -ίσα που βγάzaμε τον μήνα. Η μόνη μας ανέξοδη διασκέδαση ήταν οι περίπατοι στην παραλία και στο χώρο του πανεπιστημίου όπου στις μεταξύ μας συζητήσεις ο Δημή-

τρης φανέρωνε έναν ολοκληρωμένο άνθρωπο με αρχές και αξίες, ήταν βλέπετε και εκείνος ένα δημιουργήμα των καλών διδασκάλων εκείνης της εποχής.

Ανήσυχος πάντα ο Δημήτρης και προσδοκώντας μια καλύτερη ζωή έκανε το μεγάλο άλμα της μετανάστευσης στην Αυστραλία.

Από τα αδέρφια του Γιάννη και Παναγιώτη είχα τις πληροφορίες για την εκεί ζωή του φίλου μου των φοιτητικών μου χρόνων.

Πάντα τα νέα ήταν καλά και ευχάριστα, αλλά κάποια μέρα έπεσε και το κακό μαντάτο πως ο Δημήτρης έχασε τον δεκαενιάχρονο γιο του.

Φαίνεται πως ο Δημήτρης που πέρασε από σαράντα κύματα δεν άντεξε στην σκληρή αυτή δοκιμασία που του επεφύλαξε η ζωή εκεί στην ξένη γη μακριά από συγγενείς και φίλους.

Εμείς θα τον θυμόμαστε πάντα νέο, με εκείνο το χαμογελαστό πρόσωπο και το σπινθηροβόλο βλέμμα το βυθισμένο στους ανοιχτούς ορίζοντες της ζωής που τόσο τον πίκρανε με τον θάνατο του γιου του.

Αιωνία σου η μνήμη αγαπητέ Μήτρο από φίλους και συγχωριανούς.

ΗΛΙΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Επικήδειος στον Γεώργιο Ζαχαράκη

Αγαππητέ και αλησμόνητε αδελφέ Γούλη. Είναι κοινός, ανθρώπινος κλήρος, ο θάνατος. Ανίσχυρη όμως στέκεται η ψυχή μας, για να μετριάσουμε την ανέκφραστη θλίψη μας για το χαμό σου. Ακόμα δεν μπορούμε να πιστέψουμε πως έφυγες για πάντα από κοντά μας.

Πολύς ο πόνος, βαριά η θλίψη, αβάσταχτη η συγκίνηση που βαραίνουν την καρδιά μας, απέραντη η ψυχική ταραχή μας, για τον αδόκητο θάνατό σου. Γραφτό της μοίρας, της αδυσώπητης, ήταν να κόψει το νήμα της ζωής σου.

Γιώργος Ζαχαράκης, βλαστάρι φτωχής αγροτικής Οικογένειας. Αγωνίστηκες από μικρός που ορφάνεψες από πατέρα και ανέλαβες το τιμόνι της οικογένειάς σου, έχοντας μάνα και πέντε αδελφές. Κουράστηκες πολύ στη ζωή σου, δουλεύοντας στα βουνά και τα λαγκάδια σαν υλοτόμος και στα χωράφια σαν αγρότης. Υπήρξες στοργικός σύζυγος και πατέρας. Εδημιούργησες λαμπρή οικογένεια. Η τύχη σε συνέδεσε με μία κατά πάντα άξια σύντροφο της ζωής σου, την αείμνηστη Χρυσάνθη Μπίρη από το Βρυσοχώρι, η οποία με τη θερμότητα της αγάπης και την αφοσίωσή της, σου χάρισε λαμπρά παιδιά και απέραντη οικογενειακή

ευτυχία.

Ανέθρεψες και μόρφωσες όπως έπρεπε τα δύο παιδιά σου με μόχθο και στερήσεις και τα καμάρωσες στην πορεία της ζωής των. Κι αυτά σου το ανταπέδωσαν όπως έπρεπε και μάλιστα με το παραπάνω, σ' όλη τη διάρκεια της αρρώστιας σου, στα νοσοκομεία των Ιωαννίνων και στο σπίτι του γιού σου, που ήταν πάντα δίπλα σου, μέρα και νύχτα.

Έχεις και τέσσερα εγγόνια και ήσουν περήφανος γι' αυτά. Θυμάμαι με τι λαχτάρα μιλούσες για τα εγγόνια σου - που πέρασαν σε πανεπιστημιακές σχολές - και γέμιζε η ψυχή σου από αγάπη. Τώρα που θα τα καμάρωνες έφυγες για πάντα.

Έπλαθες όνειρα γι' αυτά και η μοίρα σου τα έσβησε και ο πικρός χάρος σου άρπαξε την ευτυχία με το θάνατό σου.

Αγαππητέ μου κουνιάδε και αδελφέ Γούλη 46 χρόνια είμαι γαμπρός σου, και ποτέ μα ποτέ δεν αλλάξαμε άσχημη κουβέντα. Ήσουν καλός με όλους. Εχθρούς δεν είχες κανέναν, μόνον φίλους έβλεπα γύρω σου και όλοι ήθελαν την παρέα σου.

Αν μπορούσες να ξυπνήσεις τώρα που σε πηγαίνουμε στην τελευταία σου κατοικία, θ' έβλεπες πως θρηνούν το χαμό σου, τα παιδιά σου, τα εγγόνια σου, οι αδελφές σου, οι

συγγενείς σου, γείτονες και φίλοι σου και όλοι όσοι σε γνώρισαν.

Όλοι είμαστε βυθισμένοι στο πένθος, με μάτια δακρυσμένα και με πνιγμένη φωνή. Όλοι μας σε κλάψαμε, γιατί το κενό που μας άφησες είναι μεγάλο. Όλοι μας σ' έχουμε στην καρδιά μας και θ' άναι δύσκολο να σε ξεχάσουμε, κι ας σε σκε-

πάσει βαρύ χώμα, κι ας θελήσει η λήθη να σε καλύψει με το πέπλο της λησμονιάς.

Κοιμήσου, κοιμήσου αξέχαστε Ζαχαράκη Γούλη, και το χώμα που θα σε σκεπάσει να είναι ανάλαφρο.

Αιωνία σου η μνήμη αλησμόνητε αδελφέ.

Κόνιτσα 08 Ιουλίου 2005

Ευάγγελος Τzáλλας

ΜΝΗΜΕΣ

Στη μνήμη του Αθανασίου Μάτσικα που πέθανε στις 27/7 στην Κόνιτσα, η κόρη του Νίτσα προσφέρει στο περιοδικό μας 50 €.

- Ο Σπύρος Κολακές από την Κλειδωνιά, στη μνήμη του πατέρα του Μιχάλη προσφέρει στο περιοδικό μας το ποσό των 50 €.

- Ο Παναγιώτης Αθανασίου - Αναγνώστου, στη μνήμη του αδελφού του Δημήτρη που πέθανε πρόσφατα στην Αυστραλία προσφέρει στο περιοδικό μας το ποσό των 30 €.

- Ο Πρόεδρος Διστράτου Κων. Παγανιάς, στη μνήμη του εξαδέλφου του Δημήτρη Χατζή από τη Βοβούσα, που έφυγε τόσο γρήγορα από τη ζωή, προσφέρει στο περιοδικό μας 20 €.

- Στη μνήμη της Ανδρομάχης Παπαγιαννοπούλου που κηδεύτηκε

στις 13/6 στον Αμάραντο, η κόρη της Σωτηρία Συλιάρα και τα παιδιά της Θωμάς και Βασίλης προσφέρουν στο περιοδικό μας το ποσό των 30 €. Η μακαρίτισσα ήταν 87 ετών.

- Στη μνήμη του Αναστασίου Ευθυμίου η σύζυγός του Χρυσάνθη προσφέρει στο περιοδικό μας 10 €.

- Στη μνήμη του Βασίλη Λασπονίκου από το Μοναστήρι Κόνιτσας που απεβίωσε στην Πτολεμαΐδα σε ηλικία 92 ετών, η αδελφή του Σταθούλα Τζαλοπούλου, ο ανεψιός του Στέφανος Παναγιώτου και η ανιψιά του Ανδριάνα Γαλάνη, προσφέρουν στο Γηροκομείο Κόνιτσας το ποσό των 60 € και στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 30 €.

Ας είναι ελαφρό το χώμα της Μακεδονικής γης που σε σκεπάζει αγαπημένε αδελφέ και θείε.

Αφιέρωμα στη μνήμη του Απόστολου Δ. Κατσιώτα

*Για δεξ καιρό
που διάλεξε
ο χάρος να τον
πάρει, τώρα
που ανθίζουν
τα κλαριά και
βγάζει η γης
χορτάρι.*

*Κεραυνός εν αιθρία 1 Ιουλίου 2005
η είδηση του θανάτου του θείου Απόστολου Δ. Κατσιώτα.*

Ο Θεός μου Απόστολος Κατσιώτας γεννήθηκε στο χωριό Λαγκάδα-Κόνιτσας το 1944. Κατά την διάρκεια του εμφυλίου πολέμου και σε βρεφική ηλικία έχασε τον πατέρα του. Μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου, βρέθηκε στην Ουγγαρία μαζί με την μητέρα του Δέσπω και την αδερφή του Μαριγούλα αφήνοντας πίσω μόνα του τα αδέρφια του, Ηλία, Αγλαΐα και Κλεοπάτρα. Γύρισε από την Ουγγαρία το 1954 τελείωσε το Δημοτικό σχολείο και σε μικρή ηλικία πήρε το δρόμο της ξενιτιάς όπως και τα περισσότερα αγόρια του χωριού μας με τους μαστόρους να βγάλει το ψωμί όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά να βοηθήσει την πολυμελή οικογένειά του.

Μετά το στρατιωτικό εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, παντρεύτηκε την Γεωργία Χριστ. Νάτση και απέκτησε τρεις γιούς.

Αγωνίστηκε σκληρά να επιβιώσει όπως όλοι οι Ηπειρώτες κάνοντας το επάγγελμα του ταξιτζή και στην συνέ-

χεια έμπορος αυτοκινήτων.

Η είδηση του αιφνίδιου θανάτου του συγκλόνησε συθέμελα το χωριό του, Λαγκάδα, που ήταν πάρα πολύ αγαπητός. Βυθίστηκε το χωριό σε βαρύ πένθος, η οικογένειά του, τα αδέρφια του, τα ανήψια του, οι θείοι του, τα ξαδέρφια του.

Οι διαπεραστικές φωνές από τα μοιρολόγια των γυναικών της Λαγκάδας θύμιζαν αρχαία τραγωδία.

Η κηδεία έγινε στο χωριό του Λαγκάδα που συμμετείχε όλο το χωριό, αλλά και από τα γύρω χωριά ήρθαν να τον συνοδέψουν μέχρι την τελευταία κατοικία. Ανάμεσα από τους πρώτους η οικογένειά του, τα αδέρφια του, τ' ανήψια του, οι συγγενείς του που ακόμη δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι έφυγε από κοντά μας.

Αγαπητέ θείε δεν θα σε ξεχάσω ποτέ. Ας είναι ελαφρύ το κόμμα της Λαγκάδας που σε σκεπάζει.

Αιωνία η μνήμη σου.

*Εδώ στους πρόποδες του βουνού
μια αγριοτριανταφυλλιά έσκυψε
στον τάφο το λιγνό κορμί της
και υποκλήθηκε στην Λεβεντιά,
χύνει το δάκρυ τ' αργυρό
και το αίμα της ψυχής της.*

Στη μνήμη του θείου μου Απόστολου Κατσιώτα προσφέρω στο περιοδικό Κόνιτσα 10 ευρώ.

Ο Ανεψιός σου
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ. ΜΟΥΣΙΟΣ

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΑΡΙΣΤΟΥΧΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ Μ. ΕΚΠ/ΣΕΩΣ ΕΤΟΥΣ 2004
ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΕ Α.Ε.Ι.-Τ.Ε.Ι. ΤΟ ΕΤΟΣ 2004
ΑΠΟ ΤΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΜΙΧ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Μ. ΑΝΑΓΝΟΣ)
ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Το Σάββατο 18-06-2005 πραγματοποιήθηκε εορταστική συγκέντρωση στις αίθουσες της Αναγνωστοπουλείου Γεωργικής Σχολής Κονίτσης. Σ' αυτήν έγινε βράβευση των αριστούχων αποφοίτων του Γυμνασίου και των: Ενιαίου Λυκείου και του Τεχνολογ. Επαγγελμ. Εκπ/ρίου Κονίτσης έτους 2004.

Συγχρόνως έγινε και χορήγηση υποτροφιών - οικονομ. ενισχύσεως σε 29 αποφοίτους των Λυκείων και του Τ.Ε.Ε. Κονίτσης που επέτυχαν το 2004 σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της πατρίδας μας.

Στην εορταστική αυτή συγκέντρωση παραβρέθηκαν:

Ο Πανοσιολογιώτατος Πρωτοσύγγελος Ιωήλ, εκπρόσωπος του Μητροπολίτου Κονίτσης. Ο πρόεδρος του κληροδοτήματος Μ. Αναγνος, που εδρεύει στην Βοστώνη των Η.Π.Α. κ. J. Br. Potts.

Ο πληρεξούσιος των Σχολών Μιχ. Αναγνωστόπουλου στην Ελλάδα κ. Γ. Μπασής ο Δήμαρχος Κονίτσης κ. Προδρ. Χατζνεφραιμίδης.

Οι προϊστάμενοι Στρατιωτικών, Αστυνομικών, Πυροσβεστικών, Τραπεζικών, Εκπαιδευτικών αρχών και Πολιτικών Υπηρεσιών της πόλεως Κονίτσης και πολλοί κάτοικοι της πόλεως φίλοι της Σχολής και οι γονείς των μαθητών και φοιτητών - σπουδαστών.

Η έναρξη έγινε με ομιλία ολίγων λεπτών από τον Διευθυντή της Σχολής κ. Βασ. Χαβέλα, ο οποίος παρουσίασε πρώτα τους

αριστούχους αποφοίτους που ήταν:

α) Από το *Ενιαίο Λύκειο* η Ζωγράφου Ηλέκτρα του Δημητρίου.

β) Από το *Τεχνολ. Επαγγ. Εκπ/ριο* ο Μιχαλόπουλος Ευάγγελος του Χαραλάμπους.

γ) Από το *Γυμνάσιο* οι Γρατσούνα Ειρήνη του Βασιλείου, Καλλιντέρη Μαρίνα του Γεωργίου, Μήτσιος Άγγελος του Θωμά, Χατζνεφραιμίδη Μυρτώ του Προδρόμου.

Οι ανωτέρω βραβεύθηκαν με τιμητικό δίπλωμα, με χρηματικό ποσόν 370 € (με επιταγή τραπεζής στο όνομά τους) και το βιβλίο "Μακεδονία" του Ν. Δεσύλα, για να μάθουν για την δική μας αρχαία και νεώτερη Μακεδονία μας.

Το ίδιο βιβλίο στην αγγλική γλώσσα, δόθηκε και στον Πρόεδρο του κληροδοτήματος Μ. Αναγνος κ. J. Br. Potts για να μάθει και να ιδεί από τα κείμενα και τις φωτογραφίες του την ιστορία της Μακεδονίας μας.

Ακολούθησε η παρουσίαση των 29 επιτυχόντων σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. το έτος 2004 αποφοίτων των Λυκείων της Κονίτσης, οι οποίοι έλαβαν (με τραπεζική επιταγή στο όνομά τους) εφάπαξ υποτροφία - οικονομική ενίσχυση 1.000 δολ. ΗΠΑ ο καθένας.

(Ακολουθεί κατάσταση με τα ονόματα των δικαιούχων).

Την εορταστική συγκέντρωση έκλεισαν με ομιλίες τους ολίγων λεπτών: ο Δήμαρχος Κονίτσης κ. Προδρ. Χατζνεφραιμίδης.

Ο Πρόεδρος του κληροδοτήματος κ. J. Br. Potts.

και ο Πρωτοσύγγελλος κ. Ιωήλ, εκ μέρους του Μητροπολίτου Κονίτσης.

Στους παρευρεθέντας προσφέρθηκαν από την Σχολή γλυκά και αναψυκτικά, σε μια μικρή δεξίωση.

(Από τον Αναγνωστοπούλειο
Γ. Σχολή Κονίτσης)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Επιτυχόντων σε ΑΕΙ-ΤΕΙ το έτος 2003-2004 από το: α) Ενιαίο Λύκειο Κονίτσης και β) Τεχνολ. Επαγγ. Εκπ/τήριο Κονίτσης και δικαιούχων υποτροφίας - οικονομ. ενισχύσεως από το Κληροδοτήμα Μιχ. Αναγνωστοπούλου (Βοστώνη Η.Π.Α.) με 1.000 δολ. Η.Π.Α.

Α) Από το Ενιαίο Λύκειο Κονίτσης:

Αθανασίου Ιωάννα του Ιορδάνη, ΤΕΙ Ηπείρου

Αποστόλη Λαμπρινή, του Λάμπρου, ΤΕΙ ΔΥΤ. Μακεδον.

Βάρνα Ηλιάνα, του Νικόλαου ΑΣΠΑΙΤΕ Αθηνών

Γαργάλα Μαρίνα του Κων/νου, Βιολογίας Πατρών

Γκότζου Ελένη του Πέτρου Χημείας Ιωαννίνων

Δερδέκη Ευσταθία του Χρήστου Φιλολόγ. Ιωαννίνων

Ζαχαράκης Κων/νος του Φώτη Τ.Ε.Ι. Κρήτης

Ζήδρου Σοφία του Βασιλείου ΝΗ-ΠΙΑΓ. Ιωαννίνων

Ζιάκος Νικόλαος του Αντωνίου Τ.Ε.Ι. Δυτ. Μακεδονίας.

Ζωγράφου Ηλέκτρα του Δημητρίου Πληροφορ. Ιωαννίνων

Καλλιντέρης Χρήστος του Γεωργίου

Κτηνιατρ. Θεσ/νίκης

Καραγιάννη Γεωργία του Νικολάου Τ.Ε.Ι. Καβάλας

Καράκογλου Σταυρούλα του Χαρίση Τ.Ε.Φ.Α.Α. Θράκης

Κατσάνου Ευτυχία του Διονύση Τ.Ε.Ι. Αθήνας

Κολλώσης Βασίλειος του Ηλία Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Κολλόκα Κων/νίνα του Γεωργίου Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Κουκέσης Χρήστος του Παντελή Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Λάκκα Ελένη του Σωτηρίου Τ.Ε.Ι. Θεσ/νίκης

Μεχίλη Μαρία του Μιχαήλ Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Μήτση Αλκέτα του Μιχαήλ Τ.Ε.Ι. Λαμίας

Μουλαΐδης Σίμος του Πέτρου Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Μουρεχίδης Νικόλαος του Βασιλείου Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Μουρεχίδου Μαρίνα του Παναγιώτη Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Ντάφλης Απόστολος του Χαραλάμπου Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Ντίνη Μαρία του Βασιλείου Τ.Ε.Ι. Πατρών

Παπαγεωργίου Χριστίνα του Ηλία Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Σκορδάς Κων/νος του Σπυρίδωνα Αγγλική Φιλολογ. Θεσ/νίκη

Β) Από το Τεχνολ. Επαγγ. Εκπ/ριο Κονίτσης

Μιχαλόπουλος Ευάγγελος του Χαραλάμπους Τ.Ε.Ι. Άρτας

Φασούλη Ευφροσύνη του Αναστασίου Τ.Ε.Ι. Λάρισας

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΡΙΝΘΑΣ

Επώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Όν. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας	ΕΞ
ΒΑΖΟΥΚΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ	ΔΕΣΠΟΙΝΑ	721 ΓΕΩΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΕΙ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΚΟΖΑΝΗ)	ΗΜ. Α
ΒΡΟΙΚΟΣ	ΑΥΓΩΝΙΟΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΧΑΡΙΚΛΕΙ	870 ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ	ΗΜ.
ΓΑΙΤΑΝΙΔΗΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ	ΦΡΕΙΔΕΡΙ	124 ΔΗΚΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ	ΗΜ.
ΓΑΙΤΑΝΙΔΗΣ	ΜΙΚΟΛΑΟΣ	ΕΥΓΕΝΙΟΣ	ΣΤΑΥΡΟΥΛ	817 ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΕΧΝΟΥ ΕΚΠΟΡΕΥΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	ΗΜ.
ΓΚΑΤΖΟΥΝΗ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΕΥΓΛΙΑΝΟΣ	ΚΛΕΟΝΙΚΗ	590 ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΛΙΒΟΥΡΙ)	ΗΜ. Β
ΓΚΙΟΖΑΡΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΑ	301 ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΗΜ.
ΗΛΙΑ	ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ	ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΑΝΘΟΥΔΑ	449 ΠΟΛ. ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ	ΗΜ. Α
ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗ	ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	174 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ)	ΗΜ.
ΚΑΠΑΔΑΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΣΠΥΡΙΔΟΥ	543 ΔΙΟΙΚ. ΓΕΩΡΓ. ΕΚΜ/ΣΕΩΝ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	ΗΜ. Β
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ	ΓΕΩΡΓΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΜΑΡΙΑ	575 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	ΗΜ. Α
ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΦΩΤΕΙΝΗ	654 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)	ΗΜ. Α
ΚΕΚΟΥ	ΜΑΡΙΑ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ	215 ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΤΡΑΣ	ΗΜ.
ΜΗΤΣΙΟΥ	ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ	ΜΑΡΙΑ	156 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΝΗΡΙΑΓΩΓΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΗΜ.
ΝΤΟΝΑ	ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ	ΕΥΡΥΛΙΔΗΣ	ΦΩΤΕΙΝΗ	654 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)	ΗΜ. Α
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΑ	129 ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	ΗΜ.
ΠΑΣΣΙΑ	ΛΥΔΙΑ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΝΝΑ	620 ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)	ΗΜ. Α
ΠΑΣΧΑΛΗΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΤΑΡΣΟΥΔΑ	510 ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ	ΗΜ. Β
ΠΟΥΛΖΟΥ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΑ	126 ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ	ΗΜ.
ΣΤΕΡΓΙΟΥ	ΕΛΕΝΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΔΕΜΟΝΙΑ	620 ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΙΩΑΝΝΙΝΑ)	ΗΜ. Α
ΤΖΙΝΑΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΗΛΙΑΣ	ΧΡΥΣΟΥΛΑ	275 ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	ΗΜ.
ΤΖΙΝΕΡΗ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΑΙΚΑΤΕΡΙ	870 ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ	ΗΜ.
ΤΟΥΣΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΑ	ΘΩΜΑΣ	ΕΛΕΝΗ	306 ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ	ΗΜ.
ΤΟΥΦΕΞΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ	ΚΛΕΟΠΑΤΡ	737 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΕΡΟΣΚΟΠΩΝ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΗΜ. Α
ΤΣΑΜΗ	ΜΕΚΤΑΡΙΑ	ΦΩΤΙΟΣ	ΧΑΡΙΚΛΕΙ	174 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ)	ΗΜ.
ΤΣΙΟΥΤΣΙΟΥ	ΒΑΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΛΛΙΟΠΗ	215 ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΤΡΑΣ	ΗΜ.
ΦΑΤΕ	ΧΡΥΣΑΝΘΗ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΠΑΡΘΕΝΑ	870 ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ	ΗΜ.
ΦΩΤΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΘΑΝΟΣ	ΜΑΡΙΑ	602 ΕΦΑΡΜ. ΞΕΝ. ΓΛΩΣΣ. ΣΤΗ ΔΙΟΙΚ. ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡ. ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ (ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ)	ΗΜ. Β
ΓΚΟΤΖΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ			ΦΥΤ. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Τ.Ε.Ι. ΑΡΤΑΣ	

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

	€		
Μωυσίδης Χρ. Γερμανία	30	Σταύρου Χρ. Αθήνα	16
Δημητρούλης Νικ. Καναδάς	30	Κίτσιος Χριστοφ. Αθήνα	10
Μωυσίδης Γεωργ. Αυστραλία	150	Μπάρμπας Γρηγ. Αθήνα	10
Λιάπη Ερασμία U.S.A.	60	Κουτρομάνος Κων. Αθήνα	10
Φουρτζής Νικ. Αυστραλία	70	Οικονόμου Ελευθ. Αθήνα	10
Παπαχρηστίδης Νικ. U.S.A.	30	Βλαχοπούλου Γεωργία Αθήνα	22
Γαϊτανίδης Ανδρ. Γερμανία	100	Βλάχος Ανδράς Αθήνα	10
Κεφάλας Αποστ. Καναδάς	50	Βουρδούκας Στεφ. Αθήνα	20
Κεφσερίδου Άννα Γερμανία	30	Καρανίκας Αναστ. Αθήνα	10
Νούτσου Σταυρούλα Αυστραλία	60	Καρανίκας Δημ.	10
Τζάλλας Γεωργ. Γερμανία	30	Δάγκος Θωμάς Αθήνα	10
Μίσσιος Αθαν. Γερμανία	40	Ζήση Ευθαλία Αθήνα	10
Μίσσιος Δημ. Γερμανία	30	Μπαζίγου Μαρία Αθήνα	10
Γιαννούλης Παύλος Καναδάς	30	Μπουζούλας Ιωαν. Αθήνα	10
Δήσιος Χρήστος Αθήνα	30	Ομοσπονδία Αδ/των Κόνιτσας	15
Καραγιάννης Γεωργ. Αθήνα	50	Σύλλογος Πυρσογιαννιτών Κόνιτσας	15
Κότσαγας Γεωργ. Αθήνα	10	Μαρτσέκης Μιχ. Κόνιτσα	20
Καλαϊτζή Βεατρίκη Αθήνα	20	Κυριάκης Κων. Κόνιτσα	15
Διβριώτης Σπύρος Αθήνα	10	Κυριάκης Αναστ. Κόνιτσα	15
Γκότζου Ανθούλα Αθήνα	20	Κοτόπουλος Στ. Κόνιτσα	20
Κατσαούνης Νικ. Αθήνα	50	Πουλάκου Ουρανία Κόνιτσα	10
Ραπακούσιος Παναγ. Αθήνα	30	Παπαγεωργίου Βασ. Κόνιτσα	10
Τζίνας Κων. Αθήνα	20	Γκούτσος Αντώνης Κόνιτσα	10
Ζιώγας Παύλος Αθήνα	15	Μικρογιαννάκη Βασ. Πειραιάς	10
Φασούλης Στεφ. Αθήνα	15	Κυριάκης Μαργαρίτη Λάρισα	50
Πρίτσης Αλέκος Αθήνα	20	Σκούφιας Γεωργ. Πρέβεζα	10
Τιμοθέου Γεωργ. Αθήνα	20	Βοβούσας Χάρης Λάρισα	8
Χαρισιάδης Βασ. Αθήνα	16	Σταθακόπουλος Ι. Ξυλόκαστρο	20
Τζουμέρκας Νικ. Αθήνα	10	Τσιρώνης Αθαν. Πάτρα	20
Ρήγας Κων/νος Αθήνα	10	Ζώη Χαρίκλεια Ηγουμενίτσα	20
Γκόρτσος Αποστ. Αθήνα	50	Ευαγγέλου Δημ. Κρήτη	20
Σπανός Σπύρος Αθήνα	10	Κολώκα Χρύσα Κομοτηνή	10
Σπανός Βασ. Αθήνα	10	Κολώκα Σοφία Λάρισα	10
Στυλιάρα Σωτηρία Αθήνα	10	Σερίφης Χρηστοφ. Καρδίτσα	10
Κυρζίδης Μίλτος Αθήνα	20	Πορφυριάδης Κων. Βέροια	30
Σκλήνος Ιωαν. Αθήνα	10	Δάλλας Βασ. Καβάλα	38
Φασούλης Νικ. Αθήνα	10	Ζώτος Μιχ. Κορωπί	30
Αθανασόπουλος Κων. Αθήνα	20	Παπαχρήστος Βαγγέλης Ρίο	10
Λάμπρου Ευθύμιος Αθήνα	10	Ζώης Ζήσης Φιλιάτες	10
Κουτρομάνου Όλγα Αθήνα	10	Ψαρόπουλος Χρ. Αίγιο	10
Χολέβας Χριστοδ.	20	Ζιώγας Αντ. Χαλκιδική	10
Σδούκος Δημ.	20	Λάππας Θωμάς Κοζάνη	10
Βαρδάκης Θεοφ. Αθήνα	10	Πλατής Θωμάς Αλεξάνδρεια	20
Τρομπούκης Δημ. Αθήνα	20	Τσόγκας Σπύρος Λάρισα	15
Ζιούλης Γεωργ. Αθήνα	10	Χρήστου Λαμπρινή Λάρισα	8
Τσόγκα Μαρία Αθήνα	15	Σταυρίδης Παναγ. Δράμα	10
Νικολάκη Βασιλική Αθήνα	15	Κωφός Νίκος Δράμα	10
Μπούσμπουλας Στ. Αθήνα	60	Κοντογιάννης Ανέστης Λάρισα	20
Σταύρου Αλεξ. Αθήνα	20	Κατής Νικ. Αλεξάνδρεια	10
Μπούσμπουλας Κων. Αθήνα	10	Χατζής Βασ. Θεσ/νίκη	10
Μουκούλης Αθαν. Αθήνα	20	Ξεφτέρης Ιωαν. Θεσ/νίκη	10
Μπλιθικιώτης Νικ. Αθήνα	10	Λώτου Γλυκερία Θεσ/νίκη	8
		Κεφάλας Πασχάλης Θεσ/νίκη	10

Ζήκος Αλεξ. Θεσ/νίκη	10	Ρούκα Ευθυμία Κόνιτσα	10
Δάλλας Ιωαν. Θεσ/νίκη	22	Λώλος Ανδρέας Κόνιτσα	35
Μάτσικα Νίτσα Θεσ/νίκη	20	Στέφου Στέφος Κόνιτσα	20
Δούμα Αγόρω Θεσ/νίκη	40	Γλυκός Ιωάννης Κόνιτσα	10
Λύρας Δημ. Θεσ/νίκη	20	Μπούσμπουλας Βασ. Κόνιτσα	20
Ραμαντζάς Δημ. Γιάννινα	20	Βίνος Στάθης Κόνιτσα	10
Καλλιντέρης Παντ. Γιάννινα	15	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	190
Κρυστάλλης Γεωργ. Γιάννινα	15	Παπαϊωάννου Χαρητ. Κόνιτσα	20
Σταυρίδη Κασσιανή Γιάννινα	10	Ζάρρος Χρήστος Κόνιτσα	15
Κίγκα Ευθαλία Γιάννινα	10	Τζίμα Βασιλική Κόνιτσα	20
Φασούλη Κων/να Γιάννινα	8	Χουρσάν Πούλια Κόνιτσα	8
Σταυρίδης Γιάννης Γιάννινα	10	Αλεξίου Νίκος Κόνιτσα	10
Βουρδούκας Αθαν. Γιάννινα	10	Καραγιάννης Αλκ. Δίστρατο	10
Βλαχόπουλος Θωμάς Γιάννινα	15	Γεωργάκη Λευκοθέα Βούρμπιανης	8
Αράπογλου Μιχ. Γιάννινα	10	Κατσώτας Χρ. Λαγκάδα	10
Μπούνας Πέτρος Γιάννινα	10	Παπαδημητρίου Κων. Δροσοπηγή	15
Μάντζιος Παύλος Γιάννινα	10	Φασούλης Β. Χαρ. Κεφαλοχώρι	8
Ζαχαράκη Ευανθία Κόνιτσα	29	Σακκάς Ζήσης Ελεύθερο	10
Δερδέκη Άννα Κόνιτσα	10	Τόσκας Γιάννης Πάδες	15
Παπαχρηστίδης Γεωργ. Κόνιτσα	20	Κεφάλας Θεοδ. Ηλιόρραχη	10
Φουνταράς Κώστας Κόνιτσα	10	Στεφανή Κατίνα Ρουσιά	10
Κολώκας Παναγ. Κόνιτσα	10	Πορέτσης Μηνάς Εξοχή	10
Παπαχαρίσης Σπύρος Κόνιτσα	15	Βουρδούκας Ευθύμιος Πηγή	10
Ράπτης Λάμπρος Κόνιτσα	10	Φασούλη Ναυσικά Κεφαλοχώρι	8

ΦΩΤΗΣ ΡΟΥΒΑΛΗΣ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Εκπαιδευθείς επί δεκάετης εις Ν. Υόρκη, ΗΠΑ
στο υπερηχογράφημα καρδιάς

και στις καρδιακές παθήσεις εμβρυϊκής και παιδικής ηλικίας
Πτυχιούχος AMERICAN BOARD OF PEDIATRIC CARDIOLOGY

Μητροπόλεως 69 - Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 229009

Κιν. 6977 013892

@ccountant

Λάμπας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ. 04610 49955 - Fax: 04610 49966 • Κιν. 0942411090
E-mail: lappmez@otenet.gr

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΘΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΟΙΚΙΑ ΦΛΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΔΕΧ. ΔΕΥΤ. - ΤΕΤ. - ΠΕΜΤ. 6-8 Μ.Μ.
ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
ΤΗΛ. ΚΙΝ. 091 392 273

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210-2759721 - 210-2691119
& 6974-491605 ΑΘΗΝΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

*Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα
Τηλ./fax: 26550 29377
e-mail: sourlams@otenet.gr*

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τ.Κ. 453 33

ΤΗΛ.: 26510 77585
ΚΙΝ.: 6932430093
e-mail: ikoyk@otenet.gr

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΜΙΝΤΕΡΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α
ΠΛ. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΤΗΛ. 63 90 049
ΚΙΝ. 094 5118 02

ΠΡΩΪ
"ΥΓΕΙΑ" ΤΗΛ. 68 27 940
ΟΙΚΙΑ : ΤΗΛ. 66 45 647

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ :
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΚΟΖΗΣ - ΦΟΡΤΩΣ ΤΣΑΠΗΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΟΡ - ΓΡΑΔΑΡ - ΟΞΥΣΤΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚΡΕΤΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΟΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΤΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 51 38315

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική
Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς
τηλ: 210 8080010 - 0944 812910
e-mail: ktheodorou@mail.gr

ΡΕΝΤΖΟΣ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Δ Ο Ν Τ Ι Α Τ Ρ Ο Σ

Δέχεται 9.30 - 7.30 μ.μ.

ΚΟΡΑΗ 8 (1ος όροφος) ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ.: 26510 39618 - 39817 ΚΙΝΗΤΟ 6974959732